Culegere de activități semistructurate specifice ariei educaționale

destinată specialiștilor din centrele educative și de detenție

Coordonatori:
Iovu Mihai Bogdan și **Morar Ioana Mihaela**

Presa Universitară Clujeană

Coordonator științific
Conf. univ. dr. Mihai-Bogdan IOVU

•

Culegere de activități semistructurate specifice ariei educaționale destinată specialiștilor din centrele educative și de detenție

COORDONATOR ȘTIINȚIFIC

Conf. univ. dr. Mihai-Bogdan IOVU

Culegere de activități semistructurate specifice ariei educaționale

destinată specialiștilor din centrele educative și de detenție

PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ

2019

Referenți științifici:

Prof. univ. dr. Ioan Durnescu

Conf. univ. dr. Alina Oana Zamosteanu

ISBN: 978-606-37-0538-0

© 2019 Coordonatorul științific al volumului. Toate drepturile rezervate. Reproducerea integrală sau parțială a textului, prin orice mijloace, fără acordul coordonatorului științific, este interzisă și se pedepsește conform legii.

Universitatea Babeş-Bolyai
Presa Universitară Clujeană
Director: Codruța Săcelean
Str. Hasdeu nr. 51
400371 Cluj-Napoca, România
Tel./Fax: (+40)-264-597.401
E-mail: editura@editura.ubbcluj.ro
http://www.editura.ubbcluj.ro/

COORDONATOR ȘTIINȚIFIC:
Conf. univ. dr. Mihai-Bogdan IOVU,
Facultatea de Sociologie și Asistență Socială,
Universitatea Babeș-Bolyai

COORDONATOR colectiv redacțional ANP:
Ioana Mihaela MORAR

COLECTIVUL REDACȚIONAL:
Florica BORDEI-CHIRICĂ
Marioara BÎLBA
Nicoleta Teodora TRIANDAFIL

AUTORI ai proiectelor de activitate:
Raluca BIGLIGIU
Marioara BÎLBA
Irina BUZOIANU
Cristian DUMITRESCU
Andrei Ionel HÂRBU
Silvana MATEI
Liliana MÂNZU
Nicoleta-Teodora TRIANDAFIL
Zinaida UNGUREANU-RUSU

Prelucrarea textelor:
Florica BORDEI-CHIRICĂ
Marina-Valdora SIMONETTI

CUPRINS

Cuvânt înainte 9

Introducere. Fundamentarea elaborării *Culegerii de activități semistructurate specifice ariei educaționale, destinată specialiștilor din centrele educative și de detenție* 11

Secțiunea I. Considerații introductive 11
Secțiunea II. Studiu privind dinamica fenomenului heteroagresivității exercitate de persoanele private de libertate asupra altor persoane custodiate (perioada de referință a anului 2015)- extras. 12
II.1. Planul de cercetare 12
II.1.1. Obiective și ipoteze 12
II.1.2. Populația cercetării 14
II.1.3. Metode, tehnici, instrumente și proceduri utilizate 15
II.1.4. Procedura de lucru 15
II.1.5. Accesul la date 16
II.1.6. Aspecte etice 16
II.1.7. Procedura statistică 16
II.2. Rezultatele studiului (extras cu relevanță pentru categoria minori). 16
II.3. Concluzii 19
II.4. Limitările studiului 20
Bibliografie studiu 21
Secțiunea III. Elemente de relevanță, din perspectivă legislativă, raportat la elaborarea proiectelor de activitate 22

Proiecte de activitate specifice ariei educaționale 25

Activități ocupaționale 26
9 Mai – Ziua Europei *Activitate informativă* 26
HALLOWEEN *„Trick or treat?"* 29
30 Iulie – Ziua Internațională a Prieteniei 33

Activități cultural-artistice 35
Adolescenții, față în față cu polițiștii *Dezbatere* 35
Poveștile cu tâlc – modalitate de transmitere a valorilor umane *Cerc literar* 38

Cioburi de suflet *Ora de lectură* **41**
Recitare *Cerc literar* **43**
CURCUBEU *Redactare revistă* **47**
31 August – „*Limba noastră cea română*" *Activitate de difuzare a culturii* **50
Schimbă perspectiva! Folosește-ți creativitatea! *Expoziție* **52**
8 Aprilie – Ziua Internațională a Rromilor *Spectacole, expoziție, dezbatere, concurs tematic* **55**
Flori de mai *Atelier ocupațional* **58**
HOBBY *Ateliere ocupaționale (desen, pictură, colorat, origami etc.)* **60**

Concursuri **64**
19 Februarie – Ziua Brâncuși *Concurs tematic* **64**
Luna pădurii *Concurs tematic* **67**
31 Mai – Ziua Internațională Împotriva Fumatului *Concurs tematic* **70**
8 Iunie – Ziua mondială a oceanelor *Concurs tematic* **72**
18 Iulie – Nelson Mandela, simbolul libertății și reconcilierii *Concurs tematic* **75**
31 August – Ziua Limbii Române *Concurs tematic* **77**
8 Septembrie – „Ziua Internațională pentru Alfabetizare" *Concurs tematic* **79**
16 Octombrie – Ziua mondială a alimentației *Concurs tematic* **81**

ANEXE. Materiale suport pentru activitățile semistructurate **85**
Extras din ANEXA la Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 443 din 24 mai 2016 privind aprobarea Procedurii de lucru pentru acordarea recompenselor pe baza Sistemului de creditare a participării la activități și programe educative, de asistență psihologică și asistență socială, activități lucrative, precum și la prevenirea situațiilor de risc **130**

Bibliografie **135**

CUVÂNT ÎNAINTE

Lucrarea de față „Culegere de activități semistructurate specifice ariei educaționale, destinată specialiștilor din centrele educative și de detenție" se adaugă literaturii în continuă dezvoltare consacrată sferei educației în instituțiile privative de libertate.

Fiind o lucrare comprehensivă, clară, și densă în același timp, cu siguranță va putea fi utilizată de specialiști, oferind totodată posibilitatea dezvoltării continue, în sensul co-creării unor noi dimensiuni aplicative, pe măsura implementării activităților structurate în prezenta culegere.

Tematicile prezentate sunt variate, oferind specialistului posibilitatea de a aborda sectoare multiple ale intervenției educaționale în instituții privative de libertate și nu numai. Astfel, sunt descrise activități ocupaționale, activități cultural-artistice, activități sportive, activități moral-religioase, precum și activități care se circumscriu ariei organizării diferitelor concursuri. Oferind această paletă de tematici, lucrarea de față devine un interlocutor al specialistului, provocându-l în a selecta si adapta acele activități care sunt adecvate grupului de participanți. Intenția autorilor nu este de a oferi un instrument rigid, ci mai degrabă de a ghida specialiștii și a-i provoca spre a adapta conținutul și tehnicile furnizate.

Inițial concepută pentru a deservi profesioniștii din cadrul centrelor educative si de detenție, această culegere se preconizează a fi utilă tuturor actorilor implicați în traseul educațional al tinerilor, prin urmare apreciem un ridicat potențial de transferabilitate către alte instituții.

Coordonatorii lucrării, conf univ. dr. Mihai-Bogdan Iovu și Ioana Mihaela Morar, și-au propus să aducă o notă de noutate și diversitate în domeniul educației în instituțiile privative de libertate, îndemnând la o cât mai eficientă și laborioasă abordare a educației informale și non-formale în centre educative și de detenție. Autorii

culegerii sunt profesioniști cu o largă experiență în domeniul educației tinerilor privați de libertate și a tinerilor aflați în situație de risc, ceea ce aduce un plus de valoare, subliniind caracterul eminamente aplicativ al acesteia.

Conf. Univ. Dr. Alina Oana Zamoșteanu
Universitatea Tibiscus din Timișoara,
Facultatea de Psihologie

INTRODUCERE

FUNDAMENTAREA ELABORĂRII *CULEGERII DE ACTIVITĂȚI SEMISTRUCTURATE SPECIFICE ARIEI EDUCAȚIONALE, DESTINATĂ SPECIALIȘTILOR DIN CENTRELE EDUCATIVE ȘI DE DETENȚIE*

Autor:
Ioana Mihaela MORAR,
Administrația Națională a Penitenciarelor

Secțiunea I. Considerații introductive

Volumul I al *Culegerii de activități semistructurate specifice ariei psihosociale, destinată specialiștilor din centrele educative și de detenție* a evidențiat, între prioritățile sistemului penitenciar, accentul plasat asupra **optimizării activităților și programelor de reintegrare socială, în contextul mai amplu al consolidării cadrului unitar de derulare a intervențiilor reabilitative cu persoanele custodiate.** O atenție aparte trebuie orientată, în acest registru, spre asistența educațională, psihologică și socială a categoriei *minorilor*, **cercetarea și practicile *evidence based*** constituind premise esențiale ale proiectării și, după caz, ajustării demersurilor de reintegrare socială, în considerarea misiunii sociale a locurilor de detenție (așa cum, de altfel, a fost subliniat și în volumul I al *Culegerii)*.

Complementar portofoliului specific ariei psihosociale, volumul de față își propune să sprijine specialiștii din centrele educative și de detenție, prin **prezentarea unei game diverse de proiecte de activitate semistructurată subscrise palierului educațional**, acestea fiind dezvoltate, într-o versiune inițială, la nivel local (ex. centre educative, centre de detenție). Consecutiv experiențelor de aplicare a acestor conținuturi în activitățile curente din centre, a devenit posibilă valorificarea, rafinarea și formalizarea unor versiuni consolidate ale proiectelor de activitate semistructurată, prin contribuția colectivului redacțional al *Culegerii*.

În contextul prezentat, raportat la demersul de elaborare a volumului II al *Culegerii*, **preocupările instituționale pentru concretizarea indicatorului de rezultat au**

fost alimentate, din perspectiva suportului științific, și de rezultatele studiului privind dinamica fenomenului heteroagresivității exercitate de persoanele private de libertate asupra altor persoane custodiate (perioada de referință 2015). Studiul a oferit, astfel, argumente suplimentare pentru standardizarea activităților semistructurate, dată fiind necesitatea implicării persoanelor internate într-o mai mare varietate de demersuri menite să confere utilitate timpului aferent măsurii educative a internării într-un centru educativ sau de detenție. Elementele de interes pentru categoria *minori*, reliefate în coordonatele studiului, au adus în atenție o serie de aspecte relaționate nivelului educațional și, nu în ultimul rând, implicării acestor beneficiari în programe și activități.

Prin întreaga gamă de programe și activități derulate în sistemul penitenciar, destinate în mod particular categoriei *minorilor*, trebuie vizată, direct sau indirect, și creșterea stimei de sine și a autoeficacității ca premise favorabile orientării atitudinal-comportamentale, în direcția normelor, valorilor sociale. Calibrarea intervențiilor psihologice și, complementar, adecvarea demersurilor educative și de asistență socială (ex. structurate, semistructurate), prezintă potențialul de a concura la ajustări ale acestora, cu impact favorabil asupra procesului de recuperare, reabilitare, în considerarea misiunii sociale a sistemului penitenciar.

Redăm, în cele ce urmează, un extras al studiului menționat, cu relevanță pentru categoria *minori*.

Secțiunea II. Studiu privind dinamica fenomenului heteroagresivității exercitate de persoanele private de libertate asupra altor persoane custodiate (perioada de referință a anului 2015)[1]- extras.

II.1. Planul de cercetare

II.1.1. Obiective și ipoteze

Dintre obiectivele specifice vizate prin efectuarea studiului, ne vom concentra atenția, în această secțiune, asupra elementelor de interes pentru tematica și adresabilitatea *Culegerii*:

- ✓ identificarea comportamentelor heteroagresive în care s-au angajat *minorii*, asupra altor persoane custodiate, în perioada de referință a anului 2015;
- ✓ evidențierea profilului educațional al persoanelor internate, care au comis heteroagresiuni asupra altor persoane custodiate, în cursul anului 2015, în

[1] Per ansamblu, rezultatele studiului au fost publicate, în martie 2016, într-un document intern al Administrației Naționale a Penitenciarelor – Studiu privind prevalența comportamentelor agresive în rândul persoanelor private de libertate 01.01.2010-31.12.2015, capitolul II – Heteroagresivitatea, secțiunea II.1. (Morar, 2016).

funcție de variabile individuale, sociale (de interes fiind, în acest context, în mod particular, profilul educațional) și instituționale;

- ✓ identificarea legăturii între participarea la programe și activități circumscrise domeniului reintegrare socială, respectiv la activități lucrative, și angajarea în comportamente heteroagresive asupra altor persoane custodiate, în coordonatele anului 2015.

În manieră similară, raportat la cele trei ipoteze ale studiului complet, focusul va fi plasat, în coordonatele acestei secțiuni, doar asupra ipotezei privind profilul educațional specific angajării în manifestări comportamentale heteroagresive. Astfel:

Presupunem existența unui profil educațional specific angajării persoanelor custodiate în manifestări comportamentale heteroagresive, orientate asupra altor persoane internate; astfel, persoanele private de libertate cu nivel educațional redus și care prezintă un grad redus de participare în cadrul programelor și activităților recuperative (disponibile în mediul de detenție), înregistrează o probabilitate mai mare de angajare în comportamente heteroagresive.

Per ansamblu, cu valabilitate pentru toate ipotezele testate în cadrul studiului complet, variabilele independente și variabila dependentă sunt redate, într-o manieră intuitivă, în tabelul 1. Menționăm că, acele variabile testate, care prezintă relevanță pentru tematica *Culegerii*, sunt evidențiate în cadrul tabelului.

Tabel 1. *Variabile independente și dependente (pentru studiul complet).*

	Variabile	Operaționalizarea conceptelor
Variabile independente	***Vârsta***	✓ **Minor, tânăr, adult.**
	Genul	✓ Masculin, feminin.
	Istoric infracțional/stare de recidivă	✓ Cu antecedente penale, fără antecedente penale, recidivist.
	Regimul de executare	✓ Maximă siguranță, închis, deschis, semideschis.
	Interval orar	✓ Dimineața, după-masa, seara.
	Motivația invocată	✓ Refuzul de a se supune dispozițiilor administrației, nemulțumiri privind decizii ale instanței sau administrației penitenciare, motive personale, lipsă țigări.
	Nivelul educațional (de școlarizare)	✓ **Analfabet, studii primare, gimnaziale, superioare.**
	Participarea la programe și activități	✓ **Tip programe și activități de reintegrare socială, respectiv activități lucrative, productive.**
	Diagnosticul psihiatric	✓ Absent/prezent.
	Relația cu familia	✓ Vizite frecvente, rare, niciodată.
Variabila dependentă	*Actele de heteroagresiune*	✓ Agresiune fizică ✓ Agresiune psihică ✓ Mixtă

II.1.2. Populația cercetării

Pentru studiul integral, populația cercetării a fost constituită din toate evenimentele negative, de tipul actelor de heteroagresiune exercitate de persoanele private de libertate asupra altor persoane custodiate, înregistrate în evidența sistemului penitenciar, în perioada de referință a anului 2015. În intervalul temporal analizat, din totalul de 1331 comportamente din această categorie, 107 au fost comise de minori, ceea ce reprezintă un procent de 8.1 %, dintre aceștia, doar 3 minori (sex feminin).

Pentru o imagine de ansamblu, datele demografice (la momentul colectării datelor), cu marcarea celor relevante pentru categoria *minori*, sunt redate, într-o manieră intuitivă, în tabelul 2.

Tabel 2. *Date demografice privind eșantionul (N = 1331) (pentru studiul complet).*

Variabila	N (%)
Regiunea	
Sud-Vest	139 (10.4)
Sud-Est	277 (20.8)
Nord-Vest	125 (9.4)
Nord-Est	163 (12.2)
Centru	114 (8.6)
Vest	158 (11.9)
Sud	252 (18.9)
București-Ilfov	103 (7.7)
Regimul	
Maximă siguranță	286 (21.6)
Închis	368 (27.8)
Semideschis	309 (23.3)
Deschis	48 (3.6)
Arest preventiv	159 (12.0)
Internat în Centru de Detenție	81 (6.1)
Internat în Centru Educativ	61 (4.6)
Neinclus-Regim Provizoriu	14 (1.1)
Vârsta	
Minor	**107 (8.1)**
Tânăr	268 (20.3)
Adult	948 (71.7)
Sex	
Feminin	54 (4.6)
Masculin	1277 (95.94)
Nivelul educațional	
Studii superioare	10 (0.8)
Studii liceale	228 (17.3)
Studii gimnaziale	519 (39.4)
Studii primare	362 (27.5)
Analfabet	197 (15.0)

II.1.3. Metode, tehnici, instrumente și proceduri utilizate

Similar studiului privind heteroagresiunile asupra personalului (2013-2014), al cărui extras a fost prezentat în volumul I al *Culegerii*, metoda de cercetare la care s-a recurs, și în acest caz, a fost reprezentată de *analiza de documente*, metodă din spectrul științelor sociale. Reiterăm, în acest context, avantajul principal care a recomandat utilizarea acestei metode, din perspectiva colectării datelor de factură cantitativă ori calitativă, în contextul în care fenomenologia vizată nu poate fi urmărită în mod direct (Șandor, f.a.).

Instrumentul utilizat a fost reprezentat de *grila de analiză*. Astfel, fișa de înregistrare în format electronic, de tip *Excel*, dezvoltată intrasistemic, a fost completată de către personalul din unități, fiind facilitată, astfel, o abordare unitară. Dimensiunile *grilei de analiză*, care au permis colectarea datelor necesare efectuării studiului, prin extragere din formatul *Excel* al tuturor evenimentelor negative înregistrate sistemic, sunt redate, într-o manieră intuitivă, în figura 1.

HETEROAGRESIUNI SĂVÂRȘITE DE DEȚINUȚI ASUPRA ALTOR PERSOANE PRIVATE DE LIBERTATE

Perioada de referință - 2015

Nr. crt.	Inițialele numelui si prenumelui	Data nașterii	Unitatea	Regiunea	Luna producerii	Ziua producerii	Locul producerii	Activitatea	Intervalul orar	Nr. agresori	Nr. victime	Vârstă	Sex	Regimul de executare	Fapta	Metoda	Motivația	Consum alcool/substanțe	Consecințe asupra victimei	Modalitatea de introducere/repartizare în regimu de executare	Nivelul de școlarizare	Legătura cu familia	Participarea la activități	Diagnosticul psihiatric	Starea de recidivă

Figura 1. *Fișă de înregistrare a heteroagresiunilor orientate asupra altor persoane private de libertate (2015).*

II.1.4. Procedura de lucru

Din considerente legate de aria extinsă de acoperire spațio-temporală și accesibilitatea populației vizate, datele au fost colectate la nivelul locurilor de deținere, prin contribuția personalului specializat și instruit, în acest sens (ex. dispecerat unitate, dispecerat aparat central, persoane desemnate să centralizeze datele brute privind ansamblul evenimentelor negative). Având acoperire națională, studiul a fost derulat, *de facto*, la nivelul întregului sistem penitenciar din România, în toate așezămintele de deținere din cele 8 regiuni administrativ-teritoriale, nu doar la nivelul centrelor educative și de detenție.

II.1.5. Accesul la date

Datele au fost solicitate la nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor, cererea depusă în acest sens, fiind aprobată de către directorul general al instituției.

II.1.6. Aspecte etice

Datele colectate prin intermediul Fișelor *Excel* standardizate au fost anonimizate ulterior primirii de la nivelul așezămintelor de detenție, prin ștergerea coloanei cu datele de identificare ale subiecților, de interes fiind exclusiv elementele cantitative.

II.1.7. Procedura statistică

Datele au fost, ulterior, încărcate în programul SPSS - Statistical Package for the Social Sciences (SPSS), varianta 18, și utilizate în prelucrări statistice. Analiza datelor a fost asigurată, astfel, prin intermediul SPSS, prelucrarea fiind realizată în trei etape:

- ✓ În prima etapă au fost utilizate tehnici simple de analiză descriptivă, în vederea analizei variabilelor simple.
- ✓ În a doua etapă, accentul a fost plasat pe identificarea profilelor de asociere pentru variabilele dependente, în funcție de variabilele analizate prin utilizarea testului hi-pătrat. Consecutiv au fost elaborate anumite profilele de risc privind angajarea în acte de heteroagresiune.
- ✓ Cea de-a treia și ultima etapă a implicat tehnici de analiză inferențială în analiza variabilelor compuse și pentru testarea ipotezelor. De precizat că pragurile de semnificație statistică setate au fost de 0.05, 0.01 și 0.001.

II.2. Rezultatele studiului (extras cu relevanță pentru categoria minori).

Din ansamblul rezultatelor studiului, extragem, în cele ce urmează, cu relevanță pentru problematica *minorilor* custodiați la nivelul centrelor educative și centrelor de detenție, următoarele elemente de interes:

Din perspectiva **infracțiunii săvârșite și a vârstei** celor care s-au angajat în comportamente heteroagresive asupra altor persoane custodiate, rezultatele au evidențiat următoarele:

- ✓ Ponderea infracțiunilor cu violență crește de peste 8 ori odată cu vârsta: de la 5%, în cazul minorilor, la 44%, în cazul adulților.
- ✓ În ceea ce privește rata de creștere a infracțiunilor fără violență, aceasta este mult mai mare (de peste 10 ori).

Datele sunt reprezentate, într-o manieră intuitivă, în figura 2.

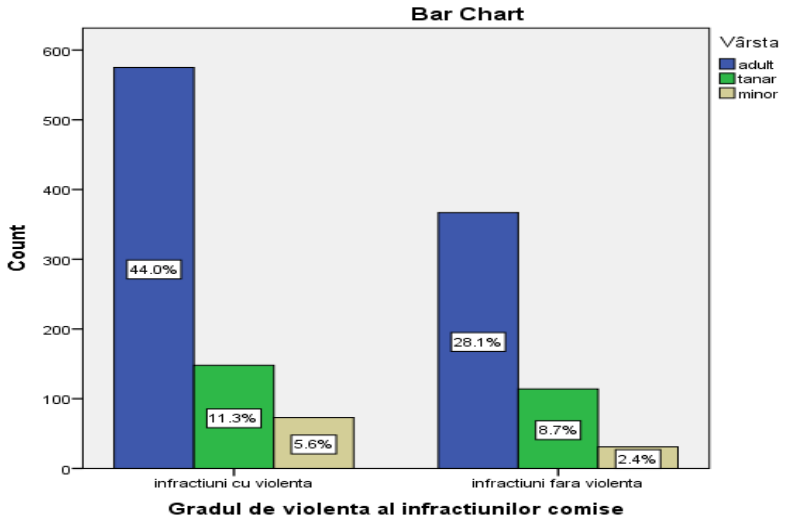

Figura 2. *Distribuția, în funcție de infracțiunea comisă și vârstă, în 2015 (N = 1331).*

Din perspectiva asocierii criteriului **vârstă și a celui privind consecințele comportamentului heteroagresiv** asupra victimei, rezultatele studiului au arătat că (tabel 3):

- ✓ Cea mai mare parte a heteroagresiunilor tinerilor a fost, deopotrivă, cu vătămare (42.7%) și fără vătămare (49.8%).
- ✓ Minorii s-au angajat, în majoritate, în heteroagresiuni fără vătămarea victimei (75.7%).
- ✓ Adulții și tinerii au fost angajați, într-o proporție mai mare, în acte care au implicat, ulterior, spitalizarea victimei.

Tabel 3. *Asociere între vârstă și tipul consecințelor produse de comportamentele heteroagresive asupra victimei (N = 1321).*

Vârsta		Consecințe			Total
		Cu vătămare	Fără vătămare	Cu vătămare și spitalizare	
adult	Count	373	504	70	947
	% within Vârsta	39.4%	**53.2%**	7.4%	100.0%
tânăr	Count	114	133	20	267
	% within Vârsta	**42.7%**	**49.8%**	**7.5%**	100.0%
minor	Count	20	81	6	107
	% within Vârsta	18.7%	**75.7%**	5.6%	100.0%
Total	Count	507	718	96	1321
	% within Vârsta	38.4%	54.4%	7.3%	100.0%

Referitor la variabila **nivelului educațional**, readucem în atenție aspectele evidențiate în secțiunea privind datele demografice, în sensul în care, cu relevanță pentru întreaga populație a cercetării (ex. adulți, tineri, minori), majoritatea celor care

s-au angajat în manifestări heteroagresive prezentau studii gimnaziale (39.4%), primare (27.5%) sau erau analfabeți (15%).

Din perspectiva **vârstei celor care au participat la programe și activități**, rezultatele studiului 1 (tabel 4) au indicat că:

- ✓ Adulții (46%) și tinerii (47.3%) au participat, în majoritate, la diverse activități din spectrul celor disponibile în mediul de detenție (în perioada de referință a anului 2018);
- ✓ Jumătate dintre minori au participat în cadrul programelor implementate la nivel local (ex. centru educativ, de detenție), în aceeași perioadă;
- ✓ Un sfert dintre minori nu au participat la nicio activitate menită să le valorifice, în mod dezirabil social, timpul aferent executării măsurii educative a internării într-un centru educativ sau într-un centru de detenție.

O circumstanță explicativă, în acest sens, poate fi cea a deficitului de specialiști, care a acționat ca o constrângere semnificativă în perioada de referință (2015), nefiind posibilă implicarea tuturor persoanelor custodiate într-un număr suficient de demersuri reabilitative.

Tabel 4. *Asociere între vârstă și participarea la programe și activități (N = 1314).*

Vârsta		**Participarea la activități**						**Total**
		Programe	Muncă	Școlarizare	Calificare	Altele	Nicio activitate	
adult	N	268	93	53	4	436	94	948
	%	28.3%	9.8%	5.6%	0.4%	46.0%	9.9%	100.0%
tânăr	N	86	1	21	1	124	29	262
	%	32.8%	0.4%	8.0%	0.4%	47.3%	11.1%	100.0%
minor	N	52	0	22	0	3	27	104
	%	**50.0%**	0.0%	**21.2%**	0.0%	**2.9%**	**26.0%**	100.0%
Total	N	406	94	96	5	563	150	1314
	%	30.9%	7.2%	7.3%	0.4%	42.8%	11.4%	100.0%

În concluzie, studiul a evidențiat că nivelul educațional și de instruire școlară redus (ex. analfabet, studii primare, studii gimnaziale) a fost asociat, pentru subiecții analizați în perioada de referință 2015, cu angajarea în manifestări heteroagresive. Totodată, nivelul redus de participare în cadrul programelor și activităților reabilitative, disponibile în mediul de detenție, acționează în sensul unei probabilități mai mari de angajare în această categorie de comportamente heteroagresive. **Conchidem, astfel, că există un profil educațional specific angajării persoanelor custodiate în manifestări comportamentale heteroagresive**, orientate asupra altor

deținuți (ori persoane internate), chiar dacă nu toate variabilele de relevanță pentru un astfel de demers au putut face obiectul analizei.

II.3. Concluzii

Din perspectiva comparării rezultatelor studiului cu cele ale altor cercetări care au testat variabile precum *nivelul educațional* și *gradul de participare în programe și activități*, în relație cu angajarea persoanelor private de libertate în manifestări comportamentale heteroagresive, indicăm rezultatele cu privire la heteroagresiunile exercitate asupra personalului (2013-2014), publicate în volumul I al *Culegerii* (Morar, 2019). Ca și notă de similaritate ce poate fi desprinsă consecutiv abordării comparative a rezultatelor, reliefăm probabilitatea mai mare de angajare în comportamente heteroagresive (atât asupra altor persoane custodiate, cât și asupra personalului) în cazul persoanelor private de libertate cu nivel educațional redus (ex. analfabet, studii primare, studii gimnaziale) și participare scăzută în demersurile (ex. reintegrare, lucrative) disponibile la nivelul așezămintelor de detenție.

Continuăm evidențierea unor elemente de similaritate, procedând la o abordare comparativă cu rezultatele cercetării MetroMedia Transilvania (2015), care au indicat o corelație pozitivă între numărul de programe și nivelul mai ridicat de disciplină, pe de o parte, și o relație între numărul mediu - scăzut al participărilor la programe și un index disciplinar mai redus, pe de altă parte.

În același registru, menționăm, cu titlu de exemplificare, câteva lucrări autohtone, relevante pentru tematica abordată, care aduc în prim plan și o serie de elemente precum: nevoile educaționale și utilitatea programelor educative în penitenciare, aspectele psihologice ale fenomenelor umane și instituționale disfuncționale în penitenciare, psihologia persoanei deținute, tipologia deținuților, în general, și problematica minorilor reveniți în sistemul penitenciar (Gheorghe, 2001, 2003). Nu în ultimul rând, evidențiem prevederile incidente din legislația secundară și terțiară, care reglementează aspecte importante privind compensarea nevoilor educaționale, psihologice și sociale ale persoanelor internate, prin demersurile recuperative asigurate în centre educative și de detenție (Hotărâre Guvernului nr. 157 din 10 martie 2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, text actualizat în baza actelor normative modificatoare; Ordinul ministrului justiției nr. 1322/C/2017 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activităților și programelor

educative, de asistență psihologică și asistență socială din locurile de deținere aflate în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor și Normele naționale în domeniu; Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 500.460/2017 pentru aprobarea Normelor în domeniul educației, asistenței psihologice și asistenței sociale a persoanelor internate în centre educative și centre de detenție).

Concluzia privind asocierea nivelului redus de participare la programe și activități cu angajarea în manifestări heteroagresive asupra altor persoane custodiate, creează contextul pentru a atrage atenția asupra faptului că, neimplicarea, mai cu seamă în demersuri de asistență psihologică și socială, poate acționa în sensul conservării factorilor care predispun la angajarea în manifestări heteroagresive. Prin urmare, măsuri concrete se impun, cu celeritate, în această direcție, dată fiind funcția educațional-reintegrativă și misiunea socială a sistemului penitenciar. Implicarea categoriei minorilor, în demersuri recuperative, adaptate particularităților de vârstă și psihosomatice, rezultă ca fiind esențială pentru diminuarea fenomenelor disfuncționale, care pot surveni în mediul penitenciar și, în linii generale, pentru facilitarea procesului de reintegrare socială. Ca atare, activitățile semistructurate, care prezintă și avantajele unui grad mai mare de adresabilitate și unei durate mai scurte de desfășurare (prin comparație cu programele de grup/în grup), pot fi evidențiate ca o soluție pentru maximizarea utilității timpului petrecut în detenție.

Încheiem acest registru de analiză, invocând, în sprijinul celor subliniate anterior, și capitalul personal, ca principalul factor care descurajează persoanele să se angajeze în activități infracționale, prin angajamentul față de anumite activități convenționale (ex. educația, locul de muncă), respectiv prin atașamentul față de anumite persoane de semnificație (ex. familia, prietenii) (Nagin & Paternoster, 1994).

II.4. Limitările studiului

Este important să luăm în considerare posibile limitări, care derivă din specificitățile *analizei documentelor* și *grilei de analiză*, în sensul în care, maniera în care evidențele au fost întocmite, la nivel local, este cunoscută doar în linii generale, predominant din perspectiva dimensiunilor grilei și a instrucțiunilor unitare de colectare a datelor. Astfel, nu trebuie exclusă, în acest context, posibila influență a operatorilor locali asupra calității datelor (ex. cifrice, necifrice), care au făcut obiectul prelucrării statistice, în coordonatele prezentului studiu (Șandor, f.a.).

Bibliografie studiu

Cărți, publicații:

Gheorghe, F. (2001). *Psihologie penitenciară (ediția a II-a revăzută)*. București: Editura Oscar Print.

Gheorghe, F. (2003). *Fenomenologie penitenciară*. București: Editura Oscar Print.

MetroMedia Transilvania. (2015). *Studiu de impact cu privire la schimbările comportamentale survenite asupra persoanelor aflate în detenție, prin participarea la programe și activități vizând incluziunea socială.* Raport de cercetare în cadrul proiectului „Parteneriat pentru Reintegrare și Incluziune Socială a Oamenilor în Nevoie" (POSDRU/165/6.2/S/141062).

Morar, I. (2019). Contextul elaborării Culegerii de activități semistructurate specifice ariei psiho-sociale destinată specialiștilor din centrele educative și de detenție. In M. Iovu și I. Morar (Eds.) *Culegerii de activități semistructurate specifice ariei psiho-sociale destinată specialiștilor din centrele educative și de detenție*. Cluj-Napoca: Presa Universitara Clujeana (ISBN 978-606-0483-3).

Nagin D.S., Paternoster, R. (1994). Personal Capital and Social Control: The Detterence Implication of a Theory of Individual Differences in Criminal Offending, în *Criminology*, 32 (4), 581-606.

Șandor, S. D. (f.a.). *Metode și tehnici de cercetare în științele sociale (suport de curs).* Cluj-Napoca: Facultatea de Administrație Publică, Universitatea „Babeș-Bolyai".

Legislație:

*** Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 514 din 14 august 2013.

*** Hotărâre Guvernului nr. 157 din 10 martie 2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, text actualizat în baza actelor normative modificatoare, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la 30 august 2016.

*** Ordinul ministrului justiției nr. 1322/C/2017 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activităților și programelor educative, de asistență psihologică și asistență socială din locurile de deținere aflate în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 432 bis din 12 iunie 2017.

*** Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 500.460/2017 pentru aprobarea Normelor în domeniul educației, asistenței

psihologice și asistenței sociale a persoanelor internate în centre educative și centre de detenție, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 36 din 16 ianuarie 2018.

Studii interne sistemului penitenciar:

Morar, I. (2016). Rezultate prelucrare statistică date agresiuni/altercații înregistrate în cursul anului 2015. În Colectiv Administrația Națională a Penitenciarelor. *Studiu privind prevalența comportamentelor agresive în rândul persoanelor private de libertate 01.01.2010 – 31.12.2015* (pag. 32-44, capitolul II. Heteroagresivitate). București: Administrația Națională a Penitenciarelor (document intern).

Aplicații informatizate:

Administrația Națională a Penitenciarelor (2018). Aplicația informatizată PMSweb, ANP: București.

Statistical Package for the Social Sciences, versiunea 18 (2016). Program statistic.

LexExpert (2018). Aplicație informatizată pentru evidența actelor normative.

Secțiunea III. Elemente de relevanță, din perspectivă legislativă, raportat la elaborarea proiectelor de activitate

Colectivul redacțional al *Culegerii*

Învățarea conduitelor prosociale (ex. *configurarea deprinderilor cetățenești, modelarea psihosocială, moral-religioasă a comportamentului individual, în scopul participării conștiente și responsabile la viața socială)*, se înscrie printre obiectivele vizate de activitățile și programele educative, de asistență psihologică și socială, desfășurate de către personalul sectorului reintegrare socială, cu persoanele care execută măsura educativă a internării într-un centru educativ sau centru de detenție. În egală măsură, exersarea acestora, pe cât posibil, în cadrul comunității locale, facilitează recuperarea psihosocială și morală a persoanelor internate, contribuind la creșterea șanselor de reintegrare socială și, implicit, la diminuarea riscului recidivei.

În acest registru, desfășurarea unor activități de educație, asistență psihologică și socială, în cadrul comunității, concură la valorificarea contextelor de învățare și de exersare a conduitelor prosociale de către persoanele internate, contribuind la îmbunătăţirea imaginii de sine şi la creşterea încrederii în propria persoană.

Potrivit art. 16 din Ordinul ministrului justiției nr. 1.322/C/2017 din 25 aprilie 2017 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activităților și programelor educative, de asistență psihologică și asistență socială din locurile de

deținere aflate în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor, *activitățile educative, de asistență psihologică și asistență socială reprezintă demersurile semistructurate orientate spre cunoaștere, autocunoaștere, dezvoltare personală, stimulare aptitudinală, vocațională, petrecere a timpului liber sau creație.*

Organizarea și desfășurarea demersurilor semistructurate cu caracter general, altele decât cele de evaluare și consiliere, se realizează în baza ***proiectului de activitate*** elaborat la nivelul fiecărui loc de deținere sau a celui promovat de către structura de specialitate.

Proiectul de activitate cuprinde:

a) justificarea;

b) scopul;

c) obiectivele operaționale;

d) desfășurarea propriu-zisă a activității;

e) resursele implicate;

f) modalitatea de evaluare și condițiile de creditare.

Volumul al II-lea al ***Culegerii de activități semistructurate specifice ariei educaționale*** oferă, în continuarea volumului I, un material util specialiștilor care derulează activități cu persoanele internate în centrele educative și de detenție, în considerarea faptului că activitățile propuse reprezintă contexte de învățare benefice determinării unui comportament constructiv, autonom și responsabil în cadrul comunității, pentru categoria minori**.**

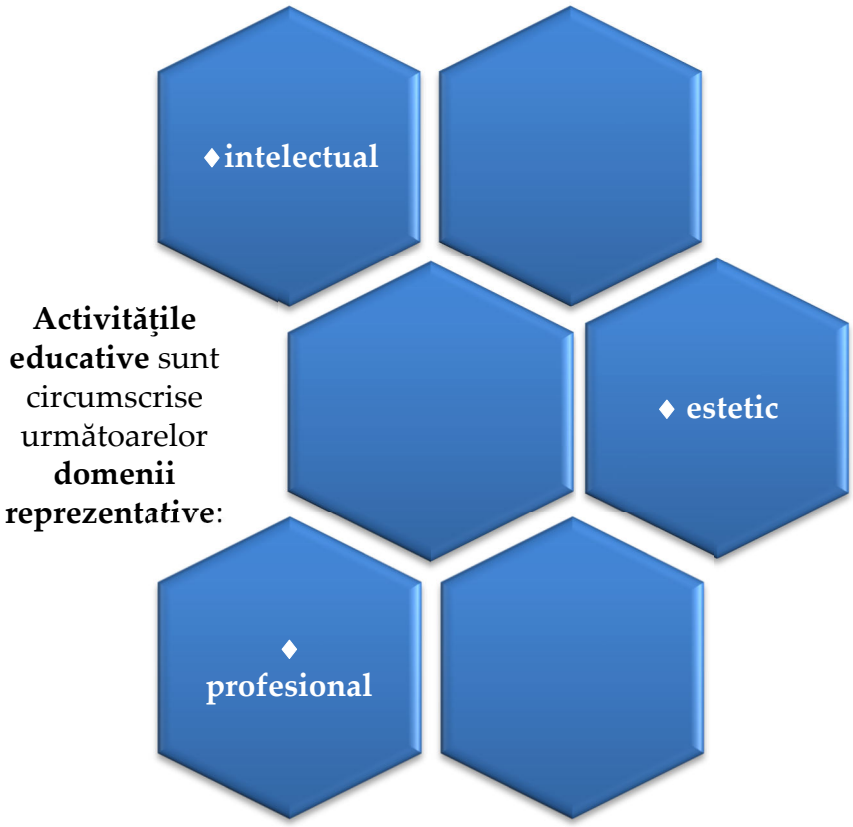

Activitățile semistructurate, care vor face obiectul Culegerii, sunt de tipul:[1]:

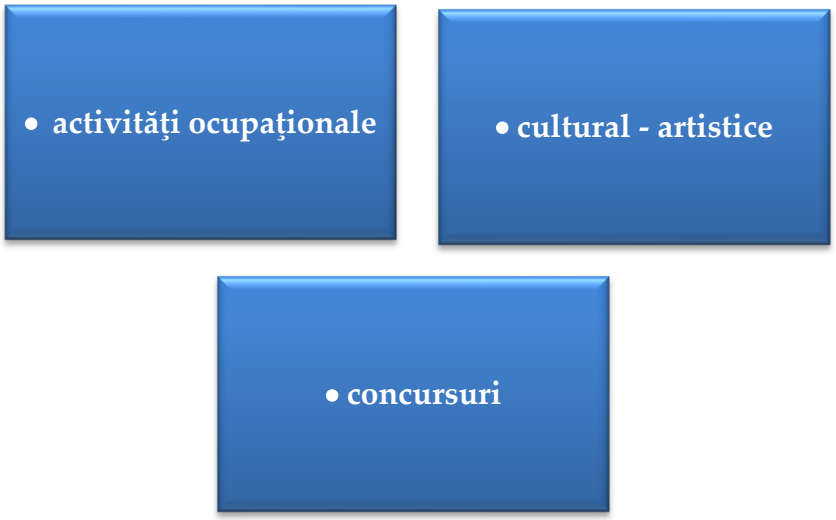

Activitățile educative sunt orientate spre stimularea cunoașterii, creativității, dezvoltarea și exersarea deprinderilor practice, artistice, literare, muzicale, plastice, tehnice, precum și spre menținerea tonusului fizic și psihic corespunzător.

[1] Ordinul ministrului Justiției nr. 1322/C/2017, art. 98, art. 99, art. 100 alin. (1).

PROIECTE DE ACTIVITATE SPECIFICE ARIEI EDUCAȚIONALE

Știm că adolescența este o perioadă importantă a dezvoltării umane. Știm, de asemenea, că deosebit de importante, pentru deciziile de zi cu zi ale adolescentului, sunt valorile și interesele personale. Sfera intereselor se lărgește ca urmare a dezvoltării orizontului cultural și a îmbogățirii experienței de viață. Pentru că interesele persoanelor internate în centrele educative și centrele de detenție nu gravitează doar în jurul activității școlare, activitățile educative semistructurate se extind și spre alte domenii ale culturii, științei sau artei.

Activitățile educative, indiferent de domeniul cărora sunt circumscrise, au ca scop principal dezvoltarea anumitor aptitudini, fiind orientate spre stimularea cunoașterii, creativității, dezvoltarea și exersarea deprinderilor artistice, spre menținerea tonusului fizic și psihic corespunzător. În egală măsură, acestea încurajează persoanele internate să aibă preocupări cât mai variate, dezvoltându-le, astfel, si intelectul. În acest context, minorii și tinerii sunt îndemnați să participe la o varietate de activități educative și recreative, care să-i stimuleze intelectual, ajutându-i, în același timp, să descopere și să experimenteze noi trăiri.

Activitățile educative semistructurate au rolul de a oferi minorilor și tinerilor internați în centrele educative și de detenție, atât o alternativă la educația pe care o primesc în mediul școlar, cât și o modalitate utilă și agreabilă de petrecere a timpului liber.

ACTIVITĂȚI OCUPAȚIONALE

9 Mai – Ziua Europei
Activitate informativă

Autor:
Irina BUZOIANU
Centrul Educativ Tg. Ocna

„Credința este Europa și Europa este credința"[1]
(Hilaire Belloc)

Justificare

În simbolistica numerelor, cifra nouă are o semnificație deosebită, întrucât reprezintă de trei ori *perfecțiunea*. Raportat la memoria poporului român, ziua de 9 mai are o triplă semnificație.

Îmbinarea fericită a celor trei evenimente (Proclamarea Independenței României, Ziua Victoriei și Ziua Europei), oferă oportunitatea, prin marcarea acestora, promovării valorilor naționale, dar și cunoașterii și înțelegerii construcției și instituțiilor europene. Istoria are și misiunea de a contribui la formarea spiritului civic și sentimentului național, patriotic. Nu întotdeauna la orele de curs sau prin alte acțiuni este posibilă atingerea acestor obiective extrem de importante.

Cetățeanul european nu poate și nu trebuie să-și uite elementele de identitate națională, care îl definesc, îl particularizează și, implicit, îmbogățesc familia europeană. Totodată, el nu se poate integra într-o lume, care treptat renunță la frontiere, dacă nu-i cunoaște regulile și mecanismele de funcționare și nu le acceptă.

Scop

Cunoașterea semnificației zilei de 9 Mai – Ziua Europei, acumularea de cunoștințe elementare și operarea cu acestea, în sprijinul afirmării și valorificării

[1] http://surse.citatepedia.ro/din.php?a=Hilaire+Belloc&d=Europa+%BAi+credin%FEa+%28Europe+and+Faith%29

potențialului propriu, în vederea integrării cu succes a valorilor tradiționale românești, în diversitatea culturii Comunității Europene.

Obiective operaționale

- să descopere valorile naționale, care individualizează românii în cadrul familiei europene;
- să conștientizeze apartenența românilor la marea familie europeană, din perspectiva drepturilor și îndatoririlor ce decurg din acestea;
- să cunoască contribuția înaintașilor din comunitatea locală la înfăptuirea unor momente de istorie națională;
- să cultive spiritul de cooperare și competiție;
- să consolideze dialogul și comunicarea între persoanele internate, implicate în proiect;
- să exerseze deprinderile elementare de comportament social, în acord cu normele și valorile europene;
- să conștientizeze importanta acceptării celuilalt și a diversității, în spiritul toleranței;
- să realizeze lucrări plastice în care să-și exprime gândurile și sentimentele fată de evenimentele sărbătorite.

Desfășurarea propriu-zisă a activității

Nr. crt.	Acțiuni	Data
1.	Instruirea participanților, anunțarea temei și a regulamentului de desfășurare a activității, transmiterea materialelor necesare pentru pregătirea activității.	
2.	Susținerea propriu-zisă a activității: - prezentarea materialului suport privind tripla semnificație a zilei de 9 Mai, pentru români; - prezentarea materialului în format PowerPoint, referitor la semnificația zilei de 9 Mai; - realizarea drapelelor țărilor Uniunii Europene și a unei machete specifice acestei sărbători; - completarea unui chestionar cu întrebări referitoare la Uniunea Europeană.	
3.	Evaluarea proiectului și a persoanelor participante, precum și creditarea acestora, în acord cu prevederile deciziei.	

Resursele implicate

Resurse umane:

- educatorul coordonator de la nivelul centrului;
- persoane internate care au abilități de scris și citit și care necesită, deopotrivă, dezvoltarea universului cunoașterii, precum și formarea unei atitudini critice față de mediul înconjurător.

Resurse materiale:

- Material documentar informativ, coli de desen, creioane colorate, foarfece, cartoane colorate, carioci, lipici etc.

Modalitatea de evaluare și condițiile de creditare

La finalul proiectului va fi întocmit un raport succint de evaluare finală, care va cuprinde informații despre numărul persoanelor internate participante, implicarea și atitudinea acestora pe parcursul desfășurării activității, precum și raportat la modul în care au fost realizate obiectivele propuse.

Creditarea activității se realizează în condițiile prevederilor Deciziei directorului general al ANP nr. 443/2016 (vezi Anexa).

HALLOWEEN

„Trick or treat?"

Autor:
Raluca BIGLIGIU
Educator Centrul de Detenție Craiova

„Umbre vechi de mii de ani, peste pământ iarăși vin,
Voci sumbre din copaci ne șoptesc: În noaptea asta e Halloween!"[1]
(Dexter Kozen)

Justificare

Halloween este o sărbătoare de origine celtică, preluată astăzi de multe popoare din lumea occidentală, ea răspândindu-se, în secolul al XIX-lea, prin intermediul imigranților irlandezi din Statele Unite ale Americii. Este sărbătorită în noaptea de 31 octombrie, deși, în unele țări, data sărbătorii variază — de exemplu, în Suedia este sărbătorită în prima sâmbătă din noiembrie. Numele provine din limba engleză, de la expresia *All Hallows' Even*, numele sărbătorii creștine a tuturor sfinților, sărbătoare cu care Halloweenul a devenit asociat în țările unde predomină creștinismul occidental — catolic și protestant, deoarece, în aceste culte creștine, ziua tuturor sfinților este sărbătorită pe 1 noiembrie.

Specific pentru Halloween este dovleacul sculptat, care reprezintă Lanterna lui Jack. Cu ocazia acestei sărbători, copiii se maschează în vrăjitori, mumii sau alte personaje și colindă pe la case, întrebând *„Trick or Treat?"* (Păcăleală sau dulciuri?), ca o amenințare că, dacă nu vor primi dulciuri, persoanei colindate i se va juca o farsă. În alte țări Halloween este serbat prin parade și carnavaluri[2].

Pornind de la ideea că perioada adolescenței, cu toate implicațiile sale, este foarte importantă și, în același timp, comportă o preponderență a nevoilor de suport, feed-back emoțional, stimulare socială, nevoia de activități plăcute, nevoia de libertate, este evidentă nevoia tinerilor de a participa la o activitate dedicată marcării unei sărbători laice și, totodată, specifică tineretului.

Având în vedere necesitatea reducerii efectelor negative ale internării în centru asupra minorilor și tinerilor, în funcție de nevoile identificate, prin proiectul de

[1] https://www.diane.ro/2011/10/halloween-in-citate-aforisme-maxime.html
[2] https://alba24.ro/istoria-halloween-ului-cum-a-luat-nastere-sarbatoa...

activitate „HALLOWEEN - TRICK OR TREAT?" se urmărește stimularea cunoașterii, creativității, dezvoltarea și exersarea deprinderilor practice, artistice, plastice, tehnice, precum și menținerea tonusului fizic și psihic corespunzător.

Prin activitățile desfășurate în cadrul atelierelor de lucru sunt create premisele dezvoltării unor demersuri sociale care structurează, mijlocesc și îmbunătățesc relațiile dintre om și societate. Astfel, se obține un dublu efect: autovalorizarea, resimțită la nivel personal și sensibilizarea comunității față de problematica persoanelor internate.

Rolul coordonatorului/educatorului este acela de a-i ajuta pe participanți să-și exprime emoțiile, să-și clarifice propriile gânduri și să le expună celorlalți, să ofere participanților posibilitatea de a-și consolida abilitățile de comunicare, să-și formeze sau să-și dezvolte deprinderile de lucru în echipă. Învățarea conduitelor prosociale se înscrie printre scopurile vizate de activitățile educaționale desfășurate cu persoanele internate. Totodată, exersarea acestora facilitează recuperarea psihosocială și morală a persoanelor internate.

Coordonatorul/educatorul lucrează împreună cu minorii și tinerii, în cadrul atelierelor de dezvoltare personală, favorizând consolidarea relației educator – persoană internată, ce are la bază: comunicarea, empatia, respectul reciproc și valorizarea.

Scop

Dezvoltarea și exersarea potențialului aptitudinal și de relaționare, prin implicarea în activități de ocupare utilă a timpului liber – deprinderi, stimă de sine, resocializare.

Obiective operaționale

- să asimileze cunoştinţe despre obiceiuri şi tradiţii naţionale şi internaţionale;
- să-şi dezvolte abilităţile de comunicare/ interrelaţionare;
- să exerseze semnificaţiile mimico-gestuale, raportat la exteriorizarea emoţiilor;
- să-şi dezvolte sensibilitatea tactilă;
- să-şi dezvolte sentimentul de utilitate şi autovalorizare;
- să-şi dezvolte deprinderi motrice şi de concentrare a atenţiei, prin exersarea deprinderilor de lucru/ tehnice (ex. tăiat, lipit, îndoit, bobinat, înşurubat, împletit, îmbinat).

Desfășurarea propriu-zisă a activității

Nr. crt.	Acțiuni	Data
1.	Instruirea participanților, anunțarea temei și a regulamentului de desfășurare a activității, transmiterea materialelor necesare pentru pregătirea activității.	
2.	Susținerea propriu-zisă a activității: Prezentarea materialului informativ despre sărbătoarea de Haloween; Organizarea unei activități ocupaționale de confecționare de măști/ obiecte hand made, desene dedicate acestei sărbători; Organizarea unei expoziții de lucrări tematice și desen, desemnarea unui câștigător pe baza aprecierilor grupului. - se vor solicita persoanelor participante informații despre noțiunea de prietenie; - informarea participanților în legătură cu celebrarea zilei internaționale a prieteniei; - recitarea unor poezii cu tema activității; - împărțirea persoanelor private de libertate în 2 grupe - conform cu înclinațiile și preferințele fiecăreia – scriitori și artiști plastici; - pictorii vor reda în desene (acuarele sau creioane colorate) concepția lor privind noțiunea de prietenie. - scriitorii vor concepe o compunere prin care se vor exprima liber cu privire la tema dată.	
3.	Evaluarea proiectului și a persoanelor participante, precum și creditarea acestora, în acord cu prevederile deciziei.	

Resursele implicate

Resurse umane:

- educatorul coordonator de la nivelul centrului;
- persoanele internate selectate (ex. persoane identificate cu nevoi de ocupare utilă a timpului liber, persoane identificate cu nevoi de dezvoltare a creativității, a abilităților de comunicare și de socializare, persoane aflate în perioada pregătirii pentru liberare).

Resurse materiale:

- materiale textile: ață, sfoară, pânză, etamină etc.;
- materiale reciclabile: sticle, cartoane etc.;
- alte materiale/instrumente de lucru: coli, carton, pânză de pictură, foarfecă, creioane, radiere, carioci, culori, acuarele, pensule, planșete de culori, vase de apă, markere, flipchart, alte materiale de birotică și activități plastice;
- materiale din natură: semințe, lemn, frunze, conuri de brad etc.

Modalitatea de evaluare și condițiile de creditare

La finalul proiectului va fi întocmit un raport succint de evaluare finală, care va cuprinde informații despre numărul persoanelor internate participante, implicarea și atitudinea acestora pe parcursul desfășurării activității, precum și raportat la modul în care au fost concretizate obiectivele propuse.

Creditarea activității se realizează în condițiile prevederilor Deciziei directorului general al ANP nr. 443/2016 (vezi Anexa).

30 Iulie – Ziua Internațională a Prieteniei

Autor:
Liliana MÂNZU
Educator Centrul Educativ Buziaș

„Nimeni nu poate trăi fără prieteni,
chiar dacă stăpânește toate bunurile lumii"[1] (Aristotel)

Justificare

Ziua Internațională a Prieteniei este proclamată, din anul 2011, ca ziua în care se sărbătorește, la nivel mondial, prietenia între oameni, țări și culturi. Ziua internațională a prieteniei se bazează pe recunoașterea relevanței și importanței prieteniei, ca un sentiment nobil și valoros în viața ființelor umane din întreaga lume[2].

Este ziua în care, indiferent de etnie și de sex, se leagă conexiuni și empatii. Deși relațiile de prietenie pot fi diferite (ex. relații între același sex, relații de prietenie între mamă și fiică, tată și fiu), fiecare dintre acestea merită celebrată.

De Ziua internațională a prieteniei celebrăm pacea ca un set de valori, atitudini și comportamente care resping violența. Prietenia trăiește prin loialitate, sinceritate și încredere și nu are granițe de timp sau spațiu și, tocmai din aceste rațiuni, cel mai bun mod de a o celebra este de a menține mereu viu spiritul ei[3].

Activitatea își propune să vină în întâmpinarea nevoilor spirituale, emoționale și sociale ale fiecărei persoane internate în centru, urmărind, în același timp, dezvoltarea în plan educativ.

Scop

Desfășurarea unor activități menite să evidențieze beneficiile relațiilor dintre oameni, loialitatea, munca în echipă, sentimentul de apartenență la un grup de oameni, care împărtășesc aceleași valori.

Obiective operaționale

- să cunoască semnificația Zilei Internaționale a Prieteniei;
- să identifice modele pozitive și comportamente pro-sociale;

[1] http://www.citatepedia.ro/index.php?id=63419
[2] https://www.basilica.ro/30-iulie-este-ziua-internațională-a-prieteniei
[3] https://www.empower.ro/relații/ce-inseamna-cu-adevarat-prietenia

- să evidențieze beneficiile relațiilor dintre oameni (ex. loialitatea, munca în echipă, sentimentul de apartenență la un grup de oameni care împărtășesc aceleași valori);
- să își însușească valori despre prietenie, pace și non-violență.

Desfășurarea propriu-zisă a activității

Nr. crt.	Acțiuni	Data
1.	Instruirea participanților, anunțarea temei și a regulamentului de desfășurare a activității, transmiterea materialelor necesare pentru pregătirea activității.	
2.	Susținerea propriu-zisă a activității: - se vor solicita persoanelor participante informații despre noțiunea de prietenie; - informarea participanților în legătură cu celebrarea Zilei Internaționale a Prieteniei; - recitarea unor poezii cu tema activității; - împărțirea persoanelor private de libertate în 2 grupe - conform cu înclinațiile și preferințele fiecăreia – scriitori și artiști plastici; - pictorii vor reda în desene (acuarele sau creioane colorate) concepția lor privind noțiunea de prietenie. - scriitorii vor concepe o compunere prin care se vor exprima liber cu privire la tema dată.	
3.	Evaluarea proiectului și a persoanelor participante, precum și creditarea acestora, în acord cu prevederile deciziei.	

Resursele implicate

Resurse umane:

- educatorul coordonator de la nivelul centrului;
- persoane internate selectate.

Resurse materiale:

- coli, pixuri, creioane colorate/acuarele.

Modalitatea de evaluare și condițiile de creditare

La finalul proiectului va fi întocmit un raport succint de evaluare finală, care va cuprinde informații despre numărul persoanelor internate participante, implicarea și atitudinea acestora pe parcursul desfășurării activității, precum și raportat la modul în care au fost concretizate obiectivele propuse.

Creditarea activității se realizează în condițiile prevederilor Deciziei directorului general al ANP nr. 443/2016 (vezi Anexa).

ACTIVITĂȚI CULTURAL-ARTISTICE

Adolescenții, față în față cu polițiștii

Dezbatere

Autor:
Marioara BÎLBA
Educator Centrul Educativ Buziaș

„Adolescența nu este doar o perioadă importantă a vieții, ci și singura perioadă când putem vorbi despre viață în sensul complet al cuvântului."[1]
(Michel Houellebecq)

Justificare

Delincvența juvenilă este parte a fenomenului infracționalității, cu o identitate proprie, conferită de categoria de indivizi la care se referă.[2]

Particularitatea acestui segment infracțional este reflectată și de faptul că nu se suprapune pe evoluția înregistrată de criminalitate, în general, cauzele generatoare fiind, de asemenea, diferite de situațiile în care sunt implicate persoanele adulte. Delincvența juvenilă reprezintă ansamblul conduitelor copiilor, tinerilor aflați în conflict cu normele de conviețuire socială, acceptate și recunoscute în societate și are motivații de ordin bio-psiho-social.[3]

Deși regulile și interdicțiile sunt clar reglementate la nivelul centrelor educative și de detenție, totuși, agresivitatea verbală, care prezintă potențialul de a se transforma în agresivitate fizică, este, uneori, prezentă în viața minorilor și tinerilor internați. Din punct de vedere administrativ, disciplinar și, după caz, penal sunt, inevitabil, întreprinse toate măsurile necesare.

Ca activitate de prevenire a delincvenței juvenile, considerăm utilă informarea persoanelor internate cu privire la consecințele săvârșirii unor abateri disciplinare și fapte penale, în timp ce se află în executarea unei măsuri educative.

---

[1] http://subiecte.citatepedia.ro/despre.php?s=adolescen%FE%E3
[2] http://www.criminalistic.ro/delincventa-juvenila-cauze-si-conditii-favorizante/
[3] https://tdh-moldova. md/media/ files /files/ ghid _de_ prevenire_a_delincventei _juvenile_8123508 .pdf

Scop

Diminuarea agresivității și îmbunătățirea modului de relaționare între minori și tineri, prin informarea cu privire la consecințele săvârșirii unor fapte penale în timp ce se află în executarea unei măsuri educative.

Obiective operaționale

- să definească delincvența juvenilă;
- să enumere fapte de delincvență juvenilă;
- să explice legătura dintre agresivitate și săvârșirea unor noi fapte penale, în perioada internării;
- să identifice modalități proprii de diminuare a agresivității.

Desfășurarea propriu-zisă a activității

Nr. crt.	Acțiuni	Data
1.	Instruirea participanților, anunțarea temei și a regulamentului de desfășurare a activității, transmiterea materialelor necesare pentru pregătirea activității.	
2.	Susținerea propriu-zisă a activității: - Informarea persoanelor internate cu privire la consecințele săvârșirii unor abateri disciplinare sau fapte. - Discuții de grup: o Ce sunt emoțiile? o Care sunt emoțiile de bază? o Ce se întâmplă în corpul nostru când trăim diferite emoții? o Ce emoții ne pot determina să manifestăm un comportament agresiv? o Care sunt consecințele manifestării unui comportament agresiv în centru? - Prezentarea următoarei situații: *Într-o dimineață, V. nu reușea să se trezească, deși domnul pedagog a intrat de trei ori în cameră și i-a cerut să se pregătească pentru apel și pentru deplasarea la școală. Într-un final, domnul pedagog l-a ridicat din pat și l-a trimis la baie să se spele, avertizându-l că, dacă nu execută dispoziția, îi va întocmi raport de incident. V. a ajuns la școală supărat că nu a putut dormi atât cât și-a dorit și furios pentru faptul că „a fost amenințat" cu raportul de incident. În pauză, T., cel mai un prieten al lui i-a propus să se joace împreună, însă V. refuză. T. l-a apucat, însă, de mână, încercând să-l tragă spre grupul de minori. Atunci, V, nervos cum era, l-a împins pe T., acesta a căzut și s-a lovit foarte tare cu capul de ciment.* - Educatorul coordonator va facilita analizarea situației. - Concluzii.	
3.	Evaluarea proiectului și a persoanelor participante, precum și creditarea acestora, în acord cu prevederile deciziei.	

Resursele implicate

Resurse umane:

- educatorul coordonator de la nivelul centrului;
- persoanele internate selecționate;
- după caz, reprezentanți ai Poliției de la nivel local.

Resurse materiale: nu sunt necesare.

Modalitatea de evaluare și condițiile de creditare

La finalul proiectului va fi întocmit un raport succint de evaluare finală, care va cuprinde informații despre numărul persoanelor internate participante, implicarea și atitudinea acestora pe parcursul desfășurării activității, precum și raportat la modul în care au fost concretizate obiectivele propuse.

Creditarea activității se realizează în condițiile prevederilor Deciziei directorului general al ANP nr. 443/2016 (vezi Anexa).

Poveștile cu tâlc – modalitate de transmitere a valorilor umane

Cerc literar

Autor:
Marioara BÎLBA
Educator Centrul Educativ Buziaș

„Dacă planul tău este pe un an... plantează orez, dacă planul tău este pentru o decadă... plantează copaci, dacă planul tău este pentru o viață... educă oameni.[1]*"* (CONFUCIUS)

Justificare

Orice adult își amintește cu plăcere de copilăria cu poveștile ei de seară, cum linișteau, umpleau sufletul și mintea de idei, de speranță și de vise. Ne amintim cum poveștile continuau și în timpul nopții, pe timp de visare, iar dimineața ne trezeam mai veseli și mai voioși. Poveștile au avut, dintotdeauna, rol vindecător, poate de aceea și sunt atât de îndrăgite, deopotrivă, de copii și de adulți. Conștient, sau nu, la final, ne-am simțit cu toții mai bine, mai ușori și mai puțin apăsați de ceea ce simțeam înainte.[2]

Poveștile au un impact major și benefic asupra educației copiilor și tinerilor. Genul *educație prin povești* este unul dintre cele mai eficiente și mai durabile. Copiii absorb mult mai ușor informațiile din povești, iar dacă învățămintele le ating coarda sensibilă, fondul bun, acestea nu vor fi uitate niciodată.

Educația prin povești este unul dintre cele mai eficiente moduri de a stimula creativitatea copiilor și adolescenților, de a-i ajuta să se dezvolte armonios. Între toate, poveștile cu tâlc oferă cititorului sau ascultătorului învățămintele necesare pentru o educație corectă și un caracter puternic. Poveștile cu tâlc sunt amuzante, dar, în același timp, oferă copiilor lecții valoroase despre cum să fie mai buni, mai atenți, mai respectuoși.[3]

Cine nu adoră poveștile? Și acest lucru este extraordinar, deoarece au un rol pozitiv și important în educație, la orice vârstă, în special când vorbim despre poveștile cu tâlc (cu morală), care oferă celor care le ascultă învățămintele necesare pentru o educație corectă și un caracter puternic.

---

[1] https://serialreaders.com/blog/6-carti-pentru-copii/

[2] https://www.totuldespremame.ro/copilul-tau/povesti-si-poezii/20-de-povesti-pentru-copii-cu-morala

[3] https://istoriesinumismatica.wordpress.com/2013/03/20/povesti-pentru-copii-si-adulti-povesti-cu-morala-povesti-cu-talc-i/

Ținând cont de nevoia persoanelor internate de a-și forma și exersa valori morale și sociale... de ce să nu citim povești cu tâlc?

Scop

Susținerea procesului de dezvoltare a interesului pentru lectură, formarea și exersarea unor valori morale și sociale în rândul persoanelor internate.

Obiective operaționale

- să identifice informaţiile esenţiale dintr-un mesaj oral;
- să extragă morala din poveştile citite;
- să transpună grafic mesajul primit.

Desfășurarea propriu-zisă a activității

Nr. crt.	Acțiuni	Data
1.	Instruirea participanților, anunțarea temei și a regulamentului de desfășurare a activității, transmiterea materialelor necesare pentru pregătirea activității.	
2.	Susținerea propriu-zisă a activității: - Exerciții de spargere a gheții. - Lecturarea poveștilor cu tâlc. - Discutarea poveștilor lecturate. - Transpunerea grafică a mesajului (moralei extrase). - Concluzii.	
3.	Evaluarea proiectului și a persoanelor participante, precum și creditarea acestora, în acord cu prevederile deciziei.	

Resursele implicate

Resurse umane:

- educatorul coordonator de la nivelul centrului;
- persoane internate selectate.

Resurse materiale:

- *Povești cu tâlc* de Petre Ispirescu;
- *Fabule* de Esop;
- alte materiale.

Modalitatea de evaluare și condițiile de creditare

La finalul proiectului va fi întocmit un raport succint de evaluare finală, care va cuprinde informații despre numărul persoanelor internate participante, implicarea și atitudinea acestora pe parcursul desfășurării activității, precum și raportat la modul în care au fost concretizate obiectivele propuse.

Creditarea activității se realizează în condițiile prevederilor Deciziei directorului general al ANP nr. 443/2016 (vezi Anexa).

Cioburi de suflet

Ora de lectură

Autor:
Zinaida UNGUREANU-RUSU
Educator Centrul Educativ Buziaș

„Lectura ar putea fi un mijloc de alimentare spirituală continuă, nu numai un instrument de informație sau contemplație[1]*"* (Mircea Eliade)

Justificare

Importanța lecturii este evidentă și mereu actuală. Lectura este un instrument care dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, făcându-se ecoul capacităților de gândire și limbaj. Lectura adolescenților și tinerilor este un act intelectual esențial, care trebuie îndrumat de către familie și de către școala. Ne propunem să contribuim la creșterea unor generații care vor simți sete permanentă pentru citit, pentru cunoaștere, pentru lărgirea orizontului cultural. Persoanele internate în centru sunt parte a acestei generații de adolescenți și tineri, care trebuie să înțeleagă cartea ca pe un festin al gândurilor.[2]

Dificultatea perioadei prin care trec adolescenții și tinerii cu care lucrăm poate fi atenuată de lectura unor cărți de calitate sau de „evadarea" între filele unui volum de poezie. Eliberându-se de stres, adolescentul și tânărul vor găsi soluții la frământările sufletești, va avea o putere mai mare de concentrare, va da dovadă de o anumită fluență în gândire și în comunicare. Astfel, poate învăța un lucru important: *alegerea cărților de calitate este un prim pas în deprinderea lecturii.*

Prin proiectul de activitate *„Cioburi de suflet"* ne propunem să susținem progresul educațional al persoanelor internate, prin declanșarea curiozității și interesului față de lectură.

Scop

Cultivarea interesului pentru poezie și pentru lectură, în general, la persoanele internate în centrele educative și centrele de detenție.

[1] https://clubbib2.wordpress.com/2013/08/19/cugetari-despre-carte/
[2] http://www.tribunainvatamantului.ro/importanta-lecturii-in-instruirea-si-educarea-elevilor/

Obiective operaționale

- să conștientizeze rolul lecturii în dezvoltarea orizontului cunoașterii și a propriei personalități;
- să manifeste curiozitate și interes față de creații literare inedite realizate de adolescenții și tineri care au trăit experiențe similare;
- să decodifice mesajul unor texte prin lectura la prima vedere.

Desfășurarea propriu-zisă a activității

Nr. crt.	Acțiuni	Data
1.	Instruirea participanților, anunțarea temei și a regulamentului de desfășurare a activității, transmiterea materialelor necesare pentru pregătirea activității.	
2.	Susținerea propriu-zisă a activității. Activitatea se va desfășura astfel: - utilizând poezii, ca suport material selectat de coordonator, participanții vor lectura și decodifica mesajul unor texte care i-au impresionat, cu ajutorul educatorului. - fiecare participant va alege o poezie pe care o va citi grupului și, ulterior, se va discuta pe marginea textului prezentat. - educatorul va ghida activitatea spre identificarea cuvintelor cheie. Participanții vor completa un chestionar referitor la importanța lecturii în dezvoltarea adolescentului (*Chestionar privind atitudinea față de lectură*).	
3.	Evaluarea proiectului și a participanților.	

Resursele implicate

Resursele umane:

- educatorul coordonator de la nivelul centrului;
- persoanele internate selectate care dețin abilități de scris-citit.

Resurse materiale:

- cărți de poezie împrumutate de la biblioteca centrului;
- chestionar referitor la importanța lecturii;

Modalitatea de evaluare și condițiile de creditare

La finalul proiectului va fi întocmit un raport succint de evaluare finală, care va cuprinde informații despre numărul persoanelor internate participante, implicarea și atitudinea acestora pe parcursul desfășurării activității, precum și raportat la modul în care au fost concretizate obiectivele propuse.

Creditarea activității se realizează în condițiile prevederilor Deciziei directorului general al ANP nr. 443/2016 (vezi Anexa).

Recitare
Cerc literar

Autor:
Cristian DUMITRESCU
Educator Centrul de Detenție Craiova

„Poezia este o artă – cea mai de seamă
dintre artele frumoase, cea mai ușor
de abordat și cea în care adevărata
perfecțiune este cel mai greu de atins[1]*."*
(E.C. Stedman)

Justificare

Mintea omenească a fost și este în continuare, în ciuda tuturor progreselor tehnologice, medicale și psiho-neurologice înregistrate, ultima frontieră a cunoașterii; un mister adânc, despre care știm multe, fără a ne apropia, totuși, de descifrarea completă a acestuia.

Mintea omului, reprezintă, în fapt, cel mai complex sistem de procesare a informației pe care îl cunoaștem. Este înzestrat cu numeroase capacități utile, dar, în egală măsură, sunt prezente și slăbiciuni. Cea mai mare problemă, în acest context, este că nu vine însoțită de un manual de utilizare. Modul său de utilizare este de tipul „plug and play", adică „te conectezi și joci", fără alte explicații; asta, ca să nu părăsim complet registrul tehnologic.

Creierul poate fi „văzut" ca un „personaj" capricios și imprevizibil – uneori tăios și ager ca o lamă de ras, alteori moale și catifelat ca un ghem de lână. Cel puțin parțial, această variabilitate poate fi explicată de fluctuațiile ritmului circadian: teoretic, dacă execuți sarcina potrivită, compatibilă cu acel gen de activitate, ar trebui să o poți realiza într-o manieră optimă.

Atenția dă, practic, măsura în care suntem conștienți (sau nu), în fiecare moment al vieții, de lumea și de evenimentele înconjurătoare; ne putem, deci, hazarda să considerăm că a controla atenția se numără printre cele mai importante activități ale mecanismului cerebral.

[1] www.citatepedia.ro/index.php?id=71302

Pentru a interpreta lumea și a-i da un sens, este nevoie să filtrăm aproape tot ce există în sfera de acces a simțurilor noastre și să ne concentrăm asupra lucrurilor esențiale pentru noi, din acest peisaj variat. Cu atât mai mult, atenția canalizată este esențială pentru învățare și memorare. Prin urmare, o optimizare a capacității de a fi atent aduce cu sine beneficii în aproape toate palierele mentale și, implicit, ale vieții individului[1].

În viața reală, este bine să optăm pentru înfrumusețarea sarcinilor pe care le avem de făcut, prin adăugarea unor detalii plăcute (Nilli Lavie, f.a.). Arta, în general, ***și poezia***, în special, poate fi unul din acele lucruri plăcute.

Emoțiile nu reprezintă, în mod necesar, inamicul rațiunii. Oamenii care au suferit traume ale zonei cortexului prefrontal, responsabilă de procesarea emoțiilor, au reale probleme în a lua decizii, de orice natură ar fi ele, mai ales atunci când nu există niciun fel de avantaj logic, în cazul vreunei opțiuni posibile.

Așadar, îmbrățișarea intuiției și a sentimentelor noastre, atunci când avem de luat decizii, s-ar putea să ne ajute să decidem, totuși, rațional.

Învățarea este ceva ce creierul face în mod natural; este implicită. Este procesul prin care acumulăm și stocăm informație (utilă și inutilă) și deprindem aptitudini[2].

În acest registru, activitatea educativă de recitare are la bază dezvoltarea abilității de a recepta și a reproduce o gamă variată de texte, concomitent cu asimilarea, filtrarea și manifestarea unor emoții. Unul din instrumentele de bază în efectuarea acestei activități este exercițiul de citire repetată, în vederea memorării și realizării unei exprimări și intonări expresive. Metoda recitării este cu atât mai mult valoroasă, cu cât aceasta poate contribui la schimbarea atitudinal-comportamentală a tinerilor, dar și conștientizarea comunității privind potențialul de care dispun minorii și tinerii internați.

Activitatea își propune să îi ajute pe minori și tineri să-și stimuleze gândirea, creativitatea și dialogul, întărind sentimentul încrederii și al identității de sine, oferindu-le, astfel, șansa de a memora, reproduce corect, expresiv, chiar artistic poezii, piese de teatru, discursuri etc.

Scop

Exersarea gândirii și a proceselor sale prin implicarea în activități care dezvoltă responsabilitatea și încrederea de sine.

---

[1] https://stiintasitehnica.com/scurt-ghid-de-utilizare-mintii/

[2] Idem.

Obiective operaționale

- să-şi exerseze memoria, atenţia, disciplina şi expresivitatea;
- să-şi asume responsabilităţi în rezolvarea unor sarcini;
- să-şi dezvolte încrederea în sine prin implicarea în activităţi;
- să conştientizeze necesitatea completării şcolare şi personale, conferind, astfel, utilitate timpului în detenţie;
- să-şi îmbunătăţească exprimarea orală prin pronunţie şi reproducere corectă, expresivă a textelor.

Desfășurarea propriu-zisă a activității

Nr. crt.	Acțiuni	Data
1.	Instruirea participanților, anunțarea temei și a regulamentului de desfășurare a activității, transmiterea materialelor necesare pentru pregătirea activității.	
2.	Susținerea propriu-zisă a activității: - recitarea poeziilor selectate de către educatorul coordonator (reproducere corectă și expresivă); - memorarea unor poezii (fragmente din piese de teatru), la alegere și, ulterior, recitarea/reproducere acestora; - concluzii.	
3.	Evaluarea proiectului și a persoanelor participante, precum și creditarea acestora, în acord cu prevederile deciziei.	

Resursele implicate

Resursele umane:

- educatorul coordonator de la nivelul centrului;
- persoanele internate selectate pe baza următoarelor criterii: dorința de valorificare a aptitudinilor artistice, opțiunea persoanelor internate, dovada unor calități vocale/interpretative

Resurse materiale:

- mijloace audio video;
- cărți de poezii;
- cărți de piese de teatru.

Modalitatea de evaluare și condițiile de creditare

La finalul proiectului va fi întocmit un raport succint de evaluare finală, care va cuprinde informații despre numărul persoanelor internate participante, implicarea și

atitudinea acestora pe parcursul desfășurării activității, precum și raportat la modul în care au fost concretizate obiectivele propuse.

Creditarea activității se realizează în condițiile prevederilor Deciziei directorului general al ANP nr. 443/2016 (vezi Anexa).

CURCUBEU

Redactare revistă

Autor:
Silvana MATEI
Educator Centrul Educativ Buziaș

„Nu vei zări nicicând un curcubeu, dacă te uiți în jos."[1]
(Charlie Chaplin)

Justificare

Inițiativa de a realiza o revistă a centrului, a fost alimentată de dorința de a avea, astfel, „o carte de vizită", creată prin implicarea persoanelor internate, cu sprijinul personalului centrului. Revista își propune apariții trimestriale și va fi o revistă de divertisment, de cultură și de creație, va cuprinde tot ceea ce înseamnă *viața de după gratii:* noi și ei, emoții, temeri, gânduri, dileme, activități educative și recreative, munca întregului personal, pe care cei de afară - cei care nu pot decât să își imagineze despre ceea ce se întâmplă *după gardul verde* - o vor cunoaște din filele revistei *Curcubeu.*

Vom încerca, astfel, să abordăm teme cât mai diverse, care să stimuleze persoanele internate să creeze și să sintetizeze informații utile.

În paginile revistei noastre va fi tapetat, frumos colorat, tot ceea ce înseamnă centrul educativ sau centrul de detenție.

Colectivul redacțional va fi format din persoane internate, educatori, învățători și profesori care vor colabora pentru scrierea unor conținuturi interesante ale revistei.

Diversitatea activităților semistructurate oferite, în acest context, va contribui și la creșterea interesului adolescenților pentru școală și pentru oferta educațională, în genere.

Gama de activități propusă, permite transferul și aplicabilitatea cunoștințelor, abilităților, competențelor dobândite în cadrul orelor prevăzute în programa școlară. Persoanele internate sunt captate de activitățile artistice, recreative, care ajută la dezvoltarea creativității, gândirii critice și stimulează procesele decizionale.

Dorim să transmitem, prin intermediul revistei, mesajele și gândurile noastre, să prezentăm creații literare, dar și informațiile care ne par atractive. De asemenea, dorim ca revista să cuprindă și scurte prezentări ale activităților desfășurate.

[1] http://subiecte.citatepedia.ro/despre.php?s=curcubeu

Scop

Dezvoltarea responsabilizării și a capacității de exprimare scrisă, încurajarea unei atitudini deschise, a inițiativei și implicării în ceea ce privește munca în echipă.

Obiective operaționale

- să își dezvolte capacitatea de prelucrare a informației, de exprimare scrisă și de argumentare a opiniei;
- să își dezvolte capacitatea de a lucra în echipă;
- să își dezvolte spiritul de inițiativă;
- să își asume responsabilitatea în îndeplinirea sarcinilor.

Desfășurarea propriu-zisă a activității

Nr. crt.	Acțiuni	Data
1.	Informarea persoanelor internate, personalului și profesorilor cu privire la scopul elaborării Revistei Centrului: - colaborarea și interacționarea; - stimularea implicării în procesele decizionale, privind conținutul revistei.	
2.	Susținerea propriu-zisă a activității: 1. Dialog/dezbateri despre subiectele pe care le va conține paginile revistei: - elaborarea de teme diverse; - obținerea informații utile; - selectarea conținuturilor informaționale. 2. Strângerea materialelor pregătite de colaboratorii revistei. 3. Prelucrarea materialelor primite. - dialog/dezbateri pe marginea temelor, corectare și completare. 4. Redactarea revistei. 5. Prezentarea revistei.	
3.	Evaluarea proiectului și a persoanelor participante, precum și creditarea acestora, în acord cu prevederile deciziei.	

Resursele implicate

Resursele umane:

- educatorul coordonator de la nivelul centrului;
- persoanele internate selectate cu abilități foarte bune de citit-scris.

Resurse materiale: material informațional cules din interiorul centrului (ex. articole, poezii scrise de către persoanele internate din centru, desene).

Modalitatea de evaluare și condițiile de creditare

La finalul proiectului va fi întocmit un raport succint de evaluare finală, care va cuprinde informații despre numărul persoanelor internate participante, implicarea și atitudinea acestora pe parcursul desfășurării activității, precum și raportat la modul în care au fost concretizate obiectivele propuse.

Creditarea activității se realizează în condițiile prevederilor Deciziei directorului general al ANP nr. 443/2016 (vezi Anexa).

31 August – *„Limba noastră cea română"*
Activitate de difuzare a culturii

Autor:
Zinaida UNGUREANU-RUSU
Educator Centrul Educativ Buziaș

„Urmașilor mei Văcărești!
Las vouă moștenire:
Creșterea limbei românești
Și-a patriei cinstire[1]*."*
(Ienachiță Văcărescu)

Justificare

„Limba unui popor este chiar sângele acestui popor"[2]. „Orice popor se identifică prin **limbă**, **drapel** și **imn**, trei elemente care unesc și conferă identitate națională. Limba română cuprinde spiritul strămoșilor și sâmburele gândirii viitorului neam românesc, o garanție sigură pentru existența viitoare a neamului românesc." [3] „Sentimentul de apartenență la neam și țară se lasă moștenire, se insuflă, dar se și educă prin implicarea generațiilor tinere în activități dedicate limbii noastre."[4]

Prin activitățile de difuzare a informațiilor de cultură generală, legate de limba română, în rândul persoanelor internate în centrele educative și de detenție, încercăm să le insuflăm acestora dorința de a rămâne credincioși rădăcinilor, pentru păstrarea identității noastre în Europa și în spațiul legitim al spiritualității românești, pentru diversitatea și integritatea culturii naționale, pentru unitatea neamului, pentru demnitatea de a fi români - oriunde ne-am afla și pentru a continua să visăm și să gândim în limba română.

Scop

Educarea sentimentului de apartenență la neam și insuflarea sentimentelor de dragoste pentru țară, limbă și neam.

---

[1] https://www.versuri.ro/versuri/ienachita-vacarescu-9-urmasilor-mei-vacaresti-_ib87.html
[2] Vieru G. (2009). *Poezii*, București: Editura Jurnalul.
[3] http://www.poezie.ro/index.php/poetry/13929582/Limba_noastr%C4%83
[4] http://blog.romandria.ro/ienachita-vacarescu-testament#.W8a5kOgzbIU

Obiective operaționale

- să cunoască și să recunoască simbolurile naționale românești;
- să prezinte titlurile unor poezii despre limba română;
- să enumere poeți care au scris poezii despre limba română;
- să recite poezii dedicate limbii materne;
- să identifice elemente definitorii pentru identitatea națională.

Desfășurarea propriu-zisă a activității

Nr. crt.	Acțiuni	Data
1.	Instruirea participanților, anunțarea temei și a regulamentului de desfășurare a activității, transmiterea materialelor, poeziilor, necesare pentru pregătirea activității legată de Ziua limbii române.	
2.	Susținerea propriu-zisă a activității de difuzare a culturii: - persoanele participante, vor fi informate despre semnificația Zilei limbii române, despre poeții români care au scris poezii despre limba maternă; - recitarea poeziilor despre limba română; - dezbatere, dialog și comentarii pe marginea evenimentului și a poeziilor prezentate; - audiție de cântece despre limbă, din repertoriul Doinei și Ion Aldea Teodorovici.	
3.	Evaluarea proiectului și a persoanelor participante, precum și creditarea acestora, în acord cu prevederile deciziei.	

Resursele implicate

Resurse umane:

- educatorul coordonator de la nivelul centrului;
- persoane internate selectate, cu abilități foarte bune de scris-citit.

Resurse materiale:

- cărți;
- informații despre Ziua limbii române;
- poezii semnificative despre limbă.

Modalitatea de evaluare și condițiile de creditare

La finalul proiectului va fi întocmit un raport succint de evaluare finală, care va cuprinde informații despre numărul persoanelor internate participante, implicarea și atitudinea acestora pe parcursul desfășurării activității, precum și raportat la modul în care au fost concretizate obiectivele propuse.

Creditarea activității se realizează în condițiile prevederilor Deciziei directorului general al ANP nr. 443/2016 (vezi Anexa).

Schimbă perspectiva!
Folosește-ți creativitatea!
Expoziție

Autor:
Marioara BÎLBA
Educator Centrul Educativ Buziaș

„Fiecare copil este un artist, problema este să rămână artist și atunci când va crește."[1]
(Pablo Picasso)

Justificare

Omul, ca ființă rațională, trebuie să demonstreze că, în orice situație problematică s-ar afla, poate să găsească un răspuns, o cale optimă de rezolvare, într-un interval de timp relativ scurt. Această abilitate, prin care ființa umană reușește să identifice soluții, este direct legată de inteligență, iar dacă, pentru aceeași problemă se pot oferi mai multe variante de răspuns aceasta indică faptul că acea persoană este, de asemenea și creativă.[2]

Adolescenții au o minte dinamică, deschisă și avidă de nou. La această vârstă, creativitatea abundă, la fel și curajul și curiozitatea. Vârsta tranziției către maturitate vine, însă, și cu multe provocări, confuzie, emoții greu de stăpânit. Astfel, se formează viitorul adult sănătos și puternic. Gândirea creativă ajută în diverse situații, îl ajută pe adolescent să fie încrezător în forțele lui, să se elibereze de anxietățile și tensiunile acumulate, să dezvolte abilități de comunicare și relaționare cu cei de aceeași vârstă și cu adulții, să-și exprime nevoile și dorințele, să-și dezvolte atenția, gândirea, memoria și creativitatea.[3]

Putem conchide că adolescența și creativitatea sunt „perfect compatibile", deoarece adolescența, privită ca o etapă de vârstă în sine, poate găsi în sfera creativității argumentele necesare reușitei adolescentului, aflat în plin proces de integrare și devenire socială.

Ținând cont de trăsăturile de personalitate ale adolescenților internați în centrul educativ sau centrul de detenție, precum și de nevoile emoționale ale acestei categorii, considerăm utilă implicarea în activități care să le ofere libertatea de exprimare de care

[1] http://www.anidescoala.ro/divertisment/distractie/citate-celebre/citate-despre-creativitate/
[2] https://anatolbasarab.ro/creativitatea-in-viata-de-zi-cu-zi/
[3] http://www.aletheea.ro/ce-se-intampla-in-creierul-unui-adolescent/

au nevoie, acest aspect fiind, în același timp, o modalitate obișnuită, simplă, dar utilă pentru a combate tristețea, anxietatea, frica, temerile.

Scop

Stimularea creativității participanților, pentru a marca, într-un mod personal zilele „1 Martie" și „8 Martie", schimbarea perspectivei asupra propriei vieți și realizarea unei expoziții cu obiectele decorative confecționate.

Obiective operaționale

- să definească semnificația zilelor de „1 Martie" și „8 Martie";
- să realizeze produse care vor face obiectul expoziției;
- să-și exerseze creativitatea;
- să-și dezvolte abilități de muncă în echipă.

Desfășurarea propriu-zisă a activității

Activitățile proiectului se vor desfășura în perioada 01 februarie – 8 martie, astfel:

Nr. crt.	Acțiuni	Data
1.	Instruirea participanților, anunțarea temei și a regulamentului de desfășurare a activității, transmiterea materialelor, stabilirea strategiilor de lucru, necesare pentru organizarea expoziției.	
2.	Realizarea obiectelor decorative ce urmează a fi expuse.	
3.	Expunerea obiectelor decorative rezultate.	
4.	Vizionarea expoziției: - Vor fi organizate grupuri cu persoane internate care n-au participat la activitate. - Vor fi invitați colaboratori din comunitate.	
5.	Evaluarea proiectului și a persoanelor participante, precum și creditarea acestora, în acord cu prevederile deciziei.	

Resursele implicate

Resurse umane:

- educatorul coordonator de la nivelul centrului;
- persoane internate selectate.

Resurse materiale:

- coli pentru desen, carton, radiere, ascuțitori, pixuri, creioane, creioane colorate, carioci, acuarele, pensule, pahare plastic, hârtie colorată, hârtie albă, lipici, fișe de colorat.

Modalitatea de evaluare și condițiile de creditare

La finalul proiectului va fi întocmit un raport succint de evaluare finală, care va cuprinde informații despre numărul persoanelor internate participante, implicarea și atitudinea acestora pe parcursul desfășurării activității, precum și raportat la modul în care au fost concretizate obiectivele propuse.

Creditarea activității se realizează în condițiile prevederilor Deciziei directorului general al ANP nr. 443/2016 (vezi Anexa). De asemenea, se vor acorda, în sens stimulativ, diplome de participare toate persoanele înscrise în proiect, ca o recunoaștere a implicării în activitățile desfășurate.

8 Aprilie – Ziua Internațională a Rromilor

Spectacole, expoziție, dezbatere, concurs tematic

Autor:
Nicoleta-Teodora TRIANDAFIL
Educator Centrul Educativ Tg. Ocna

„Respectul este temelia, sau mai exact,
soclul din care se înalță statuia armoniei[1]*."* (Teodor Mazilu)

Justificare

Organizarea unor activități prin care se sărbătoresc persoanele de altă etnie, care execută măsuri privative de libertate, constituie un bun prilej de cunoaștere și înțelegere a modului de viață a acestora, în încercarea de a depăși sau limita diferențele percepute de natură socială și culturală.

„Ziua Internațională a Rromilor" se sărbătorește în fiecare an, la începutul lunii aprilie. Ideea de a marca o astfel de zi a luat naștere la Londra, în 8 aprilie 1971, la primul „Congres Internațional al Rromilor", când au fost adoptate: cântecul „Gelem, Gelem", ca imn al rromilor de pretutindeni și steagul rromilor.

În România se marchează ziua de 8 aprilie ca „Sărbătoare a etniei rromilor din România, adoptată de Parlamentul României". Scopul sărbătoririi acestei zile este acela de a atrage atenția societății asupra problemelor cu care se confruntă rromii, dar și de a pune în valoare cultura și potențialul creativ al acestora: țiganii sunt *„totuși ființe umane ce nu pot viețui undeva între cer și pământ"*[2], spunea Angus Fraser (2010).

Rromii sunt un grup etnic care poate fi găsit în aproape toată lumea. Se presupune că numele de „țigani (zingari, tsigans, zigeuners, cganes, ckani în alte limbi) provine din grecescul „athinganoi" (a nu se atinge), numele unei secte din Bizanț, care practica iluzionismul, cu care rromii au fost confundați. Limba lor face parte din ramura indo-ariană a familiei de limbi indo-europene, fiind similară cu alte limbi indiene, precum hindi.

Odată cu integrarea României în Uniunea Europeană, s-a oferit alternativa culturalizării, prin crearea de locuri speciale destinate rromilor în unități de învățământ (școli, licee și universități).

În acest sens, prin astfel de activități (ex. dezbatere, concurs tematic, spectacole, expoziție), se urmărește valorizarea obiceiurilor și tradițiilor acestei etnii, în încercarea de depășire a eventualelor bariere de ordin cultural și social.

---

[1] http://www.citatepedia.ro/index.php?id=84049
[2] Fraser A. (2010). *Țiganii*, București: Editura Humanitas.

Scop

Eliminarea stereotipurilor etnice și dezvoltarea unor relații nediscriminatorii, prin cunoașterea istoriei și a tradiției, precum și prin înțelegerea modului de viață specific unei anumite comunități etnice.

Obiective operaționale

- să cunoască elementele specifice acestei etnii (ex. imnul, drapelul, portul tradiţional);
- să identifice apartenenţa la un anumit grup social;
- să se implice în activităţi valorizatoare;
- să-şi dezvolte/să-şi consolideze atitudini prosociale;
- să manifeste acceptare şi dorinţă de incluziune prin raportare la persoane aparţinând altor etnii.

Desfășurarea propriu-zisă a activității

Nr. crt.	Acțiuni	Data
	1. Concurs de dans țigănesc	
1.	Identificarea persoanelor internate, cu abilități în domeniul artistic.	
2.	Desfășurarea repetițiilor.	
3.	Întocmirea regulamentului pentru concursul de dans.	
4.	Susținerea evenimentului.	
5.	După caz, mediatizarea evenimentului către mass-media locală.	
	2. Expoziție cu desene și afișe tematice	
1.	Identificarea persoanelor internate cu abilități artistico-plastice.	
2.	Identificarea resurselor materiale necesare confecționării de obiecte decorative.	
3.	Confecționarea propriu-zisă a desenelor și afișelor.	
4.	Organizarea standului expozițional.	
5.	După caz, mediatizarea evenimentului către mass-media locală.	
	3. Dezbatere/alocuțiuni pe tema obiceiurilor și tradițiilor rromilor	
1.	Întocmirea/adaptarea/completarea materialului suport, în format PowerPoint: „Romii de lângă noi”.	
2.	Selectarea persoanelor internate care vor participa la dezbatere	
3.	Prezentarea informațiilor relevante din materialul PowerPoint	
	4. Concurs tematic	
1.	Identificarea persoanelor internate, care își exprimă intenția de a participa la concursul tematic.	
2.	Întocmirea regulamentului pentru concursul tematic.	
3.	Susținerea propriu-zisă a concursului tematic.	

Resursele implicate

Resurse umane:

- educatorul coordonator de la nivelul centrului;
- persoane internate în centru, cu abilități artistice, precum și cu abilități de scris și citit;
- după caz, colaboratori din partea ONG-urilor, altor instituții de la nivelul comunității locale.

Resurse materiale:

- material suport, în format PowerPoint**;**
- laptop/calculator;
- imprimantă;
- sonorizare;
- coli A4, pixuri, creioane.

Modalitatea de evaluare și condițiile de creditare

La finalul proiectului va fi întocmit un raport succint de evaluare finală, care va cuprinde informații despre numărul persoanelor internate participante, implicarea și atitudinea acestora pe parcursul desfășurării activității, precum și raportat la modul în care au fost concretizate obiectivele propuse.

Creditarea activității se realizează în condițiile prevederilor Deciziei directorului general al ANP nr. 443/2016 (vezi Anexa).

Flori de mai

Atelier ocupațional

Autor:
Liliana MÂNZU
Educator Centrul Educativ Buziaș

„Arta este efortul necontenit de a concura frumusețea florilor."[1]
(Marc Chagall)

Justificare

Activitățile creative, în general, cele axate pe dexteritatea manuală sunt de un real ajutor în dezvoltarea potențialului persoanelor internate în centrele educative și centrele de detenție. Gama de activități desfășurate în cadrul acestui proiect se pliază pe nevoile identificate la nivelul populației internate în centru.

Cunoscând importanța terapiei ocupaționale, ca demers de recuperare în cazul minorilor și tinerilor (și nu numai), este necesar a sublinia faptul că, această paletă de activități poate să stimuleze dezvoltarea sentimentelor de cooperare, a stăpânirii de sine, identificând satisfacții și împliniri în ceea ce creează.[2]

Caracterul practic – aplicativ al atelierului de creație propus permite îmbinarea muncii fizice, practice cu creația. Rolul activității practice se concretizează în dezvoltarea psihomotorie, afectivă și estetică a participanților[3].

Scop

Dezvoltarea creativității și dexterității manuale a persoanelor internate prin transmiterea unor informații despre materiale și caracteristicile acestora, utilizarea unor tehnici de lucru, promovarea colaborării și schimbului de experiență între persoanele internate.

Obiective operaționale

- să își formeze deprinderi de lucru manual;
- să învețe noi tehnici din spectrul manualității;
- să își dezvolte simțul practic și estetic;
- să își dezvolte creativitatea.

---

[1] http://subiecte.citatepedia.ro/despre.php?s=flori%2Cfrumuse%FEe

[2] Maria Dorina Pașca, Erzsebet Banga (2016). *Terapii ocupaționale și arte combinate,* Târgu Mureș: Editura University Press.

[3] Idem 1.

Desfășurarea propriu-zisă a activității

Nr. crt.	Acțiuni	Data
1.	Promovarea activității în rândul persoanelor internate și instruirea participanților. Pregătirea șabloanelor și modelelor.	
2.	Susținerea propriu-zisă a activității: - se va capta atenția persoanelor participante printr-un element surpriză – un coș cu materialele necesare desfășurării activității; - se vor împărți persoanele participante în 2 grupe: o echipa 1 – va reproduce șablonul 1; o echipa 2 - va reproduce șablonul 2; - se vor prezenta șabloanele și materialele de lucru; - se realizează exerciții pregătitoare; - se vor oferi îndrumări persoanelor participante care întâmpină dificultăți; - activitatea se va finaliza cu o discuție liberă asupra modului de desfășurare a activității, în vederea obținerii unui feedback obiectiv din partea persoanelor participante.	
3.	Evaluarea proiectului și a persoanelor participante, implicit și creditarea persoanelor internate, în condițiile reglementărilor incidente.	

Resursele implicate

Resurse umane:

- educatorul coordonator de la nivelul centrului;
- persoanele internate selectate.

Resurse materiale:

- hârtie creponată divers colorată;
- hârtie glasată;
- adeziv (aracet, lipici);
- acuarele;
- carioci sau creioane colorate;
- foarfece.

Modalitatea de evaluare și condițiile de creditare

La finalul proiectului va fi întocmit un raport succint de evaluare finală, care va cuprinde informații despre numărul persoanelor internate participante, implicarea și atitudinea acestora, informații privind creditarea și modul în care au fost concretizate obiectivele propuse.

Creditarea activității se realizează în condițiile prevederilor Deciziei directorului general al ANP nr. 443/2016 (vezi Anexa).

HOBBY

Ateliere ocupaționale (desen, pictură, colorat, origami etc.)

Autor:
Marioara BÎLBA
Educator Centrul Educativ Buziaș

„Să nu lași să treacă o zi fără să citești, să auzi sau să faci ceva frumos."[1]
(Johann Wolfgang von Goethe)

Justificare

Hobby-ul reprezintă pasiunea sau activitatea preferată a unei persoane, desfășurată din plăcere, în timpul liber. De asemenea, hobby-ul nu este o înclinație nativă, ci una descoperită și dezvoltată constant, cu scopul de a oferi destindere și relaxare.

Practicarea unui hobby generează multiple beneficii în viața unei persoane, precum creșterea calității vieții în timpul liber, a puterii de concentrare, reducerea stresului. În același timp, hobby-urile sunt expresii ale reușitelor personale și auto-descoperirii, contribuind la creșterea încrederii în sine.[2]

Hobby-urile pot reprezenta, de asemenea, instrumente educaționale. Lucrând asupra hobby-urilor, adolescenții/tinerii învață să își formeze scopuri, să ia decizii și să rezolve diverse probleme. In final, hobby-urile devin, adesea, interese de viață, chiar cariere.[3]

Stresul, prezent în viața noastră într-o formă sau alta, în viața tuturor oamenilor, indiferent de standardul de viață. Cu atât mai mult, în mediul penitenciar, nesiguranța, incertitudinea asupra viitorului și lupta pentru a deveni mai buni (în sens prosocial), sunt factori pe care nimeni nu îi poate ignora.[4]

Educația organizată și desfășurată în mediul penitenciar își propune să structureze, să mijlocească, să diversifice și să îmbunătățească relațiile dintre om și societate, iar activitatea de „hobby" reprezintă o modalitate de orientare a persoanelor

[1] http://citate.unica.ro/2011/02/12/citate-despre-pasiune/
[2] http://www.sanatatesistaredebine.ro/sfaturi-24/hobby-urile-si-importanta-lor-320.html
[3] http://www.psihologulnostru.ro/hobby-urile-aduc-beneficii/
[4] http://www.lapsiholog.com/interpreteaza-desenele-copilului-tau-descifreaza-modul-de-comunicare.html

internate către util, de sensibilizare estetică și de responsabilizare, în scopul modelării personalității umane.

În același context, menționăm faptul că persoanele internate prezintă adesea dificultăți în abordarea, soluționarea unor situații personale survenite în perioada executării măsurii educative. Practicarea unui hobby este o modalitate obișnuită, simplă dar utilă pentru a combate tristețea, anxietatea, facilitând, în egală măsură, procesul de pregătire pentru întoarcerea în societate.

Scop

Dezvoltarea creativității, a unor strategii de coping funcționale, prin oferirea persoanelor internate alternative de petrecere a timpului liber într-un mod plăcut și util.

Obiective operaționale

- să definească noțiunea de hobby;
- să identifice hobby-urile pe care ar prefera să le practice;
- să enumere efectele hobby-urilor în viața de zi cu zi;
- să practice unele activități de hobby, dintre cele propuse de educatori.

Desfășurarea propriu-zisă a activității

Activitățile de hobby propuse persoanelor internate se vor desfășura o dată pe săptămână și vor fi de tipul:

a. Desen

Desenul este cel mai ușor mijloc de exprimare liberă, care îi permite unei persoane să proiecteze în exterior emoțiile și sentimentele veritabile pe care le nutrește (ex. pentru persoanele importante din viața lui, precum și față de evenimentele care ne marchează, în general, viața). De asemenea, „trezirea" talentelor artistice are un efect calmant imediat.

Vor fi propuse persoanelor internate participante activități de desen după diferite teme:

- Motivele populare românești (covorul popular);
- Portret/Autoportret;
- Peisaj din natură;
- Natură moartă;

- Personajul preferat – carte/film;
- Crearea unei felicitări pentru diferite ocazii/evenimente.

b. Pictură

Vor fi propuse persoanelor internate participante activități de pictură după diferite teme:

- Pictură după imagini;
- Peisaj din natură;
- Animalul preferat;
- Parc de distracții;
- Vază cu flori;
- Pictură abstractă.

c. Colorat

Se vor utiliza fișe de colorat cu mandale terapeutice, peisaje din natură, personaje din filme/cărți preferate de adolescenți etc.

d. Reciclare artistică

Vor fi utilizate materiale reciclabile care vor fi transformate în obiecte de decor sau obiecte ce pot fi utilizate în activitățile zilnice:

- Semne de carte;
- Brelocuri;
- Bijuterii etc.

e. Origami

Prin utilizarea unor tehnici simple de pliere a hârtiei, se vor realiza animale, flori, cutii, diverse obiecte decorative.

f. Scriere creativă

Activitățile de scriere creativă se adresează persoanelor internate care posedă abilități de scris citit.

Temele abordate:

- Povești fantastice.
- Povestea mea.
- Lumea în care trăiesc.
- De ce iubesc natura?

- Fabule.
- Poezii.

Resursele implicate

Resurse umane:

- educatorul coordonator de la nivelul centrului;
- persoanele internate selectate.

Resurse materiale:

- coli pentru desen, carton, radiere, ascuțitori, pixuri, creioane, creioane colorate, carioci, acuarele, pensule, pahare plastic, hârtie colorată, hârtie albă, lipici, fișe de colorat.

Modalitatea de evaluare și condițiile de creditare

Proiectul propune activități de tip recreativ, scopul principal al acestora fiind de a crea contextul pentru petrecerea timpului liber într-un mod util și plăcut. Se va realiza evaluarea fiecărei activități și se vor nota observații privind implicarea fiecărei persoane internate participante.

NOTĂ: Proiectul va fi desfășurat de către fiecare educator, cu o frecvență săptămânală. Educatorul selecționează grupul țintă (8-10 persoane), în funcție de tipul de activitate, disponibilitatea persoanelor internate pentru tipul de activitate ce urmează să se desfășoare în săptămâna respectivă, abilități.
Proiectul se va desfășura pe parcursul unui an calendaristic.

CONCURSURI

19 Februarie – Ziua Brâncuși

Concurs tematic

Autor:
Liliana MÂNZU
Educator Centrul Educativ Buziaș

Justificare

În fiecare an, la data de 19 februarie, se serbează „Ziua nașterii sculptorului român Constantin Brâncuși". Figură centrală în mișcarea artistică modernă, marele Brâncuși este considerat unul din cei mai mari sculptori ai secolului al XX-lea.

La împlinirea a 142 de ani de la nașterea părintelui sculpturii moderne, Constantin Brâncuși este sărbătorit național și internațional, fiind primul sculptor român ce a adus contribuții impresionante la înnoirea limbajului și viziunii plastice în sculptura abstractă contemporană.

Lucrările sale se remarcă prin eleganța formei și utilizarea sensibilă a materialelor, combinând simplitatea artei populare românești cu rafinamentul avangardei pariziene. Opera sa a influențat profund conceptul modern de formă în sculptură, pictură și desen.

Având ca punct de plecare aceste considerente, proiectul de activitate a fost elaborat în vederea evocării personalității marelui sculptor român, având ca scop informarea persoanelor internate cu privire la semnificația și specificul „Zilei Brâncuși"[1].

Prin prezenta activitate se urmărește sublinierea contribuției aduse de Constantin Brâncuși, acesta alăturându-se pleiadei celor care au îmbogățit patrimoniul umanității: Mihai Eminescu, George Enescu, Eugen Ionescu, Emil Cioran.

[1] https://centrulbrancusi.ro/categoria/constantin-brancusi

Mai mult decât atât, concepțiile și lucrările sale au avut o influență majoră asupra curentelor artistice din secolul al XX-lea și până astăzi, reprezentând, în același timp, o reinterpretare a arhetipurilor, tradițiilor și miturilor românești[2].

Ținând cont de nevoile identificate la nivelul populației internate în centru, considerăm utilă implicarea minorilor și tinerilor tinerelor în această activitate menită a contribui la dezvoltarea personalității și aptitudinilor artistice.

Scop

Dezvoltarea creativității și a curiozității intelectuale, a comunicării și deschiderii culturale precum și cultivarea unor atitudini și valori prosociale.

Obiective operaționale

- să-și îmbogățească vocabularul cu noi termeni;
- să-și dezvolte bagajul informațional privind contribuția lui Brâncuși în domeniul sculpturii, artei;
- să-și dezvolte spiritul competițional;
- să se raporteze corect la norme și valori sociale.

Desfășurarea propriu-zisă a activității

Nr. crt.	Acțiuni	Data
1.	Promovarea activității în rândul persoanelor internate, difuzarea materialului suport și instruirea persoanelor participante.	
2.	Susținerea propriu-zisă a concursului tematic: - persoanele participante vor fi întrebate cu privire la informațiile, cunoștințele pe care le au referitor la Constantin Brâncuși; - se vor enumera câteva lucrări de renume ale marelui sculptor; - se vor prezenta 3 lucrări de referință ale lui Brâncuși: „Coloana Infinitului", „Domnișoara Pogany" și „Sărutul"; - participanții vor studia și vor analiza cele trei lucrări enumerate, cu ajutorul educatorului; - se va solicita participanților să își aleagă o lucrare de referință a lui Brâncuși, interpretând-o în mod personal (se va avea în vedere utilizarea materialelor disponibile; - vor fi solicitați să motiveze alegerea lucrării; - activitatea se va finaliza cu momentul de creație, în care persoanele internate vor reproduce, cu ajutorul desenului, o sculptură reprezentativă pentru ei.	
3.	Evaluarea proiectului și a persoanelor participante, precum și creditarea acestora, în acord cu prevederile deciziei.	

Resursele implicate

Resurse umane:

- educatorul coordonator de la nivelul centrului;
- persoanele internate cărora, în urma aplicării instrumentului de evaluare, le sunt indicate nevoile de dezvoltare culturală.

Resurse materiale:

- material suport, hârtie colorată, coli, creioane colorate, lipici, foarfece etc.

Modalitate de evaluare și condițiile de creditare

La finalul proiectului va fi întocmit un raport succint de evaluare finală, care va cuprinde informații despre numărul persoanelor internate participante, implicarea și atitudinea acestora în timpul activității, rezultatele obținute prin corectarea fișelor de lucru.

Creditarea activității se realizează în condițiile prevederilor Deciziei directorului general al ANP nr. 443/2016 (vezi Anexa).

Luna pădurii
Concurs tematic

Autor:
Liliana MÂNZU
Educator Centrul Educativ Buziaș

„Copacii sunt efortul nesfârșit al Pământului de a vorbi cu Cerul[1]". (Tagore)

Justificare

În România, din cauza tăierii necugetate, a calamităților naturale și, mai ales, a incendiilor, suprafețe întregi de pădure au dispărut.

Eroziunea solului și scăderea fertilității acestuia, inundațiile și alunecările de teren, creșterea nivelului de dioxid de carbon și scăderea celui de oxigen, reducerea precipitațiilor, dispariția unor specii de plante și animale, intensificarea vântului sunt doar câteva efecte negative, cauzate de tăierea necontrolată a pădurilor[2].

Majoritatea ecosistemelor naturale, la nivel național, sunt specifice pădurilor și prezintă o mare diversitate faunistică și floristică, favorizată de poziția geografică, de varietatea reliefului, de condițiile hidrologice, climatice și evoluția solului.

Autentice laboratoare ale naturii, pădurile, împreună cu celelalte spații verzi, reprezintă o bogăție de neprețuit pentru fiecare așezare urbană, fiind, datorită acțiunilor antipoluante, veritabile uzine de sănătate și de echilibru ecologic[3].

Din cauza tăierilor efectuate de om și a unor calamități naturale, cum sunt furtunile puternice, dar mai ales, incendiile, la momentul actual, există suprafețe întinse de pe care pădurea a fost nimicită.

Minorii și tinerii trebuie să conștientizeze importanța protejării pădurii, aceștia fiind ajutați, prin prezentul proiect de activitate să își dea seama că oamenii sunt principalii responsabili față de lumea înconjurătoare, Pământul fiind casa noastră. Îmbinând utilul cu plăcutul, prin această activitate vom atrage atenția asupra agresiunilor omului asupra naturii, urmărind promovarea unei abordări ecologice.

---

[1] http://www.citatepedia.ro/index.php?id=171
[2] http://www.greenpeace.org/romania/campanii/paduri/Activitati/60-cazuri-zi-taieri-ilegale
[3] Idem

Scop

Creșterea responsabilizării față de mediu prin educarea și implicarea minorilor și tinerilor cât și prin generarea unui angajament comun al tuturor de acționa unitar în protejarea naturii.

Obiective operaționale

- să asimileze cunoștințe referitoare la tematica abordată;
- să conștientizeze importanța pădurilor în menținerea vieții pe Terra;
- să-și dezvolte spiritul competițional;
- să-și formeze atitudini și comportamente pozitive față de protejarea pădurilor și, în general, față de abordarea ecologică.

Desfășurarea propriu-zisă a activității

Nr. crt.	Acțiuni	Data
1.	Promovarea activității în rândul persoanelor internate, difuzarea materialului suport și instruirea participanților.	
2.	Susținerea propriu-zisă a concursului tematic: - persoanele internate vor fi solicitate să verbalizeze ce informații cunosc cu privire la ocrotirea mediului înconjurător; - se vor furniza și alte informații suplimentare, raportat la tema abordată, pentru completarea nivelului educațional; - persoanele internate vor fi împărțite în 2 grupe, în conformitate cu înclinațiile și preferințele fiecăruia – scriitori și artiști plastici; - următorul pas va fi reprezentat de elaborarea unor proiecte cu tema „Pădurea", îmbogățindu-și, în acest context, cunoștințele referitoare la păduri (ex. foioase, conifere), exersându-și operațiile gândirii creative și critice; - pictorii vor reda în desene/picturi – creioane colorate sau acuarele – colțul de pădure imaginat; - scriitorii vor concepe o compunere, prin care își vor exprima trăirile și sentimentele față de natură.	
3.	Evaluarea proiectului și a persoanelor participante, precum și creditarea acestora, în acord cu prevederile deciziei.	

Resursele implicate

Resurse umane:

- educatorul care coordonează proiectul;
- persoanele internate cărora le sunt indicate nevoile de dezvoltare culturală și a orizontului cunoașterii.

Resurse materiale:

- material suport, hârtie colorată, coli, creioane colorate, lipici, foarfece etc.

Modalitatea de evaluare și condițiile de creditare

La finalul proiectului va fi întocmit un raport succint de evaluare finală, care va cuprinde informații despre numărul persoanelor internate participante, implicarea și atitudinea acestora în timpul activității, rezultatele obținute prin corectarea fișelor de lucru.

Creditarea activității se realizează în condițiile prevederilor Deciziei directorului general al ANP nr. 443/2016 (vezi Anexa).

31 Mai – Ziua Internațională Împotriva Fumatului

Concurs tematic

Autor:
Marioara BÎLBA
Educator Centrul Educativ Buziaș

„Sănătatea este o comoară pe care puțini știu să o prețuiască, deși aproape toți se nasc cu ea."[1]
(Hipocrate)

Justificare

Dintre adversarii vechi și noi ai sănătății, fumatul se plasează între primele locuri, prin efectele sale deosebit de nocive asupra organismului, prin gravele dezechilibre funcționale și biologice pe care le generează. La fiecare șase secunde, un om moare în lume, ca urmare a unor boli sau complicații legate de fumat. În România, zilnic, se fumează peste cinci milioane de pachete de țigări. Fumatul este un factor nociv, a cărui evitare se evidențiază ca o recomandare generală, în vederea conservării sănătății. La adolescenți, există riscul cel mai mare al dependenței și intoxicării cu tutun. Dintr-o serie de motivații, tinerii adoptă cu mare ușurință fumatul, pe care îl asociază cu maturitatea, independența, virilitatea și modernismul, fără să fie pe deplin conștienți la riscurile majore ale unor îmbolnăviri grave, după instalarea dependenței de nicotină.[2]

Ținând cont de elementele enumerate, minorii și tinerii pot fi considerați un grup vulnerabil, care trebuie tratat în mod particular, acordându-se întregul suport informațional și sprijinul instituțional, pentru a nu deveni victime ale consumului de droguri, tutun și alcool.

Scop

Informarea minorilor și tinerilor de la nivelul centrelor, cu privire la adoptarea unui stil de viață sănătos, prin reducerea comportamentelor de risc, prevenirea consumului de tutun, micșorarea gradului de incidență a bolilor determinate de consumul unor astfel de substanțe.

[1] http://subiecte.citatepedia.ro/despre.php?s=s%E3n%E3tate
[2] http://www.scritub.com/medicina/index.php

Obiective operaționale

- să definească termenii „stil de viață sănătos" și „comportament responsabil";
- să identifice consecințele negative ale fumatului;
- să identifice modul în care presiunea grupului influențează propriile alegeri și comportamente;
- să exerseze modalități asertive de refuz.

Desfășurarea propriu-zisă a activității

Nr. crt.	Acțiuni	Data
1.	Susținerea propriu-zisă a activității: - persoanele participante vor primi, anterior activității propriu-zise, un set de informații cu privire la consumul de tutun (anexa la proiect); - organizarea unui concurs tip „Cine știe câștigă!", denumit sugestiv *„pariezi pe plămânii tăi?!"*, în scopul evaluării cunoștințelor participanților cu privire la consumul de tutun (anexa la proiect); - participanții clasați pe primele trei locuri vor primi diplome și creditele corespunzătoare, conform prevederilor deciziei; - realizarea unui joc de rol, care să evidențieze modul în care presiunea grupului influențează abordarea unui comportament de risc, în rândul adolescenților și tinerilor; - exersarea abilităților asertive de a refuza angajarea în comportamente de consum; - dezbateri/dialog despre atitudinea pe care trebuie să o aibă cu privire la fumat, în cadrul grupurilor sociale din care fac parte; - concluzii.	
2.	Evaluarea proiectului și a persoanelor participante, precum și creditarea acestora în acord cu prevederile deciziei.	

Resursele implicate

Resurse umane:

- educatorul coordonator de la nivelul centrului;
- persoane internate selectate.

Resurse materiale:

- fișe materiale informative, fișă concurs, pixuri, coli A4, flipchart, coli flipchart.

Modalitate de evaluare și condițiile de creditare

La finalul proiectului va fi întocmit un raport succint de evaluare finală, care va cuprinde informații despre numărul persoanelor internate participante, implicarea și atitudinea acestora în timpul activității, rezultatele obținute prin corectarea fișelor de lucru.

Creditarea activității se realizează în condițiile prevederilor Deciziei directorului general al ANP nr. 443/2016.

8 Iunie – Ziua mondială a oceanelor

Concurs tematic

Autor:
Liliana MÂNZU
Educator Centrul Educativ Buziaș

„Omul nu poate descoperi noi oceane, câtă vreme nu are curajul de a pierde din vedere țărmul."[1]
(Andre Gide)

Justificare

Cuvântul „ocean" provine de la figura din antichitatea clasică Oceanus, fiul cel mare al lui Titan din mitologia greacă și personificarea divină a mării, care se credea a fi un enorm râu, care înconjoară lumea. Oceanele Arctic, Antarctic, Atlantic, Indian și Pacific acoperă 71% din suprafața planetei și formează un corp comun de apă sărată, denumit și Oceanul Planetar. Viața din oceane a evoluat cu 3 miliarde de ani înaintea celei terestre[2].

Totodată, constituie un context favorabil pentru a marca Ziua Mondială a Oceanelor, ziua de 8 iunie, fiind declarată sărbătoare internațională în anul 1992, la Summit-ul ONU de la Rio de Janeiro. Aceasta are rolul de a reaminti importanța pe care o au oceanele lumii, în ceea ce privește influența asupra planetei și, în genere, asupra speciei umane. De asemenea, îi revine rolul de a mobiliza și de a uni populația globală, în proiectul pentru gestionarea durabilă a Oceanului Planetar.

Ca urmare a unei Rezoluții adoptate de Adunarea Generală a ONU în decembrie 2008, Ziua mondială a oceanelor a fost recunoscută oficial de ONU, urmând a fi sărbătorită, în fiecare an, la data de 8 iunie. Cu fiecare ediție, un număr tot mai mare de țări și organizații marchează această zi, promovând ocrotirea oceanelor planetare, și, totodată, legătura noastră directă sau indirectă cu acestea[3].

Ziua Oceanului Planetar reprezintă în fiecare an, o ocazie de a onora produsele pe care oceanul le oferă economiei mondiale: peștele și posibilitatea de a-l naviga. Ne amintește situația precară în care se află Oceanul Planetar, care, în urma poluării intensive a apei, a pierdut, pe parcursul istoriei, zeci de specii de animale și plante acvatice.

---

[1] http://www.citatepedia.ro/index.php?q=mari+si+oceane&r=-
[2] *https://www.educativ.ro/Energia Oceanului Planetar.*
[3] htpps://www.basilica.ro/ziua-mondială-a-oceanelor

Celebrarea importanței oceanelor are loc anual, pentru ca oamenii să conștientizeze cât de mare este rolul Oceanului în viața noastră și să îi informeze despre căile prin care pot micșora efectele antropice negative asupra Oceanului. Viața organismelor vii depinde enorm de Ocean[1].

Valoarea productivității mărilor și oceanelor se apreciază ca fiind între 0,1 – 0,5 gr/m3/zi. Oceanul Planetar constituie baza vieții pe Terra și generează negentropie în ecosferă. Apa este cea mai răspândită substanță compusă și reprezintă trei sferturi din suprafața globului terestru. Ca și *aerul*, ea constituie factorul principal al menținerii vieții pe pământ. Apa este o resursă naturală esențială, cu rol multiplu în viața economică. În natură, apa urmează un circuit. Se poate vorbi despre apă de ploaie, apa râurilor și izvoarelor, apa de mare etc. Apa pură se obține din apa naturală prin distilare repetată, în condiții în care să nu poată dizolva gaze din aer sau substanțe solide din recipientele în care este conservată[2].

Oceanele acoperă aproximativ două treimi din suprafața Pământului și reprezintă însuși fundamentul vieții. Ele generează cea mai mare parte a oxigenului de care avem nevoie, absorb o mare parte din emisiile de dioxid de carbon, asigură hrană și nutrienți și reglează clima. Acestea sunt importante și din punct de vedere economic pentru țările care se bazează pe turism, pescuit și alte resurse marine și servesc drept coloană vertebrală a comerțului intern. Peste trei miliarde de oameni depind de biodiversitatea marină și a coastelor.

Scop

Susținerea procesului de dezvoltare a curiozității intelectuale, a comunicării, precum și cultivarea unor atitudini și valori prosociale.

Obiective operaționale

- să-și îmbogățească vocabularul cu noi termeni;
- să învețe să protejeze apa – unul din elementele generatoare al oxigenului;
- să-și dezvolte cultura generală cu privire la importanța apei, respectiv a oceanelor pentru oameni și animale, pentru viață și natură, în general;
- să-și dezvolte spiritul competițional;
- să identifice norme şi valori sociale, la care să se raporteze în procesul reabilitativ.

[1] Trufas V., Bulgar A., (1973). *Oceanul planetar*, București: Editura Științifică

[2] *https://ro.m.wikipedia.org/wiki/Oceanul_planetar*

Desfășurarea propriu-zisă a activității

Nr. crt.	Acțiuni	Data
1.	Proiectarea activității: stabilirea locului de desfășurare și a grupului de participanți, stabilirea resurselor umane și materiale.	
2.	Completarea proiectului de activitate.	
3.	Avizarea și aprobarea proiectului.	
4.	Promovarea activității în rândul persoanelor internate, difuzarea materialului suport și instruirea participanților.	
5.	Susținerea propriu-zisă a concursului tematic: - persoanele participante vor fi întrebate cu privire la cunoștințele pe care le dețin despre oceanele Terrei; - cu ajutorul materialelor suport, se va purta un dialog (dezbatere) cu privire la importanța apei, respectiv a oceanelor pentru oameni, animale, dar și pentru longevitatea și protejarea Terrei; - se va completa nivelul informațional al persoanelor internate participante cu privire la tema dezbătută; - se va aplica un chestionar de evaluare a informațiilor reținute, prin care se va oferi un feedback al prezentului concurs tematic.	
6.	Evaluarea proiectului și a persoanelor participante, precum și creditarea acestora, în acord cu prevederile deciziei.	

Resursele implicate

Resurse umane:

- educatorul coordonator de la nivelul centrului;
- persoanele internate selectate.

Resurse materiale:

- material suport informativ, pliante, coli de scris.

Modalitatea de evaluare și condițiile de creditare

La finalul proiectului va fi întocmit un raport succint de evaluare finală, care va cuprinde informații despre numărul persoanelor internate participante, implicarea și atitudinea acestora în timpul activității, rezultatele obținute prin corectarea fișelor de lucru.

Creditarea activității se realizează în condițiile prevederilor Deciziei directorului general al ANP nr. 443/2016 (vezi Anexa).

18 Iulie – Nelson Mandela, simbolul libertății și reconcilierii

Concurs tematic

Autor:
Zinaida UNGUREANU-RUSU
Educator centrul Educativ Buziaș

„Toți oamenii își pot depăși condiția și pot dobândi succesul, dacă sunt pasionați și dedicați cauzei lor.” [1]
(Nelson Mandela)

Justificare

„Nimeni din familia mea nu mersese la școală [...] În prima zi de școală, domnișoara Mdingane, profesoara mea, ne-a dat fiecăruia dintre noi un nume englezesc. Acesta era obiceiul printre africani în acea vreme și se datora fără dubiu influenței britanice asupra educației noastre. În acea zi, domnișoara Mdingane mi-a spus că noul meu nume este Nelson. De ce anume Nelson, nu știu.” (Mandela, 1994)

Nelson Mandela, cel mai celebru deținut politic din lume și primul președinte de culoare al Africii de Sud, se bucură de un imens cult al personalității, în pofida faptul că nu a dorit niciodată acest efect. Sub culorile Congresului Național African (NAC), Mandela a fost primul președinte al noii „națiuni curcubeu”, în perioada 1994-1999. Lider al luptei persoanelor de culoare împotriva regimului rasist, care se străduia să instituționalizeze segregația în Africa de Sud, Mandela a petrecut 27 de ani în detenție, în perioada 1964-1990, iar, ulterior, a devenit președintele Africii de Sud.

Activitatea va fi desfășurată cu persoanele internate în centrul educativ și centrul de detenție, deoarece acestea pot identifica în personalitatea lui Mandela un model demn de urmat, o cale de a reuși în viață, un impuls pentru schimbarea comportamentală pozitivă.

Scop

Promovarea unor modele și comportamente pozitive în rândul persoanelor internate în centru.

[1] https://cuvintecelebre.ro/citate/autori/nelson-mandela/

Obiective operaționale

- să asimileze noi cunoștințe în legătură cu activitatea și personalitatea lui Nelson Mandela;
- să identifice modele pozitive și comportamente pro-sociale;
- să-și dezvolte spiritul competițional
- să asimileze norme și valori pozitive la care să se raporteze în procesul reabilitativ.

Desfășurarea propriu-zisă a activității

Nr. crt.	Acțiuni	Data
1.	Instruirea participanților, anunțarea temei și a regulamentului de desfășurare, transmiterea materialelor necesare pentru pregătirea concursului tematic legat de viața, personalitatea și activitatea lui Nelson Mandela.	
2.	Susținerea propriu-zisă a concursului tematic.	
3.	Evaluarea proiectului, a participanților, precum și creditarea acestora, în acord cu prevederile deciziei.	

Resursele implicate

Resurse umane:

- educatorul coordonator de la nivelul centrului;
- persoane internate selectate care posedă cunoștințe foarte bune de scris-citit și un nivel mediu în ceea ce privește cultura generală.

Resurse materiale:

- coli, pixuri, cărți, informații despre personalitatea omului politic, chestionar etc.

Modalitate de evaluare și condițiile de creditare

La finalul proiectului va fi întocmit un raport succint de evaluare finală, care va cuprinde informații despre numărul persoanelor internate participante, implicarea și atitudinea acestora în timpul activității, rezultatele obținute prin corectarea fișelor de lucru.

Creditarea activității se realizează în condițiile prevederilor Deciziei directorului general al ANP nr. 443/2016.

De asemenea, se vor acorda diplome de participare tuturor persoanelor înscrise în proiect, ca o recunoaştere a implicării în activităţile desfăşurate.

31 August – Ziua Limbii Române

Concurs tematic

Autor:
Nicoleta-Teodora TRIANDAFIL
Educator Centrul Educativ Tg. Ocna

„Limba Română e o poveste: fantastică pentru unii, imposibilă pentru alții![1]"
(Costel Zăgan)

Justificare

Orientarea către util și responsabilizarea în microclimatul educațional, inclusiv prin încercările de sensibilizare estetică, reprezintă modalități de validare a ideilor de intervenție și recuperare socială a persoanelor internate. Din această perspectivă, sistemul penitenciar trebuie să asigure terenul remodelării personalității umane, în sensul orientării prosociale a acesteia.

Obiectul prezentului proiectul îl constituie desfășurarea de activități, în scopul conștientizării, de către tânăra generație, a importanței și a cunoașterii corecte a istoriei limbii române. „Civilizația europeană e un superb buchet. Fiecare popor a adăugat o floare. Dacii au pus graiul lor, care azi e limba română."[2]

Scop

Diversificarea cunoștințelor persoanelor internate, într-o manieră interactivă, adaptată modului de învățare al acestora și crearea sentimentului de valorizare, în contextul unui climat prosocial pozitiv.

Obiective operaționale

- să asimileze cunoștințe noi, în legătură cu semnificația și importanța marcării Zilei Limbii Române;
- să prelucreze informații provenite din surse variate;
- să participe cu interes la acțiunile omagiale desfășurate în cadrul centrului;
- să-și dezvolte spiritul de competiție prin activități derulate în grup.

[1] http://www.citatepedia.ro/index.php?id=164160
[2] Butulescu V. (2018). *Maculator existențial*, Brașov: Editura Libris Editorial.

Desfășurarea propriu-zisă a activității

Nr. crt.	Acțiuni	Data
1.	Proiectarea activității: stabilirea locului de desfășurare și a grupului de participanți, stabilirea resurselor umane și materiale.	
2.	Completarea proiectului de activitate.	
3.	Promovarea activității în rândul persoanelor internate.	
4.	Avizarea și aprobarea proiectului.	
5.	Instruirea participanților, anunțarea temei și a regulamentului de desfășurare, transmiterea materialelor necesare pentru pregătirea concursului tematic referitor la Ziua Limbii Române.	
6.	Desfășurarea unei întâlniri de informare a persoanelor internate cu privire la informarea despre Ziua Limbii Române (ex. istoric, semnificație).	
7.	Organizarea unor ateliere de lucru, cu participarea persoanelor internate, urmărindu-se aprofundarea cunoștințelor transmise în cadrul întâlnirilor de informare.	
8.	Susținerea propriu-zisă a concursului tematic.	
9.	Evaluarea proiectului, a participanților, precum și creditarea acestora, în acord cu prevederile deciziei.	

Resursele implicate

Resurse umane:

- educatorul coordonator de la nivelul centrului;
- persoane internate selectate, cu abilități de scris și citit.

Resurse materiale:

- creioane;
- coli de hârtie;
- materiale informative despre Ziua limbii române.

Modalitatea de evaluare și condițiile de creditare

La finalul proiectului va fi întocmit un raport succint de evaluare finală, care va cuprinde informații despre numărul persoanelor internate participante, atitudinea acestora în timpul activității, cât și modul în care au fost concretizate obiectivele propuse.

Creditarea activității se realizează în condițiile prevederilor Deciziei directorului general al ANP nr. 443/2016 (vezi Anexa).

8 Septembrie – „Ziua Internațională pentru Alfabetizare”

Concurs tematic

Autor:
Marioara BÎLBA
Educator Centrul Educativ Buziaș

Cel mai scriitor e „ăla” care a învățat toate literele alfabetului!”[1]
(Andrei Surugiu)

Justificare

Ziua internațională pentru alfabetizare a fost inițiată cu ocazia Congresului mondial pentru eradicarea analfabetismului, desfășurat la Teheran, în septembrie 1965. Aceasta a fost proclamată de Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO) la data de 17 noiembrie 1965, pentru a se celebra, anual, la 8 septembrie. UNESCO consideră problema alfabetizării o prioritate a programului său. De altfel, educația, în general, constituie un agent important în promovarea păcii și a toleranței.

La data de 8 septembrie, se marchează, în fiecare an, *Ziua internațională pentru alfabetizare*, oportunitate de a mobiliza comunitatea internațională și de a promova alfabetizarea ca instrument al dezvoltării.

Când vorbim despre alfabetizare putem avea în vedere nu doar aspectul educației, ci și faptul că alfabetizarea este, în același timp, o unealtă importantă în vederea eradicării sărăciei, cu o puternică influență în ceea ce privește progresul uman. În mod evident, o persoană alfabetizată poate lupta mai eficient împotriva sărăciei și a prejudecăților.

Ținând cont de numărul mare de persoane internate cu nivel scăzut de instruire școlară, 8 septembrie reprezintă o oportunitate de a promova în rândul acestora importanța alfabetizării, ca proces esențial pentru dezvoltarea personalității umane.

Scop

Promovarea importanței alfabetizării, ca proces esențial pentru dezvoltarea personalității umane, valorificarea timpului petrecut în centru, prin dezvoltarea nivelului de cunoștințe generale și specifice.

[1] http://subiecte.citatepedia.ro/despre.php?s=alfabet%2C%EEnv%E3%FE%E3tur%E3

Obiective operaționale

- să exerseze deprinderile de scris-citit;
- să stabilească corelații între literele mari și mici ale alfabetului;
- să redacteze individual un text simplu;
- să completeze corect un rebus.

Desfășurarea propriu-zisă a activității

Nr. crt.	Acțiuni	Data
1.	Proiectarea activității: stabilirea locului de desfășurare și a grupului de participanți, stabilirea resurselor umane și materiale.	
2.	Completarea proiectului de activitate.	
3.	Avizarea și aprobarea proiectului.	
4.	Promovarea activității în rândul persoanelor internate.	
5.	Instruirea participanților, prezentarea regulamentului de desfășurare.	
6.	Susținerea propriu-zisă a concursului tematic.	
7.	Evaluarea proiectului, a participanților, precum și creditarea acestora, în acord cu prevederile deciziei.	

Resursele implicate

Resursele umane:

- educatorul coordonator de la nivelul centrului;
- persoane internate participante la activitate:
  - 1 grup cunoștințe și deprinderi slabe de scris-citit;
  - 1 grup cunoștințe și deprinderi medii de scris-citit.

Se va urmări, în mod particular, stimularea participanților cu abilități scăzute de scris-citit.

Resurse materiale:

- fișe de lucru, instrumente de scris, diplome.

Modalitatea de evaluare și condițiile de creditare

La finalul proiectului va fi întocmit un raport succint de evaluare finală, care va cuprinde informații despre numărul persoanelor internate participante, implicarea și atitudinea acestora în timpul activității, cât și modul în care au fost concretizate obiectivele propuse.

Se vor acorda premii pentru locurile I, II și III, în condițiile prevederilor Deciziei directorului general al ANP nr. 443/2016 (vezi Anexa).

16 Octombrie – Ziua mondială a alimentației

Concurs tematic

Autor:
Liliana MÂNZU
Educator Centrul Educativ Buziaș

„Alimentația este baza sănătății și a fericirii, fiind considerată de cei înțelepți o adevărată artă a vieții[1]". (Dr. G. Oshawa)

Justificare

Ziua mondială a alimentației este celebrată la nivel mondial de peste 150 de țări, la data de 16 octombrie, pentru conștientizarea importanței alimentației sănătoase. În același context, celebrarea acestei zile permite tragerea unui semnal de alarmă privind efectele alimentației nesănătoase - inclusiv decesul – dat fiind faptul că, aproximativ 14 milioane de decese sunt cauzate anual, la nivel global, de o alimentație incorectă și dezechilibrată.

Viața cotidiană, în condițiile de autonomie individuală, presupune procurarea și pregătirea alimentelor pentru păstrarea unui regim de viață sănătos.

Afecțiunile determinate de alimentația inadecvată sunt în continuă creștere și, tocmai de aceea, dacă adolescenții vor conștientiza relația dintre alimentație și sănătate, vor fi capabili să ia decizii care să-i ajute să-și mențină sănătatea[1].

Adolescenții și tinerii, neavând formate/consolidate deprinderile de pregătire a hranei sunt tentați să consume alimente inadecvate sau neechilibrate caloric. Unii adolescenți au obiceiuri alimentare – precum consumul exagerat de dulciuri, preferințe exagerate pentru anumite alimente/mâncăruri – care nu conduc la o alimentație echilibrată. În același timp, copiii la vârsta adolescenței cunosc foarte puține lucruri despre alimentație (ex. valoarea nutritivă a diferitelor alimente, modul/condițiile în care se prepară hrana.

Persoanele internate sunt cele mai vitregite în ceea ce privește adoptarea unui stil de viață sănătos, modul de concepere a unui meniu, gătitul sau aprovizionarea, dat fiind faptul că accesul lor în bucătăria centrului educativ sau de detenție are, în general, ca scop cel mult activitățile auxiliare (ex. curățenia, curățatul zarzavatului), mai puțin gătitul propriu-zis.

[1] https://elaforeman.wordpress.com/2016/02/09/regimul-ohsawa-nr-7-2/

Îmbinând utilul cu plăcutul, prin intermediul acestei activități se trage un semnal de alarmă în legătură cu efectele alimentației nesănătoase asupra organismului uman.

Scop

Promovarea unui stil de viață sănătos în rândul persoanelor internate în centrele educative și centrele de detenție.

Obiective operaționale

- să acumuleze cunoștințe noi despre alimente și, în general, despre alimentația corectă;
- să conștientizeze influența alimentației corecte/incorecte asupra sănătății;
- să înțeleagă importanța unei alimentații diversificate pentru buna funcționare a organismului;
- să își formeze atitudini și comportamente responsabile privind sănătatea alimentației.

Desfășurarea propriu-zisă a activității

Nr. crt.	Acțiuni	Data
1.	Promovarea activității în rândul persoanelor internate și instruirea participanților.	
2.	Susținerea propriu-zisă a concursului tematic: - Se lansează cuvintele *aliment- alimentație* și se solicită minorilor și tinerilor să exprime/verbalizeze toate cuvintele care le trec prin minte, când se gândesc la aceste cuvinte; - Cu ajutorul materialelor suport, se va purta un dialog (dezbatere) cu privire la importanța alimentației sănătoase pentru buna funcționare a organismului, dar și pentru creșterea calității vieții oamenilor; - Se va prezenta tinerilor piramida alimentației corecte și se va purta un dialog despre grupele de alimente și beneficiile acestora; - Se va completa nivelul informațional al persoanelor internate participante, cu privire la tema dezbătută; - Se va aplica un chestionar de evaluare a informațiilor reținute de către participanți, însoțit de fișa de lucru „Piramida alimentelor", prin care se va oferi un feedback cu privire la prezentul concurs tematic.	
3.	Evaluarea proiectului, a participanților, precum și creditarea acestora, în acord cu prevederile deciziei.	

Resursele implicate

Resursele umane:

- educatorul coordonator de la nivelul centrului;
- persoane internate selectate.

Resurse materiale:

- material suport informativ, coli de scris.

Modalitatea de evaluare și condițiile de creditare

La finalul proiectului va fi întocmit un raport succint de evaluare finală, care va cuprinde informații despre numărul persoanelor internate participante, implicarea și atitudinea acestora în timpul activității.

Creditarea activității se realizează în condițiile prevederilor Deciziei directorului general al ANP nr. 443/2016 (vezi Anexa).

ANEXE

Materiale suport pentru activitățile semistructurate

9 MAI – ZIUA EUROPEI

Uniunea Europeană (UE) reprezintă o entitate politică, socială și economică, dezvoltată în Europa, ce este compusă din 27 țări. Este considerată a fi o construcție *sui generis*, situându-se între federație și confederație.

Instituții

Sub prevederile articolului 7 al Tratatului de Instituire a Comunității Europene, revizuit ulterior prin tratatele integrării europene, principalele instituții ale Uniunii Europene sunt:

- Parlamentul European, care reprezintă cetățenii Uniunii Europene, și care este ales prin vot direct de către aceștia;
- Consiliul Uniunii Europene (*Consiliul de Miniștri*), care reprezintă fiecare stat membru;
- Comisia Europeană, care reprezintă interesele generale ale UE;
- Curtea de Justiție a Comunităților Europene, care se îngrijește de respectarea legilor europene;
- Curtea Europeană de Conturi, care verifică finanțarea activităților UE.

Sistemul politic al Uniunii Europene

Sistemul politic al Uniunii Europene este definit într-o serie de tratate. Tratatele actuale și viitoare stabilesc pentru politica Uniunii Europene o serie de instituții. Sistemul politic rezultat din aceste acte reflectă, prin structura sa, **principiul democratic al separării puterilor în stat în: puterea legislativă, executivă și juridică, iar, în ceea ce privește procesul legislativ, urmărește principiile subsidiarității și proporționalității**.

Membri

În prezent, Uniunea are **28 membri**, dintre care șase membri fondatori din 1951:

- Franța, Germania, Italia, Țările de Jos, Belgia, Luxemburg.

Alte 22 state au aderat succesiv:

1973:

- Irlanda, Regatul Unit, Danemarca.

1981:

- Grecia

1986:

- Spania, Portugalia

1995:

- Finlanda, Suedia, Austria.

2004:

- Polonia, Slovenia, Ungaria, Malta, Cipru, Letonia, Estonia,
- Lituania, Republica Cehă, Slovacia.
- 2007:
- România, Bulgaria.

2013:

- Croația.

Parlamentul European

Parlamentul European, cu sediul la Strasbourg, este adunarea reprezentativă a peste 500 milioane de locuitori ai Uniunii Europene.

Parlamentul are trei puteri importante:

- *Puterea legislativă,* care se reflectă în adoptarea legilor europene (foi de parcurs, ordonanțe, decizii).
- *Puterea bugetară*, care poate să exercite o influență asupra cheltuielilor comunității.
- *Puterea de supraveghere democratică,* care se exercită asupra Comisiei Europene. PE își exprimă părerea despre numirea membrilor comisiei și poate să depună o moțiune împotriva acesteia.

Însemnele Uniunii Europene[1]

Simbolurile Uniunii Europene se referă la drapelul, imnul, deviza și moneda acesteia, conform Articolului IV-1 din proiectul de constituție europeană. Potrivit constituției (care nu a intrat încă în vigoare), drapelul Uniunii este un cerc format din **doisprezece stele**, pe fond albastru, imnul este extras din Simfonia a 9-a, Odă Bucuriei de Ludwig van Beethoven, **deviza este *Unită în diversitate*** (deviza actuală este *Unitate în diversitate*), iar **moneda acesteia este Euro**.

[1] https://europa.eu/european-union/about-eu/symbols_ro

Numele și prenumele_____
Data_____

CHESTIONAR
9 MAI – ZIUA EUROPEI

1. Capitala Uniunii Europene se află la:
    a. Bruxelles;
    b. Berlin;
    c. Praga.

2. În Uniunea Europeană există ..... de limbi oficiale.

3. Cel mai mare oraș din U.E. este:
    a. Londra;
    b. București;
    c. Paris.

4. U.E. este compusă din .....țări.

5. Principalele instituții ale U.E. sunt:
    a. .....
    b. .....
    c. .....

6. Cetățenii Uniunii Europene sunt reprezentați de către.....

7. România a devenit stat membru al U.E. la data de .....

8. Primele încercări de uniuni au fost:
    a. .....
    b. .....

9. Consiliul European este:
    a. supraordonat organelor U.E.;
    b. subordonat organelor U.E.

10. Comisia Europeană:

a. propune legi;

b. aplică planul bugetar;

c. veghează la aplicarea legilor europene, a bugetului și a programelor uniunii.

11. Consiliul Uniunii Europene se mai numește și:

a. Consiliul de miniștri;

b. Consiliul Apărării.

12. Simbolurile U.E. se referă la:

a. .....

b. .....

c. .....

d. .....

13. Deviza Uniunii Europene este:

a. Unitate în diversitate;

b. Libertate si diversitate;

c. Unitate și fraternitate.

14. Jean Monet a fost.....

15. Jean Monet a propus :

a. unirea oamenilor și a națiunilor prin propunerea unui obiectiv comun, în care să își (re)găsească și să vadă interesele și să uite diferențele sau divergentele;

b. să se accentueze diferențele dintre state și națiuni.

REGULAMENT

1. Persoanele internate înscrise la concurs vor primi câte o fișă, în care își vor nota răspunsurile.

2. Pentru fiecare răspuns corect se va acorda câte un punct. Întrebările pot avea unu, două sau trei răspunsuri corecte.

3. Juriul va corecta răspunsurile date de concurenți și va acorda punctajul.

4. La final, în funcție de punctajul obținut, se vor desemna câștigătorii locurilor I, II și III.

RĂSPUNSURI CORECTE

1. Capitala Uniunii Europene se află la:
   a. Bruxelles.

2. În Uniunea Europeană există **23** de limbi oficiale.

3. Cel mai mare oraș din U.E. este:
   a. **Londra.**

4. U.E. este compusă din **28** țări.

5. Principalele instituții ale U.E. sunt:
   a. **Parlamentul European;**
   b. **Consiliul Uniunii Europene;**
   c. **Comisia Europeană.**

6. Cetățenii Uniunii Europene sunt reprezentați de către **Parlamentul European.**

7. România a devenit stat membru al U.E. la data de **1 ianuarie 2007.**

8. Primele încercări de uniuni au fost:
   a. **Imperiul Franc;**
   b. **Sfântul Imperiu Roman.**

9. Consiliul European este:
   a. **supraordonat organelor U.E.**

10. Comisia Europeana:
   a. **propune legi;**
   b. **aplică planul bugetar;**
   c. **veghează la aplicarea legilor europene, a bugetului și a programelor uniunii.**

11. Consiliul Uniunii Europene se mai numește și:
    a. **Consiliul de miniștri.**

12. Simbolurile U.E. se referă la:
    a. **drapel;**
    b. **imn,**
    c. **deviza;**
    d. **moneda.**

13. Deviza Uniunii Europene este:
    a. **Unitate în diversitate;**
    b. Libertate și diversitate.

14. Jean Monet a fost **unul dintre părinții Uniunii Europene.**

15. Jean Monet a propus :
    a. **unirea oamenilor și a națiunilor prin propunerea unui obiectiv comun, în care să își (re)găsească și să vadă interesele și să uite diferențele sau divergentele.**

Material informativ
HALLOWEEN
„TRICK OR TREAT?"

Halloween[1] este o sărbătoare de origine celtică, preluată astăzi de multe popoare din lumea occidentală, ea răspândindu-se în secolul al XIX-lea prin intermediul imigranților irlandezi din Statele Unite ale Americii. Este sărbătorită în noaptea de 31 octombrie, deși în unele țări data sărbătorii variază — de exemplu, în Suedia este sărbătorită în prima sâmbătă din noiembrie. Numele provine din limba engleză, de la expresia *All Hallows' Even*, numele sărbătorii creștine a tuturor sfinților, sărbătoare cu care Halloweenul a devenit asociat în țările unde predomină creștinismul occidental — catolic și protestant, deoarece în aceste culte creștine ziua tuturor sfinților este sărbătorită pe 1 noiembrie.

Specific pentru Halloween este dovleacul sculptat care reprezintă Lanterna lui Jack. Cu ocazia acestei sărbători copiii se maschează în vrăjitori, mumii sau alte personaje și colindă pe la case întrebând *„Trick or Treat?"* (Păcăleală sau dulciuri?), ca o amenințare că dacă nu li se dau dulciuri, persoanei colindate i se va juca o farsă. În alte țări Halloween este serbat prin parade și carnavaluri.

Sărbătoarea pe care o cunoaștem sub numele de Halloween a fost influențată, de-a lungul secolelor, de numeroase culturi. În Imperiul Roman era Ziua Pomona, la celtici era festivalul Samhain, iar la creștini Sărbătoarea Tuturor Sfinților.

Istoricul Nicholas Rogers, care a cercetat originile Halloweenului, observă că, în timp ce „unii folcloriști i-au detectat originile în sărbătoarea romană a Pomonei, zeița fructelor și semințelor, sau în festivalul morților denumit Parentalia, sărbătoarea este, totuși, cel mai frecvent legată de festivalul celtic Samhain, scris inițial Samuin". Numele provine din irlandeza veche și înseamnă „sfârșitul verii".

Snap-Apple Night, de Daniel Maclise, prezentând o petrecere de Halloween în Blarney, Irlanda, în 1832

Festivalul Samhain sărbătorește sfârșitul „jumătății luminoase" a anului și începutul „jumătății întunecate" și este, uneori, considerat a fi „Anul Nou Celtic".

[1] https://ro.wikipedia.org/wiki/Halloween

Vechii celți credeau că granița dintre lumea aceasta și cea de dincolo se slăbește în ziua de Samhain, permițând spiritelor, bune sau rele, să o traverseze. Strămoșii familiei erau cinstiți și invitați acasă, în timp ce spiritele rele erau gonite. Se crede că nevoia de a îndepărta spiritele rele a dus la purtatul de costume și măști. Ei îndepărtau spiritele rele, deghizându-se ei înșiși în spirit rău, pentru a le evita. În Scoția, rolul spiritelor era jucat de tineri îmbrăcați în alb, cu fețele mascate sau înnegrite. Samhain era o perioadă când se făceau provizii de iarnă și se tăiau animalele pentru a păstra carnea peste iarnă. Focurile de tabără jucau și ele un rol în festivități. Toate celelalte focuri erau aprinse de la focul cel mare. Oasele animalelor tăiate erau și ele aruncate în foc. Uneori se aprindeau două focuri unul lângă altul, iar oamenii și animalele treceau printre ele, ca ritual de purificare.

Următoarea influență a apărut odată cu răspândirea religiei creștine în Europa. În anul 835, Biserica Romano-Catolică a transformat ziua de 1 noiembrie într-o sărbătoare creștină, care celebrează toți sfinții. Aceasta era Sărbătoarea Tuturor Sfinților, sau *Hallowmas*, sau *All Hallows*.

Numele de „Halloween" și multe dintre tradițiile actuale provin din perioada veche engleză.

Originea numelui

Termenul *Halloween* reprezintă o variantă scoțiană a denumirii *All-Hallows-Even („evening")*, adică noaptea de dinainte de „All Hallows". Până în secolul al XX-lea era scrisă și „Hallowe'en", eliminând „v"-ul și scurtând cuvântul. Deși sintagma *All Hallows* apare în engleza veche (*ealra hālgena mæssedæg*, „sărbătoarea tuturor sfinților"), conform *Oxford English Dictionary* (ediția a doua) de la Oxford University Press, *All-Hallows-Even* a fost atestată abia la 1556.

Simboluri

Jack-o'-lanterns în Kobe, Japonia

Simbolurile și obiectele artizanale asociate Halloweenului s-au dezvoltat în timp. De exemplu, sculptarea de jack-o'-lantern provine din obiceiul de Ziua Tuturor Sfinților, de modelare a unor felinare din napi, pentru luminarea sufletelor din purgatoriu. Napul era folosit, în mod tradițional, de Halloween, în Irlanda și Scoția, dar imigranții veniți în America de Nord au folosit dovleacul indigen, care

era mai ușor accesibil și mai mare – fiind mai ușor de modelat decât napii. Tradiția americană de modelare a dovlecilor este atestată de la 1837 și a fost asociată inițial cu vremea recoltei, nefiind specifică Halloweenului decât spre sfârșitul secolului al XIX-lea.

Imaginile de Halloween provin din multiple surse, inclusiv din obiceiurile naționale, operele literare de ficțiune gotică și horror (cum ar fi romanele *Frankenstein* și *Dracula*), și din filmele horror clasice (ca *Frankenstein* și *Mumia*). Printre primele lucrări despre Halloween se numără cele ale poetului scoțian John Mayne din 1780, care menționa farsele jucate la Halloween; *What fearfu' pranks ensue!*, precum și supranaturalul asociat cu noaptea, *Bogies* (fantome), influențându-l pe Robert Burns, autorul poeziei *Halloween* din 1785. Elemente ale toamnei, cum ar fi dovlecii, cocenii de porumb și sperietorile de ciori sunt și ele omniprezente. Casele sunt și ele decorate cu aceste simboluri.

Printre alte imagini de Halloween se numără temele morții, răului și ocultului, sau monștrii legendari. Culorile tradiționale ale sărbătorii sunt negru și portocaliu.

Colindatul

Articol principal: Colindatul de Halloween (disponibil prin accesarea aceleiași surse a internetului).

„Trick-or-Treat for UNICEF"

UNICEF-ul are și el un cuvânt de spus în toată mișcarea Trick-or-Treat. În America de Nord, „Trick-or-Treat for UNICEF" a devenit o tradiție în perioada de Halloween. „Mișcarea" a început ca un eveniment local, în anul 1950, într-o suburbie din orașul Philadelphia și s-a extins pe plan național până în 1952. În America este bine cunoscută „micuța cutie portocalie". Pentru o perioadă de timp, cutiile se distribuiau în școli și, astfel, copiii care mergeau la „colindat" strângeau bani, împreună cu tradiționalele dulciuri, de la cei care voiau să doneze. UNICEF a lansat un trick-or-treat online, însoțit și de un bal mascat, tot virtual. Endorser-ul campaniei a fost Heidi Klum, împreună cu familia ei.

Costume

Costumele de Halloween sunt tradițional modelate după figurile supranaturale, monștri, schelete, fantome, vrăjitoare și diavoli. De-a lungul timpului, printre costumele folosite apăreau și cele ale unor personaje fictive, celebrități la ordinea zilei și arhetipuri generice, cum ar fi prințesele sau luptătorii ninja.

Costumarea și colindatul cu acestea erau de actualitate de Halloween, în Scoția sfârșitului de secol al XIX-lea. Tradiția a pătruns și în Statele Unite, la începutul secolului al XX-lea, atât în rândul adulților, cât și în rândul copiilor. Primele costume de Halloween, produse în masă, au apărut în magazinele americane în anii 1930, când obiceiul de *trick-or-treating* devenea popular acolo.

În ziua de 31 octombrie sau în preajma acesteia, adesea în vinerea și sâmbăta dinainte de Halloween, se organizează, adesea, petreceri cu costume.

Jocuri și alte activități

Există mai multe jocuri asociate cu petrecerile de Halloween. Unul dintre acestea se numește *dunking* sau *apple bobbing* și constă în culegerea, cu dinții, a unor mere care plutesc într-un lighean sau într-un alt vas cu apă. O variantă a jocului implică așezarea în genunchi pe un scaun, ținerea unei furculițe între dinți și tentativa de a lăsa furculița să cadă într-un măr. Un alt joc frecvent implică agățarea cu funii a unor *scone*-uri învelite în sirop sau melasă; ele trebuie mâncate fără a folosi mâinile, activitate ce se soldează, inevitabil, cu mânjirea feței cu lichidul dulce și lipicios.

Unele jocuri tradiționale de Halloween sunt forme de divinație. O modalitate tradițională scoțiană de „prevedere" a viitorului soț al unei tinere fete, constă în curățarea unui măr dintr-o singură tăietură, urmată de aruncarea cojii lungi peste umăr. Se crede că acea coajă va cădea în forma primei litere a numelui viitorului soț. Femeilor nemăritate li se spune că, dacă stau într-o cameră întunecată și se uită în oglindă în noaptea de Halloween, vor vedea chipul viitorului soț. În schimb, dacă le este sortit să moară înainte de cununie, va apărea un craniu. Obiceiul era destul de răspândit, așa încât a și apărut pe felicitările de Halloween de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea.

Un alt joc bazat pe superstiții și atestat prin anii 1900, implica coji de nucă. Oamenii scriau simboluri cu lapte pe hârtie albă. După uscare, hârtia era împăturită și introdusă în coji de nucă. Când coaja de nucă era încălzită, laptele devenea cafeniu și scrisul apărea pe ceea ce altfel ar fi părut a fi hârtie albă. Pentru acest joc, simbolurile din hârtie se puneau pe o farfurie. Cineva intra, într-o cameră întunecată și își punea mâna pe o bucată de gheață, apoi o punea pe farfurie. Bilețelul se lipea apoi de mână. Printre simboluri se numărau: semnul dolarului pentru bogăție, nasturele pentru burlăcie, degetarul pentru tors, arcanul pentru sărăcie, bobul de orez pentru cununie, umbrela pentru călătorie, ceaunul pentru necazuri, trifoiul cu patru foi pentru noroc, moneda pentru bogăție, inelul pentru cununie rapidă și cheia pentru celebritate.

Poveștile cu fantome sau vizionarea de filme horror sunt și ele parte integrantă a petrecerilor de Halloween. Adesea, în preajma sărbătorii, televiziunile difuzează episoadele ale serialelor și emisiuni speciale (de obicei pentru copii), iar unele filme horror sunt lansate special înainte de Halloween pentru a profita de atmosfera sărbătorii.

Atracții bântuite

Atracțiile bântuite sunt locuri de divertisment special concepute pentru a speria vizitatorii; cele mai multe sunt dedicate sărbătorii de Halloween. Originile acestor locuri, în care vizitatorii plăteau pentru a fi speriați, sunt greu de stabilit, dar se crede că acestea au fost mai întâi folosite în scopul strângerii de fonduri de către Junior Chamber International (Jaycees). Acestea includ case bântuite, labirinturi de porumb și plimbări în vehicule decorate specific sărbătorii, iar nivelul de complexitate al decorațiilor a crescut odată cu industria Halloweenului. În Statele Unite, aceste parcuri de distracție, cu specific de Halloween, produc aproximativ 300-500 de milioane de dolari în fiecare an și atrag aproape 400.000 clienți. Tendințele sugerează că vârful a fost atins în acest domeniu în anul 2005. Această creștere a interesului a dus la adoptarea mai multor efecte speciale foarte tehnice și a costumelor, comparabile cu cele din filmele de la Hollywood.

Halloween-ul în lume

Fiind una dintre cele mai vechi sărbători din lume, Halloween-ul este acum sărbătorit în foarte multe țări de pe glob, cele mai cunoscute fiind Irlanda, Statele Unite, Canada, Puerto Rico și Regatul Unit, iar ocazional în unele părți ale Australiei și în Noua Zeelandă. În America de Nord și Canada își menține cel mai înalt nivel de popularitate. În fiecare an, 65% dintre americani își decorează casele și birourile pentru Halloween. Procentul este depășit doar de decorațiunile pregătite cu ocazia Crăciunului. Halloween-ul este sărbătoarea în care sunt vândute cele mai multe bomboane și este a doua sărbătoare, după Crăciun, ca volum al vânzărilor globale.

Numele și prenumele_____
Data_____

Chestionar privind atitudinea față de lectură
Proiect de activitate CIOBURI DE STICLĂ

Alege una dintre variantele de răspuns, încercuind vizibil litera din dreptul răspunsului corespunzător.

1. Lectura reprezintă pentru tine:
a. o pasiune
b. o obligație
c. un mod de a te instrui
d. un mod de a-ți petrece timpul liber
e. un mod de a uita de problemele zilnice
f. altceva .....

2. Ce îți place mai mult să citești:
a. basme, povești
b. romane, schițe, nuvele
c. poezie
d. scrieri SF
e. memorii, jurnale
f. altceva .....

3. Textele din manualele de limba și literatura română sunt:
a. utile pentru cultura generală
b. plictisitoare, nu le prea citesc
c. obligatorii și se cer la examene
d. alte aprecieri .....

4. Când textele din manualele de literatură:
a. sunt fragmente, citesc textul integral
b. deși sunt fragmente, nu citesc textul integral
c. alte aprecieri .....

5. Când citești în timpul liber la ce renunți:

a. muzică

b. sport

c. televizor

d. prieteni

e. film, discotecă

f. altceva .....

6. Un computer ți-ar putea înlocui lectura?

a. da

b. nu

c. nu știu

Selecție de poezii
RECITARE

Darul dorit de Crăciun[1]

de Aurora Georgescu

Orice copil, că-i rău sau bun,
Ar vrea un dar în Seara de Ajun
Și sunt atâtea lucruri minunate!
Dar eu socot că dintre toate
Unul e de preț; se cheamă SĂNĂTATE

Deci Moș Crăciun, când vii pe înserat
Aș vrea s-aduci în sacul tău și sănătate .
De-ai ști ce mult aș vrea să fie cu putință
Să nu mai fie-n lume copil cu suferință…

Iar de nu poți, te înțeleg și nu mă supăr,
Știind că nu orice minune se poate întâmpla
Dar tu ești înțelept și ști mai bine
Și ce se poate și ce ni se cuvine
Să știi… am mare încredere în tine…

Doina[2]

de Vasile Alecsandri

Doină, doină, cântec dulce!
Când te-aud nu m'aș mai duce.
Doină, doină, viers cu foc!
Când răsuni eu stau în loc.
Bate vânt de primăvară,
Eu cânt doina pe afară,
De mă 'ngân cu florile
Și privighetorile.

[1] Georgescu A. (2015). *Iarna cu Moș Crăciun.* Iași: Editura Adenium.
[2] Alecsandri V. (1998). *Poezii populare ale românilor.* Chișinău: Editura Litera.

Vine iarna viscoloasă,
Eu când doina 'nchis în casă
De-mi mai mângâi zilele,
Zilele și nopțile.
Frunza 'n codru cât învie,
Doina cânt de voinicie.
Cade frunza jos în vale,
Eu cânt doina cea de jale.
Doina zic, doina suspin,
Tot cu doina mă mai țin.
Doina cânt, doina șoptesc,
Tot cu doina viețuiesc !

Frunza[1]

de Corneliu Chiorescu

Mi-a bătut o frunză-n geam...
Și-a fost ultima căzută,
Lăsând gol sărmanul ram
Și-o tristețe absolută!

E atâta de uscată,
De un galben ca de boală,
Peste tot de vânt purtată
În vârtej și în rafală,

În grădini, pe trotuare,
De codru abandonată,
E călcată în picioare
Cum n-ar fi crezut vreodată!

Va sfârși cu siguranță
Într-un foc în vreo grădină...
N-are nicio importanță,
Nu de asta ea suspină!

[1] www.poezii.md/poezie/43572/frunza/

Altul e necazul mare
Când sfârșitul e aproape;
Nici chiar codru semn nu are
De necaz ca să o scape...

De aceea, resemnată,
Suferă și se împacă
Când de vânt este purtată
Spre locul unde-o să zacă.

Iarna[1]

de Ion Luca Caragiale

Negreșit că, sus în ceruri
Soarele fiind aprins,
Nu se simte frigul, gerul
Care astăzi ne-a cuprins.

Negreșit! focul din soare
Nu-l plătește Dumnezeu,
Însă noi plătim, sărmanii,
Lemne și cărbuni mereu.

Doamne, de-ai veni-ntr-o noapte
Pe pământul înghețat
Ca să vezi cât e de jalnic
Să tot tremuri ne-ncetat
Tu, care-ți iubești făptura,
N-ai mai zice un cuvânt
Și-ai opri crivățul aspru
Să mai sufle pe pământ!

[1] www.ilcaragiale.eu/opere/versuri/iarna.html

În colivie[1]

de Petre Gigea Gorun

Într-o frumoasă colivie
Sunt două păsărele-în ea,
În care dat le-a fost să fie
O viață întreagă ca să stea.

Încearcă cu aripile întinse
Cum se trăiește când se zboară,
În zări albastre, necuprinse
Dacă-ar trăi si ele-afară.

De grija lor un om le poartă
Si au mâncare din belșug
Dar ce păcat, că-i tristă soarta
Când locuința e un jug

Ar renunța la colivie
Atât de scumpă si frumoasă
De s-ar putea cumva să fie
Să-si facă în pădure, casă.

Un cuib ascuns în rămurele
Din vreascuri, paie și din foi
Ca atâtea mii de păsărele
Ce-își duc viața în zăvoi.

Si n-ar mai sta îngândurate
Cum ar cânta și ele atunci
Că-așa-I de bine în libertate
Și-atâta farmec este în lunci.

[1] Gorun P.G. (2005). *Sub sabia timpului.* Craiova: Editura Fundația Scrisul Românesc.

Mama[1]

de Nicolae Labiș

N-am mai trecut de mult prin sat și-mi spune
Un om ce de pe-acasă a venit
Cum c-a-nflorit la noi mălinul
Și c-ai albit, mămucă, ai albit.

Alt om mi-a spus c-ai stat la pat bolnavă.
Eu nu știu cum să cred atâtea vești,
Când din scrisori eu văd precum matale
Din zi în zi mereu întinerești.

Scumpă țară românească[2]

de George Coșbuc

Scumpă țară românească,
Cuib în care ne-am născut,
Câmp pe care s-a văzut
Vitejia strămoșească,
Scumpă țară românească,
Te salut!

Și-a mea frunte ți se-nchină
Ca naintea unui sfânt,
Căci, deși copil eu sunt,
Inima de dor mi-e plină.
Să te văd mereu regină
Pe pământ.

Să ai viață de vecie,
Să sporească-al tău popor;
Sub stindardul tricolor
Să nu vezi decât frăție,
Și-atunci, dac-o fi să fie,
Pot să mor!

[1] Labiș N. (1983). *Moartea căprioarei.* București: Editura Ion Creangă.
[2] Coșbuc G. (2001). *Coșbuc – opera poetică.* Chișinău: Editura Cartier.

Nu-i singur Iuda vinovat[1]

de Costache Ioanid

Nu-i singur Iuda vinovat
de sângele ce se dădu.
Nici marii preoți, nici Pilat,
ci lumea-ntreagă prin păcat!
Și eu, și tu…
Nu drumul greu spre Golgota,
nici biciul, când Iisus căzu.
Și dacă crucea grea era,
povara noastră și mai grea!
Și eu, și tu…
Nu patru cuie L-au pătruns,
când El pe cruce se-așternu.
Ci noi, cu sufletul ascuns,
cu mii de patimi L-am străpuns!
Și eu, și tu…
Nu doar bătrânii cărturari,
nu doar mai marii preoți, nu!
Și noi am râs cu ochii murdari,
și noi suntem cei doi tâlhari!
Și eu, și tu…
Și nu ostașilor prin sorți
cămașa albă și-o dădu.
Ci tuturor! Dar tu n-o porți!
Și, fără ea, toți suntem morți!
Și eu, și tu…
Nu doar în stânci, sub lilieci,
nu doar sub lespede zăcu.
Ci L-am ascuns ca pentru veci
sub piatra unor forme reci,
Și eu, și tu…
Și-acum Iisus cel condamnat
azi El te-ntreabă: „Da sau nu ?
Ești tu sau nu ești vinovat?"
Eu am spus da! Și-am fost iertat.
Eu am spus da.
Dar tu? Dar tu?…

[1] Ioanid C. (2002). *Taine.* București: Editura Stephanus

Material suport

8 APRILIE - ZIUA INTERNAȚIONALĂ A RROMILOR[1]

Romii de lângă noi
Romii, uneori scris şi *rromi*, cunoscuţi popular şi ca *ţigani*, (*roma* - în limba romani) constituie unul dintre cele mai mari grupuri etnice din România.
Conform recensământului din 2011, romii reprezintă 3,2% din totalul populaţiei, fiind al doilea grup etnic minoritar din România, după cel maghiar.
Procentul privind ponderea minorității rome este controversat, considerându-se că cifrele sunt, de obicei, semnificativ mai mari.

[1] https://ro.wikipedia.org/wiki/Romii_din_Rom%C3%A2nia

Romii de lângă noi
- ISTORIC -
Nu se ştie exact când au venit primii romi în teritoriul României de azi.
O atestare documentară a romilor de pe teritoriul României actuale, datează din anul 1385, când domnitorul Ţării Româneşti, Dan I, dăruieşte Mănăstirii Tismana posesiunile care aparţinuseră mai înainte Mănăstirii Vodiţa de lângă Turnu Severin, posesiuni primite de la unchiul său Vladislav I, între care şi 40 de sălaşe de „ţigani".
Jonathan Fox a cercetat şi constatat că probabil au venit în secolul al XI-lea.
Bogdan Petriceicu Haşdeu a găsit un document semnat de Mircea cel Bătrân, care sugerează că veniseră în secolul al X-lea.

Romii de lângă noi
Ziua Internaţională a Romilor
- 8 Aprilie 1971, lângă Londra, are loc primul Congres al Romilor.
- au fost adoptate cântecul "Gelem, Gelem", ca imn al Romilor de pretutindeni şi steagul Romilor ("roata universului", cu 16 spiţe).
- în România se marchează ziua de 8 Aprilie ca "Sărbătoare a etniei Romilor din România", adoptată prin lege de Parlamentul României, la iniţiativa deputatului Romilor, Nicolae Păun.

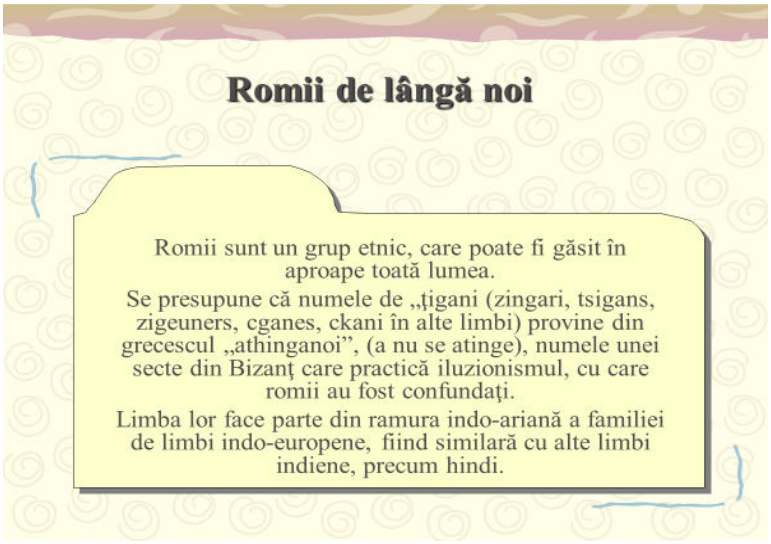
Romii de lângă noi
Romii sunt un grup etnic, care poate fi găsit în aproape toată lumea.
Se presupune că numele de „ţigani (zingari, tsigans, zigeuners, cganes, ckani în alte limbi) provine din grecescul „athinganoi", (a nu se atinge), numele unei secte din Bizanţ care practică iluzionismul, cu care romii au fost confundaţi.
Limba lor face parte din ramura indo-ariană a familiei de limbi indo-europene, fiind similară cu alte limbi indiene, precum hindi.

Romii de lângă noi - Portul tradiţional

Romanca tipică poartă fustă lungă, din mai multe straturi şi bogat colorată, cercei mari, părul lung, împletit şi uneori o floare în păr. Tradiţia romă spune că picioarele unei femei nu trebuie să se vadă, iar încălcarea acestei reguli este foarte gravă.

Pentru **bărbaţi,** de obicei, nu există o îmbrăcăminte tradiţională. Unii bărbaţi poartă pălării sau mustăţi mari. La ocazii deosebite, bărbaţii romi poartă un costum bun, deseori viu colorat.

Romii de lângă noi - Portul tradiţional

Romii poartă deseori roşu, deoarece această culoare este considerată norocoasă (probabil datorită credinţei străvechi că sângele este sursa vieţii şi vitalităţii).

Cu excepţia culorilor, o femeie nu are o garderoba variată. Tradiţia spune că o femeie măritată trebuie să poarte un batic pe cap pentru a arăta acest lucru. Femeile poartă de obicei bijuterii de mare valoare. Bijuteriile nu numai că sunt frumoase, dar au şi o valoare practică: romii nomazi nu au (sau nu aveau în trecut) conturi la bancă sau locuri sigure în care să-şi ţină averea, aşa că cel mai sigur era să o poarte cu ei tot timpul. Femeile calderas sunt binecunoscute pentru tradiţia lor de a purta bani de aur, sau galbeni, în păr sau cusuţi în haine.

De asemenea, mulţi romi poartă amulete norocoase.

Romii de lângă noi

Muzica Ţigănească Autentică

Romii nomazi au preluat mai multe genuri, din diferite regiuni, pe care le-au combinat şi transformat, dând naştere unui nou stil de muzică, care poate fi pe drept numit ţigănesc.

Dansul şi muzica ţigănească autentică sintetizează un stil de viaţă şi reprezintă romii, istoria şi cultura romani.

Un exemplu de muzică ţigănească autentică o reprezintă *Napoleon şi Ursarii din Clejani*. Aceasta corespunde conceptului de muzică făcută de romi, pentru romi, în romani.

Napoleon dezvăluie extraordinarele posibilităţi ale cântecului fără instrumente; el face muzică dintr-un butoi şi două pietre sau alte "instrumente" improvizate.

Romii de lângă noi - Meserii tradiţionale - Animalele

"Un rom fără cal, nu e rom adevărat."

Romii au fost cunoscuţi ca fiind crescători şi vânzători de cai din vremuri străvechi. Caii au fost întotdeauna un important factor economic în viaţa romilor, esenţiali pentru stilul de viaţă nomad, fiind îngrijiţi şi trataţi ca atare. De altfel, romii erau apreciaţi pentru priceperea lor de a trata bolile cailor. Pe vremuri, în satele româneşti, când se îmbolnăvea o vacă oamenii se duceau cu ea la veterinar, dar când se îmbolnăvea un cal ei se duceau la un rom priceput. Deseori, romii cumpărau un cal bolnav la un preţ foarte mic, aveau grijă de el, şi când acesta era din nou într-o condiţie bună, îl vindeau la un preţ mult mai mare.

Târgurile de cai reprezentau un eveniment major în viaţa lor, atât din punct de vedere economic, dar şi social (reprezentând o ocazie unică pentru toţi romii nomazi să se strângă la un loc). Experţi negustori, romii ştiau să accentueze avantajele cailor pe care îi vindeau şi să găsească defecte la cei pe care îi cumpărau, pentru a obţine un preţ mai bun.

Romii de lângă noi - Meserii tradiţionale - Animalele

Alături de cai, romii sunt asociaţi şi cu urşii; neamul priceput în dresajul urşilor căpătând numele de **ursari**. O ocupaţie aproape dispărută, dar încă existentă în colturi uitate ale Europei de Est, dresajul urşilor pentru a dansa era o ocupaţie prin care romii făceau bani buni de la curioşii locuitori ai oraşelor medievale.

Romii nomazi din Irlanda şi alte părţi ale Europei au înlocuit de mult timp căruţa şi caii cu maşina şi rulota. Începând cu anii '60, foarte puţini romi din Vest au avut cai. Astăzi însă, din ce în ce mai mulţi romi sunt deţinători de cai, deşi aceştia sunt doar pentru agrement.

Romii de lângă noi - Meserii tradiţionale - Ghicitul

Ghicitul este şi a fost întotdeauna asociat cu romii. Există mai multe motive pentru care această activitate i-a atras pe romi. Romii au avut o aură misterioasă încă de la venirea lor în Europa şi această percepţie a fost menţinută de faptul că ei arătau diferit şi nu le plăcea să se amestece cu ceilalţi. Odată ce au fost asociaţi cu o lume misterioasă a magiei, ghicitul li se potrivea perfect. Totodată, ghicitul era o modalitate bună de a afla cum funcţiona o societate în care romii erau nou-veniţi. Nu în ultimul rând, ghicitul era o modalitate simplă de a câştiga bani.

De-a lungul timpului, romii au folosit multe metode de ghicit, de la boluri de cristal, cărţi de tarot (s-a spus chiar că acestea au fost inventate de romi) până la numerologie (interpretarea numerelor) şi cititul în palmă.
Ca o regulă, ghicitoarele nu folosesc ghicitul cu alţi romi. În comunitatea lor, romii au alte modalităţi de a prezice viitorul şi de a vindeca.
Romii poartă deseori amulete şi talismane norocoase, pentru a preveni necazurile, spiritele rele şi boala.
Romii folosesc şi ierburi în vindecarea bolilor, multe dintre acestea având proprietăţi farmaceutice.

Numele și prenumele_____

Data_____

CHESTIONAR

8 APRILIE – ZIUA INTERNAȚIONALĂ A RROMILOR

1. Din ce an datează prima atestare documentară a rromilor pe teritoriul României?

a. 1386

b. 1485

c. 1385

2. Primul Congres al Rromilor a avut loc la ..... la data de.....

3. Ce a fost adoptat în timpul primului Congres al Rromilor?

a. .....

b. .....

4. De unde provine numele de „țigan”?

.....

.....

5. Care este portul tradițional al rromilor?

a.Femeile: .....

b.Bărbații: .....

6. Care sunt preocupările tradiționale ale rromilor?

a. pescuitul

b. creșterea și vânzarea de cai

c. păstoritul

7. Ce metode de ghicit au folosit, de-a lungul timpului, rromii?

a. .....

b. .....

c. .....

d. .....

8. Cum arată steagul rromilor?

.....

9. Cu ce limbă este similară limba rromilor?

.....

10. Ce regulă există în comunitățile de rromi cu privire la ghicit și la vindecare?

.....

Material informativ
31 Mai – Ziua Internațională Împotriva Fumatului

TUTUNUL ȘI ORGANISMUL

- Nicotina este o substanță lichidă, naturală, produsă de planta de tutun. Ea se află în țigarete, țigări de foi, tutun de pipă sau tutun de mestecat.
- Când o persoană fumează, nicotina din țigări este inhalată prin fum. Fumul pătrunde în învelișul celular al tracului respirator și ajunge, rapid, atât în creier, cât și în sânge.
- Când o persoană fumează, nicotina din tutun face inima să bată mai repede. Rezultatul este că inima este forțată să lucreze mai greu și are nevoie de mai mult oxigen. În plus, oxidul de carbon produs de fumul de tutun în plămâni reduce cantitatea de oxigen disponibilă pentru inimă și pentru sânge. În momentul în care organismul are nevoie de mai mult oxigen, el are de fapt mai puțin. În același timp, fumatul crește tensiunea arterială, îngustând vasele de sânge și forțând inima să bată mai repede.
- Oamenii care au fumat un pachet de țigări pe zi riscă să facă un infarct miocardic de două ori mai mult decât cei care nu au fumat niciodată. Cu cât începi să fumezi mai devreme, cu atât riscul de infarct miocardic este mai mare.
- Nici o țigară nu este sănătoasă. Țigările cu conținut scăzut de gudron și nicotină sunt, totuși, dăunătoare și măresc riscul de îmbolnăvire.
- Țigările conțin o substanță lipicioasă numită gudron, care este asemănătoare catranului. Acesta se lipește pe plămâni. Tot el îngălbenește dinții și degetele.
- Fumul de țigară conține aproximativ 4000 de substanțe chimice. Multe dintre ele sunt otrăvitoare. Mai mult de 40 sunt cancerigene. Riscul de a face cancer pulmonar este de 10 nori mai mare la un fumător decât la un nefumător.
- Fumatul este strâns legat de emfizem și de bronșită cronică.
- Fumul de țigară este dăunător tuturor celor care îl inspiră, inclusiv nefumătorilor care se expun fumului de țigară al altor persoane.

FUMATUL....CE DETERMINĂ?

- Copiii nou-născuți din părinți fumători sunt de două ori mai predispuși să facă pneumonie sau bronșită în primul an de viață.
- Femeile căsătorite cu fumători sunt de patru ori mai predispuse să moară de cancer pulmonar decât femeile căsătorite cu nefumători.
- Ritmul inimii la fumători este, în medie, cu 10-20 de bătăi pe minut mai rapid decât la nefumători.
- Fumatul mărește rata mortalității la 86% în grupa de vârstă 35-44 de ani și la 152% în grupa de vârstă 45-54 de ani.
- 19 % din incendiile fatale sunt acuzate de fumat.
- Un fumător înrăit este supus de trei ori mai mult la un infarct decât un nefumător.
- Fumătorii sunt de 2,5 ori mai supuși infecțiilor respiratorii.
- Peste 80% din cazurile de cancer pulmonar apar la fumători.
- Cancerul pancreatic apare de 2-5 ori mai des la fumători.
- Cancerul vezical, al gurii, buzelor, limbii, laringelui și esofagului apare mult mai des la fumători.
- Ulcerele digestive sunt mai dese la fumători și mai dificil de tratat și vindecat.
- Fumătorii se îmbolnăvesc de 3,5 ori mai des decât nefumătorii.
- Renunțând la fumat, decesele coronariene ar pute a fi reduse cu aproape 30% pe an.
- Fumatul alterează gustul și mirosul, determină ridurile faciale, iar unele studii relevă că au un efect negativ și asupra auzului.
- Arderea tutunului creează două tipuri de fum: unul secundar, care se duce direct în aer de la capătul care arde, și altul, principal, care este inhalat de fumător pe gură, din pipă, din țigară.
- Fumul secundar are concentrații mai mari de compuși nocivi, decât fumul principal inspirat de fumător.
- Oxidul de carbon din sângele nefumătorilor începe să crească după doar 30 de minute într-o cameră plină de fum, alături de o creștere a tensiunii arteriale și a ritmului inimii.
- Oxidul de carbon din sânge rămâne câteva ore și chiar după 3-4 ore într-o atmosferă fără fum, jumătate din surplusul de oxid de carbon se află încă în sânge.

Efectele negative de foarte scurtă durată:

- ritmul inimii se accelerează;
- crește tensiunea arterială;
- țesutul laringelui devine iritat;
- oxidul de carbon intră în sânge;
- substanțele cancerigene intră imediat în plămâni;
- aerul este poluat;
- ochii pot fi iritați;
- temperatura pielii scade.

Alte efecte negative de scurtă durată:

- alterarea mucoaselor buzelor, limba, cerul gurii, laringele;
- tusea, respirația urât-mirositoare, infecții ale gurii;
- alterarea mirosului;
- riduri faciale;
- pete galbene pe dinți;
- sensibilitate la boli.

Efecte negative de lungă durată:

- cancer pulmonar, al cavității bucale, al esofagului, laringelui, pancreasului și vezicii urinare;
- boli de inimă;
- ulcere digestive;
- afecțiuni respiratorii și palpitații;
- emfizem;
- bronșită cronică.

Știați că?

- Când fumați, inhalați oxid de carbon. Este un gaz otrăvitor care se lipește de globulele roșii din sânge și reduce capacitatea sângelui de a transporta oxigenul.
- Există 15 substanțe cancerigene diferite în fiecare țigară.
- În afară de plămâni, un alt organ intern afectat de tutun este inima. Fumatul este una din cauzele majore ale bolilor de inimă.

- Oricâte exerciții sportive faci, nu te vor ajuta să elimini efectele dăunătoare ale fumatului.
- Cauza principală a incendiilor fatale sunt țigările.
- Dacă un om fumează un pachet de țigări pe zi timp de un an, se va depune un litru de gudron pe plămânii săi.
- Fumatul poate deveni o obișnuință atât fizică, cât și psihică. De aceea este atât de greu să renunți la el.
- La femeile însărcinate, există riscuri crescute de greutate scăzută a copilului, avort spontan, naștere prematură, decesul fătului.
- 85 % din fumători spun că ar dori să se lase de fumat.
- Fumatul pasiv este fumatul involuntar. Înseamnă să inhalezi fumul celor care fumează în jurul tău, chiar dacă tu nu fumezi.
- Cu cât o persoană este mai educată, mai informată, cu atât scade posibilitatea ca aceasta să fumeze.
- O singură țigară perturbă echilibru de aer și sânge din plămâni, crește ritmul inimii și tensiunea arterială.

Fișă concurs

„Pariezi pe plămânii tăi?!"[1]

- întrebări și răspunsuri -

1. Când fumați, inhalați același gaz otrăvitor care se află și în fumul făcut de automobile. Care este acest gaz?

2. Câți agenți cancerigeni cunoscuți există într-o țigară? 4, 8, 12 sau 15?

3. Deși e bine cunoscut faptul că tutunul face rău la plămâni, ce alt organ important este afectat de fumat ?

R. Inima. Fumatul este una din cauzele majore ale bolilor de inimă.

4. Adevărat sau fals. Exercițiul fizic înlătură efectele dăunătoare ale fumatului.

R. Fals. Exercițiul nu va elimina efectele dăunătoare ale fumatului.

5. Care este cauza principală a incendiilor fatale : improvizațiile electrice, chimicale inflamabile sau țigările ?

R. Țigările.

6. Dacă un om fumează un pachet de țigări pe zi timp de un an, cât gudron se va depune pe plămânii săi ?

R. Un litru de gudron.

7. Adevărat sau fals. Fumatul poate să devină o obișnuință ?

R. Adevărat. Fumatul poate deveni o obișnuință atât fizică, cât și psihică. De aceea este atât de greu să renunți la el.

[1] Lorant E. (2001). *Manual de educație pentru sănătate*, Cluj: Editura Design&Print Idea.

8. Ce procent dintre fumători spun că ar dori să se lase de fumat: 25, 65, 85, 100%?

R. 85 %.

9. Ce este „fumatul pasiv„?

R. Este fumatul involuntar. Înseamnă să inhalezi fumul celor care fumează în jurul tău, chiar dacă tu nu fumezi.

10. Adevărat sau fals. Cu cât o persoană este mai educată mai informată, cu atât scade posibilitatea ca aceasta să fumeze.

R. Adevărat.

11. Numiți trei motive pentru care tinerii nu optează să fumeze.

R. Mirosul urât, prietenii lor nu fumează, părinții nu fumează.

12. Câte țigări sunt necesare pentru a perturba echilibru de aer și sânge din plămâni?

R. O singură țigară crește ritmul inimii și tensiunea arterială.

Răspunsuri corecte:

1. Oxid de carbon. Este un gaz otrăvitor care se lipește de globulele roșii din sânge și reduce capacitatea sângelui de a transporta oxigenul.
2. Există 15 substanțe cancerigene diferite în fiecare țigară.
3. Inima. Fumatul este una din cauzele majore ale bolilor de inimă.
4. Fals. Exercițiul nu va elimina efectele dăunătoare ale fumatului.
5. Țigările.
6. Un litru de gudron.
7. Adevărat. Fumatul poate deveni o obișnuință atât fizică, cât și psihică. De aceea este atât de greu să renunți la el.
8. 85 %.

9. Este fumatul involuntar. Înseamnă să inhalezi fumul celor care fumează în jurul tău, chiar dacă tu nu fumezi.
10. Adevărat.
11. Mirosul urât, prietenii lor nu fumează, părinții nu fumează.
12. O singură țigară crește ritmul inimii și tensiunea arterială.

Numele și prenumele_____
Data_____

Chestionar
Concurs tematic Nelson Mandela

1. Descrieți, pe scurt, viața și activitatea omului politic Nelson Mandela.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Menționați perioada în care a deținut funcția de președinte și țara în care a desfășurat această activitate.

.....
.....
.....
.....

3. Menționați care a fost cel mai important premiu primit și anul acordării acestuia.

.....
.....
.....

4. Descrieți perioada pe care omul politic a petrecut-o în penitenciar, precizați condamnarea și premisele care au condus la această situație.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. Precizați data la care este sărbătorită Ziua Nelson Mandela și argumentați de ce considerați că i-a fost dedicată o anumită zi.

.....
.....
.....
.....

6. Descrieți lupta politică dusă de către Nelson Mandela și precizați cauzele arestării sale.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

7. Completați afirmația lui Nelson Mandela „Nimeni din familia mea nu mersese la școală[...]". Descrieți cum v-au influențat modul de gândire informațiile lecturate.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Barem de corectare:

1. Descriere detaliată, fără greșeli de ortografie:	**2 p**
a. descriere lacunară, fără greșeli de scriere;	1,5 p
b. descriere aproximativă, cu greșeli de scriere.	0,5 p
2. Precizarea anului și a funcției deținute;	**1 p**
3. Premiul obținut;	**1 p**
4. Descriere detaliată a perioadei petrecute în penitenciar;	**2 p**
5. Precizarea datei de 18 iulie, argumentare:	**1 p**
a. doar precizarea datei	0,5p
6. Descrierea luptei politice și identificarea cauzelor arestării;	**1 p**
7. Completarea citatului;	**1 p**
8. Din oficiu	**1 p**

Materiale grupa 1[1]

08 Septembrie – Ziua Internațională pentru Alfabetizare

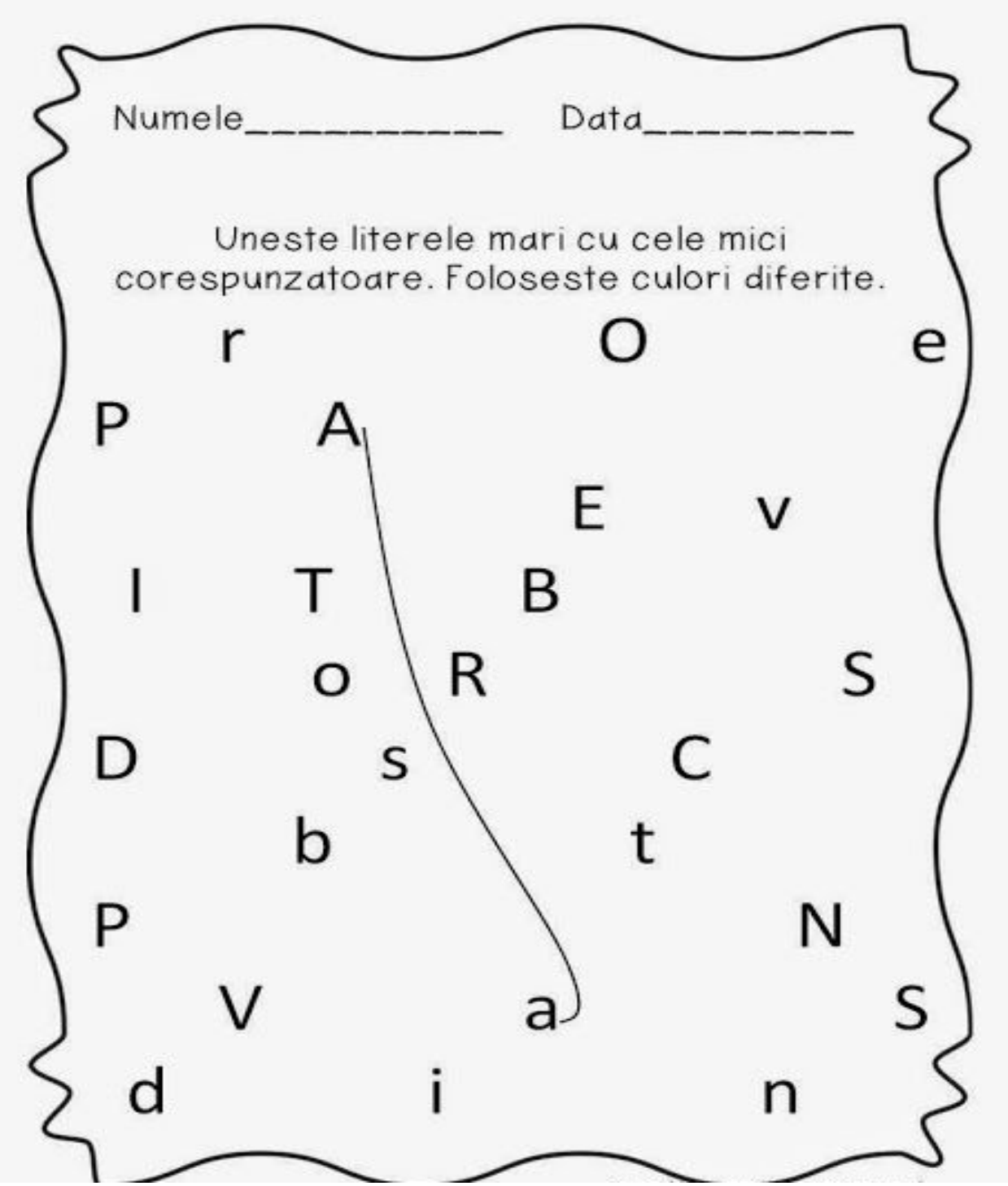

[1] https://www.suntparinte.ro/

REBUS[1]

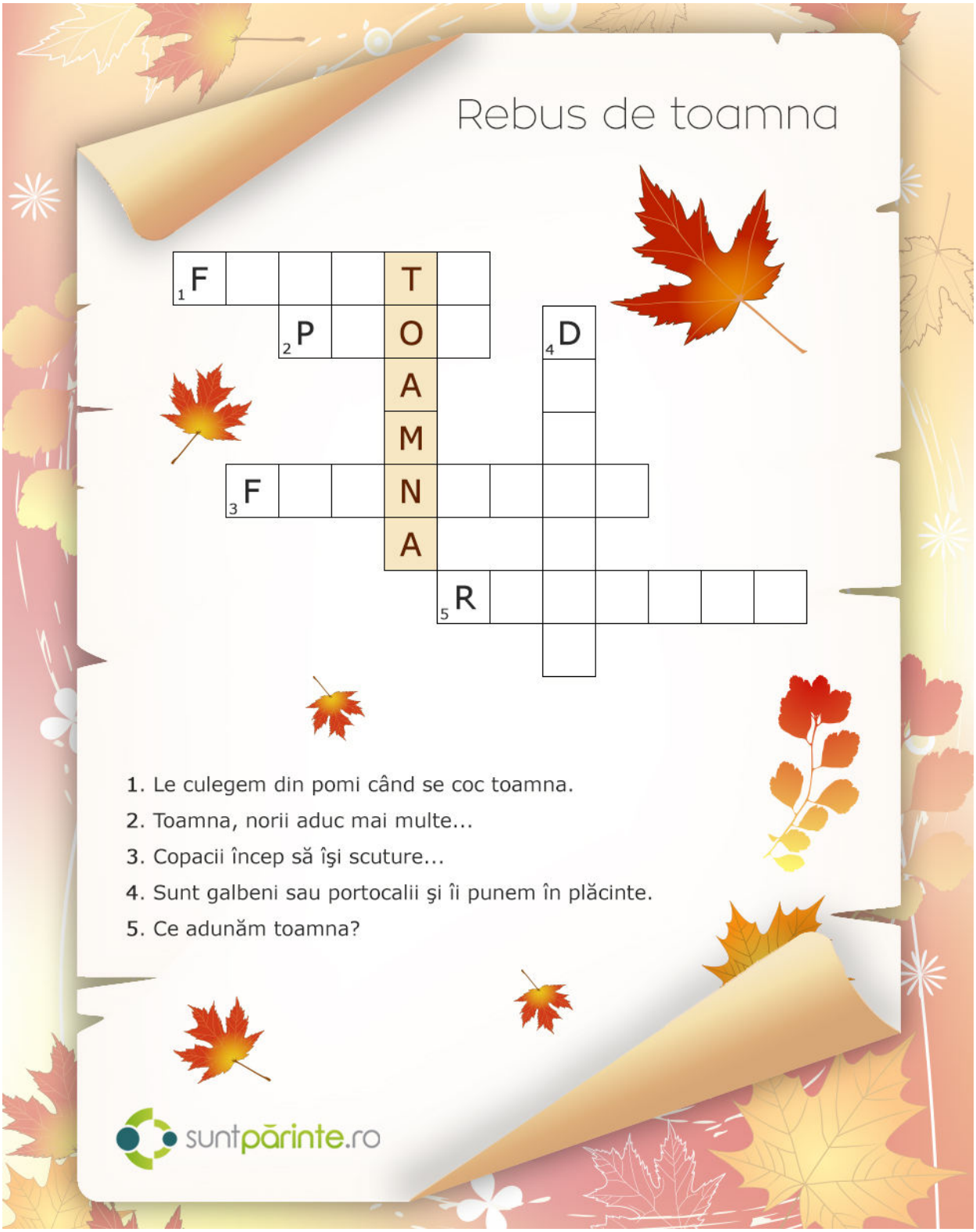
Rebus de toamna
1. Le culegem din pomi când se coc toamna.
2. Toamna, norii aduc mai multe...
3. Copacii încep să îşi scuture...
4. Sunt galbeni sau portocalii şi îi punem în plăcinte.
5. Ce adunăm toamna?
suntpărinte.ro

[1] https://www.mesagerulhunedorean.ro/aplicatia-saptamanii-integrame/

Material suport

31 August – Ziua Limbii Române

Limba română[1] este o limbă indo-europeană, făcând parte din grupul italic și din subgrupul oriental al limbilor romanice. Printre limbile romanice, româna este a cincea după numărul de vorbitori, în urma spaniolei, portughezei, francezei și italienei. Din motive de diferențiere tipologică, limba română mai este numită, în lingvistica comparată, limba dacoromână sau dialectul dacoromân. Uneori, din motive politice, autoritățile Republicii Moldova folosesc denumirea de limbă moldovenească.

Limba română este vorbită în toată lumea de un număr de persoane între 23,4 și 28 de milioane. Dintre acestea, circa 20 de milioane se află în România, unde româna (dialectul dacoromân) este limbă oficială și, conform recensământului populației din 2002, este limbă maternă pentru peste 90% din populație.

Sub denumirea de limbă moldovenească, limba română se bucură de statutul de limbă de stat și în Republica Moldova, fiind limbă maternă pentru 75% din populație; în schimb, „limba de comunicare interetnică" este limba rusă, ceea ce, în practică, obligă majoritatea băștinașă să cunoască rusa și îi scutește pe minoritari să cunoască limba de stat.

Limba română în lume

Limba română este limba oficială și națională în România. Însuși numele țării semnifică, etimologic, aria lingvistică a limbii române.

În afară de România, limba română se mai vorbește în:

- Republica Moldova, ca limbă oficială, fiind limbă maternă pentru 2,5 milioane de locuitori (sub denumirea de „limba moldovenească", deși este recunoscută oficial identitatea sa cu limba română).
- Provincia Autonomă Voivodina, Serbia, unde este limbă oficială.

Vorbită în	**Austria** **Canada** **Israel** **Italia** **Germania** **Republica Moldova** **România** **Rusia** **Serbia** **Voivodina** **Spania** **Statele Unite** **Ucraina** **Ungaria**
Regiuni	**Europa de Sud-Est**
Număr de vorbitori	**23–28 de milioane[1] (locul 40)**
Limbă-mamă	**latină**
Sistem de scriere	**alfabetul latin (variantă românească)**
Tipologie lingvistică	**limbă flexionară**

[1] https://ro.wikipedia.org/wiki/Limba_rom%C3%A2n%C4%83

- Țările vecine cu România și Republica Moldova, adică Ucraina, Ungaria, Serbia (Valea Timocului) și Bulgaria.

Extremele ariei lingvistice românești se află la apus, în bazinul cursului mijlociu al Dunării (Croația, Slovenia, Slovacia și Polonia), iar la răsărit, dincolo de Nistru.

Cea mai mare comunitate de vorbitori de limba română din Asia se găsește în Israel, unde, în 1995, limba română era vorbită de 5% din populație, emigrantă din România în Israel.

Româna este vorbită, ca limbă străină, de arabii din Orientul Mijlociu, care au studiat în România. Se estimează că, aproape jumătate de milion de arabi din Orientul Mijlociu, au studiat în România în anii 1980 și cunosc limba română.

Prin deportări masive, în special ale moldovenilor din RSS Moldovenească, limba română a devenit o limbă minoritară în: Azerbaidjan, Kazahstan, Kârgâzstan, Rusia, Tadjikistan și Turkmenistan.

Vorbitori de limbă română se găsesc și în multe alte țări occidentale (datorită emigrației), precum: Italia, Spania, Statele Unite, Canada, Franța, Portugalia, Cipru, Germania sau Australia. Peste 3 000 000 de vorbitori de română locuiesc legal în Europa și America de Nord.

Româna este una dintre cele cinci limbi în care sunt oficiate servicii religioase în statul monastic Muntele Athos, o regiune autonomă din Grecia, fiind vorbită în schiturile Prodromu și Lacu.

Clasificare și limbi înrudite

Limba română este o limbă romanică, din grupul italic al familiei de limbi indo-europene, prezentând multe similarități cu limbile: franceză, italiană, spaniolă, portugheză, catalană și reto-romană.

Este general acceptată ideea că limba română s-a format atât la nord, cât și la sud de cursul inferior al Dunării, înaintea sosirii triburilor slave în această zonă. Limba română vorbită în nordul Dunării, în România și Republica Moldova este, deseori, numită limba dacoromână sau dialectul dacoromân, pentru a o deosebi de celelalte trei limbi romanice de est, însă opinia că idiomurile aromân, meglenoromân și istroromân ar fi limbi aparte și nu dialecte ale limbii române nu este acceptată de majoritatea comunității științifice a lingviștilor romaniști.

Graiuri

Unii lingviști consideră că există patru limbi romanice răsăritene: dacoromâna, aromâna, istroromâna și meglenoromâna. Alții consideră că ele formează o singură

limbă, limba română, cu patru dialecte. Dacoromâna, fie că o socotim limbă în sine, fie că o socotim un dialect al limbii române nu este împărțită în dialecte, ci cuprinde doar diverse graiuri, numite și subdialecte, cu diferențe minore de pronunție și vocabular, dar inteligibile între ele. Graiurile limbii dacoromâne, în afara românei standard, includ:

- graiul bănățean;
- graiul crișean;
- graiul moldovenesc;
- graiul maramureșean;
- graiul muntenesc;
- graiul timocean.

Primele atestări

Cel mai vechi document păstrat, scris în limba română, este Scrisoarea lui Neacșu de Câmpulung, datând din anul 1521. Folosește alfabetul chirilic greco-slavon specific al limbii române (și diferit de cel rusesc).

Folosirea numelui de română pentru limba noastră cea frumoasă, precum și a numelui de români pentru a desemna vorbitorii acestei limbi, nu a așteptat întemeierea statului România. Deși supușii voievodatelor se desemnau ca „Ardeleni" (sau „Ungureni"), „Moldoveni" sau „Munteni", numele de „rumână" sau „rumâniască" pentru limbă este atestat în timpul secolului XVI, la mai mulți călători străini, precum și în documente românești precum Palia de la Orăștie sau în Letopisețul Țării Moldovei.

În 1534, Tranquillo Andronico notează că „Valachi nunc se Romanos vocant" („se numesc români").

Sunete

Limba română folosește șapte vocale: a, e, i, o, u, ă și â.

La sfârșitul cuvintelor, după consoane (rar în interiorul cuvintelor), poate apărea un /i/ scurt non-silabic, care se marchează în AFI cu /ʲ/ și este pronunțat ca o palatalizare a consoanei precedente. Un sunet similar, terminația u surd, exista în româna veche, dar a dispărut, cu timpul, în limba standard.

Există, de asemenea, patru semivocale și douăzeci de consoane.

Numele și prenumele _____
Data _____

CHESTIONAR
31 August – Ziua Limbii Române

1. Limba română este o limbă de origine:
   a) europeană;
   b) indo-europeană;
   c) indo-americană.

2. Limba română este vorbită în toată lumea de un număr de:
   a) între 21,4 și 26 milioane;
   b) între 23,4 și 28 milioane;
   c) între 24,3 și 28 milioane.

3. Cea mai mare comunitate de vorbitori de limba română din Asia se găsește în:
   a) Iordania;
   b) Iugoslavia;
   c) Israel.

4. Scrisoarea lui Neacșu din Câmpulung a fost scrisă cu:
   a) alfabet românesc;
   b) alfabet chirilic românesc;
   c) alfabet latin.

5. Limba română face parte din grupul italic de limbi și din subgrupul oriental al limbilor romanice.

A sau F

6. Limba română s-a format atât la nord, cât și la sud de cursul inferior al Dunării, înaintea sosirii triburilor tătare, în această zonă.

A sau F

7. Româna este singura limbă romanică în care articolul hotărât este enclitic, adică este atașat la sfârșitul substantivului.

A sau F

8. Printre limbile romanice, româna este cea de a _____ după numărul de vorbitori.

9. Româna mai este numită, în lingvistica comparată, și limba_____.

10. Cel mai vechi document păstrat, scris în limba română, este _____ _____, datând din anul _____.

11. Enumerați 5 regiuni/provincii/țări în care se mai vorbește limba română (în afară de România):

_____
_____

12. Enumerați 5 limbi cu care româna prezintă similarități:

_____
_____

13. Enumerați cele 4 dialecte care formează grupul estic al limbilor romanice:

_____
_____

14. Enumerați 5 dintre graiurile/subdialectele limbii române:

_____
_____

15. Enumerați cele 7 vocale ale limbii române:

_____
_____

16. Radu și Mihai (*s-au/sau)* _____ dus la pescuit.

17. Alexandra culege flori pentru mama _____ *(s-a/sa).*

18. Vlad și bunicul său _____ (*s-au/sau)* dus _____ (*l-a/la)* grădina zoologică. (*L-a/La)* ____ tot pasul îi întâmpina ceva nou și interesant. Iată și un struț! Vlad _____ (*l-a/la)* văzut cel dintâi.

19. Mama _____ (*i-a/ia)* dat Mariei o carte și _____ (*i-a/ia)* spus*:*
„- ____(*I-a/Ia)* această carte și citește-o. Este foarte interesantă!"
Maria _____ (*i-a/ia)* cartea și începe să citească.

20. _____*(întro/într-o)* zi, Georgel a mers la bunica lui să-i ducă o carte. Aceasta se odihnea _____ *(întrun/într-un)* fotoliu mare, de pluș.

21. _____ *(Dintro/Dintr-o)* dată se porni o furtună năprasnică. Vântul sufla cu putere, îndoind crengile copacilor. Deodată, _____ *(dintrun/dintr-un)* nor, începură să cadă stropi mari de ploaie.

22. În week-end _____ (*ne-am/neam)* dus la picnic. Acolo _____ (*ne-am/neam)* întâlnit cu un ____ (*ne-am/ neam)* de-al nostru. Românii sunt un _____ (*ne-am/neam)* de oameni veseli și ospitalieri.

23. Ana, Mioara și Elena _____ (*s-ar/sar)* coarda. _____ (*S-ar/Sar)* duce și Raluca, dar acum ea joacă „Șodron". Se va duce după ce termină jocul.

24. Gheorghe Zamfir cântă foarte frumos la _____ (*n-ai/nai)*.
„- Mamă, _____ (*n-ai/nai)* vrea să mă înscrii și pe mine la cursurile de _____ (*n-ai/nai)*?"
„- Te-aș înscrie, dacă _____ (*n-ai/nai)* fi prea mic."

25. De _____ (*l-aș/laș)* vedea acum, i-aș spune că e un _____ (*l-aș/laș)*.

Răspunsuri corecte:

1. b)
2. b)
3. c)
4. b)
5. Adevărat
6. Fals
7. Adevărat
8. „cincea”
9. „dacoromână”
10. „Scrisoarea lui Neacșu din Câmpulung” „1521”
11. Limba română este limba oficială și națională în România. Însuși numele țării semnifică, etimologic, aria lingvistică a limbii române. În afară de România, limba română se mai vorbește în:

- Republica Moldova, ca limbă oficială, fiind limba maternă pentru 2,5 milioane de locuitori (sub denumirea de „limba moldovenească” deși este recunoscută oficial identitatea sa cu limba română);
- Provincia Autonomă Voivodina, Serbia, unde este limbă oficială;
- țările vecine cu România și Republica Moldova, adică Ucraina, Ungaria, Serbia (Valea Timocului) și Bulgaria;
- Extremele ariei lingvistice românești se află, la apus, în bazinul cursului mijlociu al Dunării (Croația, Slovenia, Slovacia și Polonia), iar la răsărit, dincolo de Nistru.

Cea mai mare comunitate de vorbitori de limba română din Asia se găsește în Israel, unde, în 1995, limba română era vorbită de 5% din populație, emigrată din România în Israel.

Româna este vorbită ca limbă străină de arabii din Orientul Mijlociu care au studiat în România. Se estimează că aproape jumătate de milion de arabi din Orientul Mijlociu au studiat în România, în anii 1980 și cunosc limba română.

Prin deportări masive, în special ale moldovenilor din RSS Moldovenească, limba română a devenit o limbă minoritară în: Azerbaidjan, Kazahstan, Kârgâzstan, Rusia, Tadjikistan și Turkmenistan.

Vorbitori de limbă română se găsesc și în multe alte țări occidentale (datorită emigrației), precum: Italia, Spania, Statele Unite, Canada, Franța, Portugalia, Cipru,

Germania sau Australia. Peste 3.000.000 vorbitori de română locuiesc legal în Europa și America de Nord.

Româna este una dintre cele cinci limbi în care sunt oficiate servicii religioase în statul monastic Muntele Athos, o regiune autonomă din Grecia, fiind vorbită în schiturile Prodromu și Lacu.

12. Franceză, italiană, spaniolă, portugheză, catalană și reto-romană.

13. Dacoromâna, aromâna, istroromâna și meglenoromâna.

14. Graiul bănățean; graiul crișean; graiul moldovenesc; graiul maramureșean; graiul muntenesc; graiul timocean.

15. *a, e, i, o, u, ă și â*

16. s-au

17. sa

18. s-au, la, La, l-a

19. i-a, i-a, Ia, ia

20. Într-o, într-un

21. Dintr-o, dintr-un

22. ne-am, ne-am, neam, neam

23. sar, s-ar

24. nai, n-ai, nai n-ai

25. l-aș, laș.

Curiozitate: în satul Totoi (Alba), unii locuitori utilizează și „totoiana", un limbaj specializat, o limbă „întoarsă", în care silabele cuvintelor românești sunt combinate după anumite reguli.

Extras din ANEXA la Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 443 din 24 mai 2016 privind aprobarea Procedurii de lucru pentru acordarea recompenselor pe baza Sistemului de creditare a participării la activități și programe educative, de asistență psihologică și asistență socială, activități lucrative, precum și la prevenirea situațiilor de risc

PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 427 din 7 iunie 2016

„ART. 6

Creditarea participării la activități și programe educative, de asistență psihologică și asistență socială

(1) Selecția persoanelor private de libertate în vederea participării la activități și programe educative, de asistență psihologică și asistență socială creditate se realizează în mod obiectiv și în condiții nediscriminatorii, ținând cont de nevoile acestora și resursele existente la nivelul unității.

(2) Se acordă credite numai pentru participarea persoanelor private de libertate la programe educative, de asistență psihologică și asistență socială care îndeplinesc standardele minime necesare și sunt avizate de Direcția reintegrare socială din Administrația Națională a Penitenciarelor.

(3) Alocarea creditelor corespunzătoare participării persoanelor private de libertate la programele educative, de asistență psihologică și asistență socială se realizează în condițiile în care acestea înregistrează o prezență de minimum 75% din numărul total de ședințe prevăzute și un calificativ minim „Bine" obținut la evaluarea finală.

(4) În cazul transferului persoanelor private de libertate, personalul responsabil actualizează informațiile consemnate în aplicația informatică, astfel încât să se asigure finalizarea activităților și programelor curente și alocarea, după caz, a creditelor. În cazul transferului neprevăzut sau de urgență al unor persoane care au participat la cel puțin 75% din numărul total de ședințe prevăzute, coordonatorul sectorului reintegrare socială din unitatea de destinație, în baza unei informări scrise primite din partea unității-sursă, care include și evaluarea sau elementele necesare pentru acordarea calificativului, finalizează demersurile respective în aplicația informatică, cu alocarea, după caz, a creditelor corespunzătoare.

(5) Participarea persoanelor private de libertate la programele de grup se creditează diferențiat, în funcție de tipul și complexitatea programului. În cazul programelor de tip modular, creditarea se realizează separat, pentru fiecare modul, corespunzător tipului și complexității acestuia.

(6) Se creditează activitățile de grup, desfășurate în baza proiectului de activitate, cu respectarea standardelor promovate de Direcția reintegrare socială din Administrația Națională a Penitenciarelor. Acordarea creditelor se face doar în cazul participării active a persoanelor private de libertate și este condiționată de rezultatele evaluării individuale.
(7) Creditarea persoanelor private de libertate folosite la activități de sprijin sau suport al activităților educative, de asistență psihologică și de asistență socială se realizează conform anexei nr. 7.
(8) Pentru creditarea participării persoanelor private de libertate la activități sau programe educative, de asistență psihologică, asistență socială derulate de către colaboratorii externi, este necesar ca acestea să corespundă unor standarde minime, după cum urmează:

a) să se deruleze în baza unor protocoale de colaborare sau acorduri de parteneriat, încheiate la nivel central sau local;

b) să corespundă nevoilor identificate ale persoanelor private de libertate, din punct de vedere educațional, psihologic, social;

c) să fie îndeplinite standardele minime de pregătire și experiență specifică de către colaboratorii externi, care asigură desfășurarea activității sau programului;

d) să fie respectate cerințele minime referitoare la standardele de elaborare, ca formă și conținut, a mapei programului sau proiectului de activitate. În cazul în care standardele minime de elaborare nu sunt întrunite, demersul poate fi derulat, în baza aprobării directorului unității, însă fără a fi acordat numărul de credite;

e) să fie certificat conținutul tematic și informațional al activității sau programului, prin avizul favorabil al Direcției reintegrare socială din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor, la propunerea coordonatorului sectorului reintegrare socială.

(9) Nu se acordă credite pentru programele elaborate la nivelul locului de deținere sau de către colaboratori externi, care nu sunt avizate de Direcția reintegrare socială din Administrația Națională a Penitenciarelor.
(10) Nu este creditată participarea persoanelor private de libertate la activități, în următoarele situații:

a) activități desfășurate în mod curent, în regim individual, cum ar fi convorbiri individuale de informare, consiliere educațională, psihologică, socială;

b) activități sportive, recreaționale, de timp liber, derulate în mod curent;

c) activități educative, de asistență psihologică sau asistență socială în care persoanele private de libertate participă indirect, în calitate de auditori.

CAPITOLUL IV

Sistemul de creditare a participării persoanelor internate în centre educative la activități și programe educative, de asistență psihologică și asistență socială, activități lucrative, precum și pentru prevenirea situațiilor de risc

ART. 30

Creditarea participării la activități și programe educative, de asistență psihologică și asistență socială

(1) Prevederile art. 6 se aplică în mod corespunzător, cu excepția dispozițiilor alin. (3) și (4).

(2) Condiția pentru creditarea participării persoanelor internate la programele educative, de asistență psihologică și asistență socială este obținerea calificativului minim „Suficient".

(3) Numărul maxim de credite corespunzător fiecărui tip de activitate sau program educativ, de asistență psihologică și asistență socială este cel prevăzut în anexa nr. 5.

(4) Alocarea diferențiată a creditelor se realizează, ținând cont de calificativul acordat, în conformitate cu prevederile anexei nr. 6.

ART. 32

Creditarea progreselor comportamentale ale persoanelor internate în centre educative

(1) Numărul maxim de credite care poate fi acordat pentru înregistrarea progreselor comportamentale ale persoanelor internate pentru activitățile desfășurate în interiorul și exteriorul centrului educativ este de 15 credite pe lună, conform criteriilor prevăzute în anexa nr. 10.

„ANEXA 5 la procedura de lucru

Prevederile anexei nr. 5 se aplică în penitenciare și centre de detenție.

Nomenclatorul activităților și programelor educative, de asistență psihologică și asistență socială

Nr. crt.	Activități și programe	Nr. de credite
	Activități circumscrise ariilor de intervenție educativ-recreativă, asistență psihologică, asistență socială, asistență religioasă, formare profesională	
19.	Activități desfășurate pe bază de proiecte standard, în interiorul sau exteriorul locului de deținere	10
21.	Activități psihologice (organizate pe baza proiectului de activitate)	10
22.	Activități de asistență socială (organizate pe baza proiectului de activitate)	10
23.	Concursuri tematice (Se acordă participanților din etapa finală, conform proiectului de activitate.)	5 pentru finaliști
24.	Competiții sportive în interiorul penitenciarului (Se acordă pentru finaliști, stabiliți conform proiectului de activitate.)	10
29.	Participare cu exponate proprii la expoziții artistice - activitate desfășurată în comunitate (Se acordă o dată pentru o expoziție.)	20
30.	Activități sportive interpenitenciare (competiții, campionate) (Se acordă pentru finaliști, stabiliți conform proiectului de activitate.)	10
32.	Activități de asistență psihologică sau asistență socială interpenitenciare (organizate pe baza proiectului de activitate)”	10

ANEXA 6 la procedura de lucru

Prevederile anexei nr. 6 se aplică în centre educative.

Evaluarea conduitei persoanelor internate

Pentru acordarea calificativelor se au în vedere următoarele criterii:
(1) atitudinea față de conținutul tematic al activității sau programului;
(2) atitudinea față de colegii de grup;
(3) atitudinea față de coordonatorul programului;
(4) inițiativă, spontaneitate, creativitate.
Aceste 4 criterii vor primi câte un punctaj, de la 0 la 2, astfel:
0 = atitudine neadecvată - participant conflictual, negativist, neimplicat etc.;
1 = atitudine neutră;
2 = atitudine adecvată - participant implicat, cooperant, atent etc.
Calificativul se acordă în funcție de punctajul obținut de către persoanele internate la evaluarea finală, astfel:
- finalizat cu credite:
• calificativul „Foarte bine" - punctaj 7 - 8 (conduce la acordarea a 3/3 din cuantumul maxim de credite prevăzute);
• calificativul „Bine" - punctaj 5 - 6 (conduce la acordarea a 2/3 din cuantumul maxim de credite prevăzute);
• calificativul „Suficient" - punctaj 3 - 4 (conduce la acordarea a 1/3 din cuantumul maxim de credite prevăzute);
- finalizat fără credite:
• calificativul „Insuficient" - punctaj 0 - 2.
Pentru aprecierea individuală a tuturor participanților și creditarea diferențiată a acestora, raportul final de evaluare a activității sau programului include o secțiune completată de către coordonatorul activității sau programului, cu următoarele rubrici:

Numele și prenumele persoanei internate	(1) Atitudinea față de conținutul tematic	(2) Atitudinea față de colegi	(3) Atitudinea față de specialist	(4) Inițiativă, creativitate	Punctaj final	Calificativ
						|"

BIBLIOGRAFIE

Legislație internă ANP:

1. Ordinul ministrului justiției nr. 1322/C/2017 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activităților și programelor educative, de asistență psihologică și asistență socială din locurile de deținere aflate în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 432 bis din 12 iunie 2017;
2. Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 443 din 24 mai 2016 privind aprobarea Procedurii de lucru pentru acordarea recompenselor pe baza Sistemului de creditare a participării la activități și programe educative, de asistență psihologică și asistență socială, activități lucrative, precum și la prevenirea situațiilor de risc;
3. Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 500.460/2017 pentru aprobarea Normelor în domeniul educației, asistenței psihologice și asistenței sociale a persoanelor internate în centre educative și centre de detenție, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 36 din 16 ianuarie 2018.

Beletristică:

1. Alecsandri, V. (1998). *Poezii populare ale românilor.* Chișinău: Editura Litera.
2. Băbana, A. (2001). *Consiliere educațională, Ghid metodologic pentru orele de dirigenție si consiliere*, Cluj- Napoca: Imprimeria Ardealul.
3. Butulescu, V. (2018). *Maculator existențial*, Brașov: Editura Libris Editorial.
4. Coșbuc, G. (2001). *Coșbuc – opera poetică.* Chișinău: Editura Cartier.
5. Drugaș, I. (2010). *100 de aplicații artterapeutice în consilierea copiilor,* Oradea: Editura Primus.
6. Fraser, A. (2010). *Țiganii*, București: Editura Humanitas.
7. Georgescu, A. (2015). *Iarna cu Moș Crăciun.* Iași: Editura Adenium.
8. Gorun, P.G. (2005). *Sub sabia timpului.* Craiova: Editura Fundația Scrisul Românesc.
9. Grigore, A., Crivac G. M. (2016). *Arte vizuale și abilități practice*, București: Editura Litera.
10. Ioanid, C. (2002). *Taine.* București: Editura Stephanus.

11. Labiș, N. (1983). *Moartea căprioarei.* București: Editura Ion Creangă.
12. Trufas, V. & Bulgar, A. (1973). *Oceanul planetar*, București: Editura Științifică.
13. Vieru, G. (2009). *Poezii*, București: Editura Jurnalul.
14. Zăgan, C. (2015). Definiții eretice. *Agata literară* (1), Botoșani: Editura Agata.

Surse ale internetului:

1. http://2.bp.blogspot.com/-ZqafzVHjxcA/T3Cob7NZTSI/AAAAAAAAApg/nnroUXsfTY8/s400/In+parcAlinaR.jpg
2. http://4.bp.blogspot.com/_62HqlXvpNTU/TJB9YCo9ZeI/AAAAAAAAAs4/303AGR9tORg/s400/edwardsibelladavidart.jpg
3. http://blog.romandria.ro/ienachita-vacarescu-testament#.W8a5kOgzbIU
4. http://citate.unica.ro/2011/02/12/citate-despre-pasiune/
5. http://clipartmag.com/images/english-subject-clipart-19.jpg
6. http://subiecte.citatepedia.ro/despre.php?s=adolescen%FE%E3
7. http://subiecte.citatepedia.ro/despre.php?s=alfabet%2C%EEnv%E3%FE%E3tur%E3
8. http://subiecte.citatepedia.ro/despre.php?s=s%E3n%E3tate
9. http://surse.citatepedia.ro/din.php?a=Hilaire+Belloc&d=Europa+%BAi+credin%FEa+%28Europe+and+Faith%29
10. http://www.citatepedia.ro/index.php?id=164160
11. http://www.citatepedia.ro/index.php?id=171
12. http://www.citatepedia.ro/index.php?id=63419
13. http://www.citatepedia.ro/index.php?id=84049
14. http://www.criminalistic.ro/delincventa-juvenila-cauze-si-conditii-favorizante/
15. http://www.didacticus.com/2016/02/mesaje-de-dragobete.html
16. http://www.greenpeace.org/romania/campanii/paduri/Activitati/60-cazuri-zi-taieri-ilegale
17. http://www.imparte.ro/stiri-si-evenimente-caritabile/Ziua-mondiala-a-alimentatiei
18. http://www.inovatiasociala.ro/
19. http://www.lapsiholog.com/interpreteaza-desenele-copilului-tau-descifreaza-modul-de-comunicare.html
20. http://www.mustangps.org/Downloads/book%20talk2.jpg
21. http://www.poezie.ro/index.php/poetry/13929582/Limba_noastr%C4%83
22. http://www.poezie.ro/index.php/poetry/13929582/Limba_noastr%C4%83
23. http://www.psihologulnostru.ro/hobby-urile-aduc-beneficii/
24. http://www.sanatatesistaredebine.ro/sfaturi-24/hobby-urile-si-importanta-lor-320.html
25. http://www.scoaladefericire.ro
26. http://www.traditii.ro/dragobete.php?nr_articol=30

27. http://www.tribunainvatamantului.ro/importanta-lecturii-in-instruirea-si-educarea-elevilor/
28. https://adevarul.ro/assets/adevarul.ro/MRImage/2013/11/27/5295ec38c7b855ff56463191/627x0.jpg
29. https://alba24.ro/istoria-halloween-ului-cum-a-luat-nastere-sarbatoa...
30. https://anatolbasarab.ro/creativitatea-in-viata-de-zi-cu-zi/
31. https://centrulbrancusi.ro/categoria/constantin-brancusi
32. https://clubbib2.wordpress.com/2013/08/19/cugetari-despre-carte/
33. https://cuvintecelebre.ro/citate/autori/nelson-mandela/
34. https://elaforeman.wordpress.com/2016/02/09/regimul-ohsawa-nr-7-2/
35. https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcR5CZR6KPbFIPeN8emQCs5tour39gagYwbscpVSRMaDx_LB5JSG
36. https://europa.eu/european-union/about-eu/symbols_ro
37. https://i0.wp.com/perego-shop.ru/gallery/images/675124_desene-in-creion-simplu-cu-flori.jpg?w=215
38. https://i0.wp.com/talentedenazdravani.eu/wp-content/uploads/2010/03/8/teodora2.jpg?w=550&ssl=1
39. https://istoriesinumismatica.wordpress.com/2013/03/20/povesti-pentru-copii-si-adulti-povesti-cu-morala-povesti-cu-talc-i/
40. https://lh3.googleusercontent.com/1rWLptm4OmR5H4l73inv_6UV2l1kfP2tF6neJwO1Lk-ACq7Jty4iH0C3ZOlW6rGDylnkYw=s154
41. https://lh3.googleusercontent.com/CNdqo7RIpvclNNmwt81j-bi0tdM-sqhg6E_E6-PmNm01WNG0_bPEziI6ULftEpkbfMBE=s117
42. https://lh3.googleusercontent.com/lUsgcnCEbZu7Oe9A0067V_v_mn-iC8syyCLPBptHVoZKzt_DOecn9XnuUbTtp7luvJAt1A=s85
43. https://lh3.googleusercontent.com/MUmTN4Ovjp4TSzYenAVPBsP6RiJSYEf-PmpxNlIy3RjphL6UTxNwNmdTCd1TuDf18g4q=s85
44. https://m.media-amazon.com/images/I/81SWg7oUU-L._SR500,500_.jpg
45. https://ro.m.wikipedia.org/wiki/Oceanul_planetar
46. https://ro.wikipedia.org/wiki/Fi%C8%99ier:Kobe_Mosaic17s3072.jpg
47. https://ro.wikipedia.org/wiki/Fi%C8%99ier:Snap-Apple_Night_globalphilosophy.PNG
48. https://ro.wikipedia.org/wiki/Halloween
49. https://ro.wikipedia.org/wiki/Limba_rom%C3%A2n%C4%83
50. https://ro.wikipedia.org/wiki/Nelson_Mandela
51. https://ro.wikipedia.org/wiki/Romii_din_Rom%C3%A2nia
52. https://ro.wikipedia.org/wiki/Uniunea_European%C4%83
53. https://serialreaders.com/blog/6-carti-pentru-copii/

54. https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/originals/93/77/70/937770d10c4b34ec1a10a2adb0b50b87.jpg
55. https://stiintasitehnica.com/scurt-ghid-de-utilizare-mintii/
56. https://stiintasitehnica.com/scurt-ghid-de-utilizare-mintii/
57. https://tdh-moldova.md/media/files/files/ghid_de_prevenire_a_delincventei_juvenile_8123508.pdf
58. https://webwriterspotlight.com/sites/default/files/u134/Writing%20craft%20101.jpg
59. https://www.activenews.ro/thumb-637?/articole/153782.jpg
60. https://www.agerpres.ro/documentare/2018/07/18/documentar-nelson-mandela-100-de-ani-de-la-nastere--146082
61. https://www.basilica.ro/30-iulie-este-ziua-internațională-a-prieteniei
62. https://www.diane.ro/2011/10/halloween-in-citate-aforisme-maxime.html
63. https://www.garden-hobby.com/media/catalog/product/cache/1/small_image/162x209/9df78eab33525d08d6e5fb8d27136e95/i/m/impresia535.png
64. https://www.librarie.co/image/cache/data/carti/caba/dezvoltare-personala-fise-de-lucru-pentru-clasa-pregatitoare-33518-caba-500x650.jpg
65. https://www.picswe.com/pics/rainbows-and-sunshine-96.html
66. https://www.princesa.sc.gov.br/thumbs/447/2260431_resize_300_680.jpg
67. https://www.suntparinte.ro/
68. https://www.totuldespremame.ro/copilul-tau/povesti-si-poezii/20-de-povesti-pentru-copii-cu-morala
69. https://www.versuri.ro/versuri/ienachita-vacarescu-9-urmasilor-mei-vacaresti-_ib87.html
70. https://www1.agerpres.ro/agerpres/imageResize?path=%2Fmedia%2Fimages%2F2016-07%2F07300944851801011.jpg&size=6
71. www.aurorageorgescu.ro/2009/11/28/darul-dorit-de-craciun/
72. www.citatepedia.ro/index.php?id=71302
73. www.ilcaragiale.eu/opere/versuri/iarna.html
74. www.poezii.md/poezie/43572/frunza/

ISBN: 978-606-37-0538-0